HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis

Interrogationibus & Reſponſionibus.

Cui adjicitur

Græca ejuſdem Metaphraſis à *CHR. WASE* Regalis Coll. *Cantab.* una cum Obſervatiunculis in Græcam Metaphraſin ad calcem appenſis.

Quibus acceſſit

PRAXIS in Græcam Metaphraſin per BARTHOL. BEALE, cum Græcis Teſtimoniis ex Sacra Pagina.

Et Indice Locupletiſſimo.

In Uſum Scholarum.

LONDINI:

Proſtant venalis apud *H. Bonwicke*, ad inſigne *Rubri Leonis* Cœmiterio *Paulino*, 1695.

(a)

W. Hung. April 6 1812

ANDREW'S PRESBYTERIAN COLLEGE LIBRARY LONDON

To his Loving

OLDSMITH

of Merchant-Ta

of Kings Colleg

YOu remem

and me,

Goddesses of Co

holding their h

me hes caught to r

The Moral I def

many) will confe

from me; and t

ties; which by

although withou

fame upon the

this one fault.

name of the A

cially being ap

be herein most

dare say the gre

no disparagemen

with two such m

that doth but p

tended to find th

kindly kiss each o

tongue, that all,

ven in these unha

rudeness, with the

To his Loving and Beloved Scholars FRANCIS GOLDSMITH of *Grayes-Inne*, Eſquire, many years ſince of Merchant-Taylors School, and CHRISTOPHER WASE of Kings College *Cambridge*, lately at *Eaton*.

YOu remember what you have heard from *Seneca* and me, That the three Graces (thoſe Poetical Goddeſſes of Courteſie and Kindneſs) were painted holding their hands round in a Ring, to ſhew that Benefits ought to run round in a circular endleſs motion. The Moral I deſire to make good: You (in your Ingenuity) will confeſs, that you have received ſomething from me; and therefore, out of your gratitude, refund this; which by the ſame obligation, I return to you, although without your deſire or knowledge. But I preſume upon the old Relation, that you will pardon me this one fault. For the firſt piece, that in Latin, the name of the *Author* will carry it over the world, eſpecially being approved by the moſt grave Cenſors, to be herein moſt orthodox; for what you have added, I dare ſay the great and famous *Hugh* would account it no diſparagement to ſee himſelf march in equipage with two ſuch ſupporters. Neither (I hope) will any that doth but pretend to Religion or Learning, be offended to find them here lovingly meet together, and kindly kiſs each other. This I ſpeak in our Mother-tongue, that all, who do but read it, may know, that even in theſe unhappy times, *ſome* Scholars do ſtill love goodneſs, with their old Maſter, but

Ever aſſured Friend,

N. G.

Dn. JOANNI HALESIO.

QUo nil *candidiúſve*, *doctiúſve*,
Hunc non *pellepidum*, novum libellum
Sed *cultum* ſimul, & *pium* libellum
(Terſum pumice ſed *Tua* meáque)
Mittit.

Summus & *infimus* Clientum

N. G.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ.

Πῶς ταῦθ' Ἑλλήνων ἁρμόξατο γλῶσσα θέμιστλα,
Κατέχειν Ἑλλὰς, ἢδ' ἀληθείας γραφάς.
Αὐτὰρ ἀλήθειαν μόνη διδάσκει ὁδηγεῖ.
Πρόσιμον μαθὼν ὁδὸν μαθήσεσθ'.

N. T.

Add to the Engliſh, Greek and Latin Tongues,
To Engliſh, Latin, Greek, the Truth belongs.

H. E.

Quem docti pueris viri libellum,
Sinceræ probitatis integrârunt
Felici ſtudio patentiorem;
Ut Græcus, Latialis, Anglicanus,
Ambiret vario trilinguis ore.
Grandis pondere plurimos doceret,
Parvus pondere neminem gravaret
Succinctus PIETATIS inſtitutor:
Sic gratus meritò probat, petitque,

Jo. Langley.

Nov. 4. 1647.

Inclytis

Inclytis admodum Viris D. *Joh. Smythe*, & D. *Barthol. Beale*, Armigeris; & inter Amicos ejus in primis obſervandis.

QUàm ſummè equidem utriſque vobis devinctus ſum immemor eſſem, & turpitèr ingratus, ſi publicè & palam id profiteri, quamprimùm potero, ullatenùs me puderet. Verumtamen non eo animo hæc prima juvenilis Ætatis Rudimenta vobis offero, quaſi tantorum Virorum Patrocinio digna eſſent, ſed quia indigent, mihique alitèr fortè apud nonnullos in opprobrium cederent: Dumque debitum gratitudinis & obſervantiæ vobis ſoluturus ſum, auctiùs accedit perſolvendum. Miremini forſan tur ego inveſtis admodum Puer, qui tum Annorum, tum Acuminis omnis expers ſim, in Publicum prodirem, *aliiſque immaturos præcocis ingenii fructus apponerem; Grave crimen agnoſco, veſtrâque non indignum Cenſurâ, niſi hoc etiam mihi ſimilibus facerem coactus: Non* arrepta, *ſed* impoſita *eſt hæc mihi Anſa ſatis difficilis; mihique non aliis hoc Aratrum ſuſtuli: Vobis hoc vel narraſſe ſufficit, quorum Candor ſatis inter omnes pererebuit. Non me latet quanto in Honore apud omnes ferè ſint Græcarum Literarum Fontes, à quibus tum Pallas, tum Minerva, tum Muſæ omnes & Gratiæ* [abſit verbo invidia] *oriuntur; Quique tot Philoſophis, & Oratoribus, tot Medicis, Viriſque inſignibus obſtetricarunt: Hinc Artes & Scientiæ ferè omnes ſua prima acceperunt primordia, ſi non incrementa: Quæ quùm mihi in animum ſubeant, nollem utique ut à me Græcarum Literarum honos vel tantillùm minuatur. Dabitis ergo veniam mihi (Viri Graviſſimi) quùm in hanc Provinciam invitus acceſſero, neque id mihi à vobis vitio vertatur, quod feci virtutis veſtrique favoris ſtudioſus, Quos humili ſemper obſervantiâ colit, velitque in æternum colere,*

Nepotum veſtrûm indigniſſimus
Barthol. Beale.

Primis

Primis Græcarum Literarum Candidatis.

QUanquâm Imperitiæ meæ ſatis mihi conſcius ſum, non tamen uſque adeo imperitus ſum, ut exiſtimem tam leve opus ullis fructui futurum, niſi qui Græcas literas jam primùm ſapiunt, ſacroſque hoſce Fontes primoribus labris vix attigerint.

Quum in Caſtris Græcorum primùm merui, Literiſque Græcis operam dedi, in Metaphraſin Grotiani Catechiſmi, à Domino *Waſio* (Viro omni Literaturâ inſtructiſſimo) adornatam felicitèr incidi: (Hanc ille Militiam jam recens ab *Ætona*, in gratiam Præceptoris evocatus, militavit:) Ibi verba rebus inveneram in Progreſſus meos optimè conſpirare. Quid multis? Inflammantur mihi Animi, quum in hanc Fabricam tam pulchrè concinnatam oculos conjicio, meque Artificem fore brevi polliceor, ſi perelegantem hanc ſtructuram dextrâ manu vel diruere poſſim: In partes ergo minutiſſimas, opus uſquequaque ſplendidum, reſolvendum eſſe judicavi, primaque à me Fundamenta penitùs eruenda; Quibus ego dum intentus fuero, non mihi fraudi futurum ſpero, Commilitones Chariſſimi! ſi in Syntaxeôs Analyſi, vocibuſque à prima ſtirpe deducendis, more antiquo, non ſemel luſito: Quemadmodum enim Græciæ Populares & incolæ fruſtra ſe Αὐτόχθονες eſſe gloriantur; ita & voces, quæ utplurimùm à Græcia peregrinari debent, ſi Parentum viſendi ſtudio teneantur: Semel itaque monendi eſtis, mihi dilectiſſimi, origines omnes, quæ ab eâdem petuntur lingua, ſive Græcas, ſive Latinas, niſi in Conjugatis & Derivatis, eſſe omnino ludicras & otioſas. *Maternæ Linguæ* quæ proprium Genus jactant, non multæ numerantur: Græcia ab Orientalibus primùm culta eſt, Literiſque inſtructa: Non hæc peritis, ſed imperitis loquor; Quibus ſolummodo hoſce primos Tirocinii mei fructûs conſecro: Quorum proventui, ſi quid fortè ſubminiſtrent, præmium habet laboris exoptatiſſimum,

Qui

Vobis eſt Addictiſſimus,

BARTHOL. BEALE.

In

In Clavem *GROTIANI CATECHISMI* Græcis Verſibus expreſſi, à *B.B.* factam.

De Erudito Juvene apud Lectorem φιλέλλωα.

QUiſquis prima jacit Græcæ fundamina Linguæ,
Hoc juvenis culti non leve munus amet:
Sive ſenex; dedit hic collata viatica canis:
Sive Puer; pueris idem elementa dedit.
Ne tamen accepto plures ignoret in uno,
Munere de vario pauca monendus erit.
Grotius hæc docuit patrio ſacra carmine *Belgas*:
(Qualia *Judæos* Legifer ante Senex)
Juſſerat & toto jactatos æquore Cives
Nocte diéque pios ferre ſub aſtra modos.
Hinc Pax, hinc Pietas, hinc merces certa laborum
Defluet; hinc Nautæ non rude vulgus erit.
Nequicquam dixit, *Batavi* repulêre Magiſtrum:
Scilicet inter opes non ſapuiſſe vacat.
Mox dedit & *Latio*, quæ gratus ut hauſerat *Anglus*,
Hic Patrio; Græio reddidit ille ſono.
Sed *Pandionias* rarus petit hoſpes *Athenas*,
Hellas ad eloquium barbara facta ſuum eſt.
Quis numeros, apices, & tot divortia vocum
Prænotet, & toto carmine pandat iter?
Cinnama ſunt cortex; pingues opobalſama ſucci:
Heliadum ramis vitrea gutta cadit.
Sin electra manus terat, aut opobalſama tractet,
Cinnama ſi tundat, latiùs exit odor.
Autor adeſt juvenis, doctæ nec tædia Linguæ
Nec Muſæ turpem paſſus adeſſe ſitum.
Europen, ſtudiiſque *Aſiam* permenſus, & inter
Quæ jacet immiſſis Inſula ſparſa fretis,

Ille regit greſſus, & cæca per avia certum
Tironi monſtrat ferre, referre pedem.
Me tibi, flos juvenum, carmen perſolvere fas eſt,
Cui cordi pietas, & mea Muſa fuit:
Ergo Cecropias adducto pollice ceras,
Et premis arcanis Attica mella favis.
Illa quidem pueris abſinthia tetra fuerunt:
At reliquis pueris, Tu Vir es ante diem.
Plurimus en! Lector jam ceu ſua carmina novit,
Et tenet ætherio nectare corda ſatur.
Quid tibi pro meritis optem? Studioſa juventus
Te pariter, per quem me minùs odit, amet.

Chriſtophorus Waſius.

HUGONIS

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis

Interrogationibus & Reſponſionibus.

---

[1] Ἡ ΤΟΥ̃ ἝΓΓΕΙΆΝΟΥ ΓΡΩΤΊΟΥ
Τῶν [2] παίδων [3] βαπτιζομένων
[4] Μυσταγωγία,
[5] Μετ' [6] ἐρωτήσεων καὶ [7] ἀποκρίσεων [8] ἀμοιβαίων,
[9] Παρὰ τὸν
ΧΡΙΣΤΟΦΌΡΟΥ ΟΥ̓ΑΣΊΟΥ.
[10] Μεταφράσης [11] πρὸς τ' [12] Αναγνώσιν.
[13] Εὖ με [14] μεταφράσαι [15] μὴ φαίης· ἓν μεταφράζει
[16] Ὅσις ταῦτ' [17] ἀναγνὰς οὐ [18] βίον ἓν [19] διάγει.

In Inſcriptionem.

[1] Ἡ Articulus eſt præpoſitivus, Nom. caſus, Gen. fœm. num. ſing. cujus maſc. ὁ, neutr. τὸ. Interdum ornatûs tantùm causâ ponitur. Aliquando cum Genitivo, idemque valet quod θυγάτηρ & κόρη filia; ut Ἑλένη ἡ Διὸς, Helena Jovis filia. Interdum καθ' ἐξοχὴν; ut ἡ ᾠδὴ, ipſa oda, i. e. oda excellentiſſima.

[2] Παίδων Puerorum, gen. plur. à πῶς filius: à quo fiunt παιδεύω instituo, propriè pueros, παίδευσις vel παιδεία institutio.

[3] Βαπτιζόμενος Baptizatus, Part. præs. τὸ βαπτίζομαι immergor, baptizor; quod fit à βάπτω mergo: quòd olim infantes immergebant aquis: hinc βάπτισμα & βαφὴ Baptisma.

[4] Μυσταγωγία Manuductio sive initiatio in sacris, à μύστης mysta (quod à μυέω sacris initio) & ἀγωγὴ ductio (quod ab ἄγω duco) significat etiam Puerorum Institutionem.

[5] Μετὰ sequente consonante (sed μετ' sequente vocali cum spiritu leni) cum Genitivo Poetis atque Oratoribus (Cum) significat, atque cum Dat. frequenter Poeticè pro cum, in, usurpatur.

[6] Ἐρώτησις Interrogatio, ἐρώτημα, ἀνάκρισις, secund. Decl. Contract. ut πόλις. Apud Antesig. pag. 36. ver. 19. fit ab ἐρωτάω Interrogo, à cujus secund. person. præt. pass. ἠρώτησαι, sublato augmento atque αι converso in ις, fit ἐρώτησις. Ubi discipulus scisscitatur, Doctor verò respondet, dicitur Λόγος κατ' πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν.

[7] Ἀπόκρισις ἡ, Antitheton est τῆ ἐρωτήσεως, estque Responsio: fit ab ἀποκρίνομαι separor; item rejicio, sed frequentèr neutralitèr respondeo; fit à 2. pers. præt. pass. sicut ἐρώτησις.

[8] Ἀμοιβαῖος, i. e. κατὰλληλος mutuus, alternus: fit ab ἀμείβω vel ἀμείβομαι (activa significatione) permuto, alterno, vices sermonis reddo, i. e. respondeo, responsum do. Sæpe sic ab Hom. usurpatur.

[9] Παρὰ (Poeticè παρ' per Apocopen, per Ectasin παρὰ) præpos. est, & cum variis casibus jùncta, varia significat; nam cum Gen. à loco motum, & Per significat, ut παρὰ μοῦ per me; sed cum Accus. contra ad locum motum significat.

[10] Μεταφράστης Interpres, Translator: formatur à μεταφράζω in aliud orationis genus sive in aliam formam muto, in aliam orationem alîus linguæ transfero, interpretor: à cujus 3. pers. præt. pass. μετατέτραστα, sublato augmento & mutato αι in ης, fit μεταφράστης.

[11] Πρὸς, Præp. cum Gen. juncta, jurandi nota est, ut πρὸς θεῶν per deos; cum Accus. Ad significat, ut hìc, μεταφράστης πρὸς τὴν ἀναγνώστην.

[12] Ἀναγνώστης Lector, Qui aliorum scripta perlegit: fit ab ἀναγινώσκω lego; à cujus 3. pers. præt. pass. fit sicut μεταφράστης.

[13] Εὖ, καλῶς, ὀρθῶς, Benè, rectè, facilè, felicitèr, commodè: fit

fit ab ἐὺς, & Pleonasmo ἐοὸς, pro quo dicitur ἠὺς bonus.

[14] Μεταφρᾶσαι, Infin. Aor. 1. (duplicato σ Poeticè) τὸ μεταφράζω interpretor sup.

[15] Μὴ, Particula Indicativis modis juncta; idem quod ἐ significat: jungitur & hæc particula Optativo, ut μὴ γένοιτο; necnon Subjunctivo, ut μὴ εἴπῃς.

[16] Ὅστις, ἥτις, ὅτι, Gen. ὅτου, &c. Quis, Quisnam, Qui, Quicunque: componitur ex ὅς qui & τίς.

[17] Ἀναγνὰς Legens, aor. 2. act. part. τὸ ἀναγινώσκω lego, sup.

[18] Βίος, ζωὴ, vitam significat, etiamque res ad vitam necessarias, sive materiam quâ vita humana sustinetur; Vita & Victus in noto carmine.

Βίος βίκ δρόμῳ ὃς ἂν ἔχῃ βίος,

Vita victu carens est planè βίος ἀβίωτος, Vita minimè vitalis. Huic opponuntur θάνατος, μοῖρα, ἢ τὸ βίκ τελευτὴ, καταλυσις. Sed hîc notanda est differentia inter βίος vita, & βιὸς arcus: Illud accentum habet in penultima, hoc in ultim.

Ὅν, Pronomen Possessivum 3. personæ: ὅς, ἥ, ὅν, per Poeticam Aphæresin pro ἑὸς, ἑὴ, (Ionic.) ἑόν.

[19] Βίον διάγει, Vitam degit: 3. sing. præs. Indic. act. τὸ διάγω trajicio, traduco, quod à διὰ & ἄγω componitur, ut Latin. Dego.

---

1. SCis mi nate! sacro quondam te flumine lotum?
   Istud recordor sæpe narratum, pater.
Scisne etiam ritus tali quis voce notetur?
   Perfudit artus purus undarum liquor.
5. Quis fuit ille autem sacrum qui tale peregit?
   Præco supernæ legis, interpres Dei.
Quis locus antiquo vidit te more piatum?
   Gens pia sacratis quem celebrat cœtibus.
Quod sonuit carmen? quæ nomina dicta lavacro?
10 Summi Parentis, Filiique & Spiritûs.

---

1. Τέκνον ἐμὸν! ἱερᾷ ποτ᾽ ἐν λιτομένου οἶσθα;
   Πολλάκις ἀκούσας τοῦτο μέμνημαι, πάτερ.
Οἶσθά τε καὶ τὸ πέλας μυστήριον ὅ, τι τοι εἶπον;
   Ἁγνῆς ἐκλύθη ὑδάτων ῥοιῆς δέμας.

5 Τίς δ' ἄρ' ἐὼν ἱερὸν τόνδον χτ' κόσμον ἔοργε;
[1] Κήρυξ ὑστερότατος νόμος, [2] μύστης Θεοῦ.
Τίς σε τόπος δεσμῷ κεκαδαρμένον εἶδε παλαιῷ;
Ἐκκλησιάζει θεσπεσίης λεὼς ἵνα.
Τίς δ' ἐποιδὴ ἔλω; Τίνος ἔκλυεν ὔνομα λεκτὸν;
10 [3] Πατρός τε, χ' Υἱοῦ, Πνεύματός τε παναγίου.

Testimonia Sacra.

[1] Matth. 28. 19. Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς.

[2] 2 Cor. 5.20. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν.

[3] Matth. 28.19. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Sectio prima.

1 Τέκνον, ου, τὸ Proles tam parvula quàm adulta, tam animalium quàm hominum; Puer, filius: 3. Declin. simplic. ut ξύλον. Fit autem à πίκτω pario, hinc τέκος, idem quod τέκνον.

Ἐγὼ, Atticè ἔγωγε, Doricè ἐγών, Gen. ἐμοῦ, per Aphæresin μοῦ, Ego, Pronomen Primitivum primæ personæ. Ponitur Genitivus Primitivi loco Possessivi, Πάτερ ἡμῶν Pater noster. Græcæ Grammaticæ Rudimenta, pag. 131. Inde ἐμὸς meus, τὸ ἐμὸν, & τὰ ἐμὰ res meæ.

Ἱερὸς, ὰ, ὸν, ὅσιος, ἅγιος, sanctus, sacrosanctus. χῆνες ἱεροὶ sacri anseres. Interdum cum Gen. ut κύκνος ἱερὸς ἐστι τοῦ Ἀπόλλωνος Cygnus sacer est Apollini. Martinius ab ἵεμαι Cupio, derivari vult; quia (inquit) sacra appetenda sunt. Hinc ἱερεὺς Sacerdos, ἱέρεια, & ἱερεύω Sacrifico. Huic opponuntur ἀνίερος, βέβηλος, Profanus.

Πυγὴ, ῆς, ἡ, 2. declin. fim. ut μοῦσα, πμὴ, Camden. Idem significat quod πίδαξ fons, scatebra; cum quo eandem originem habet, viz. à πιδάω salio, salto.

Λελουμένος Lotus, perf. pass. part. τοῦ λόω vel λόομαι Lavo.

Propriè

Propriè dici traditur de corpore, ſicut νίπτω de manibus, πλύνω de pannis. Abhinc derivatur λουτὴς Pelvis, Λουτρὸν Lavacrum, λοῦτρον ipſa aqua in quâ abluti ſumus.

Οἶδα Nôſti, ab εἰδω ſcio, εἴσομαι, præt. med. οἶδα, ſecunda perſona οἶδας, Æolicè οἴδασθα, deinde per Syncopen οἶδα, ut Hebraicè יָדַע Eſt & in fut. ἴσομαι ſemoto ε, ſed futurum εἰδήσω formatur ab εἰδέω video, cujus præt. εἴδηκα.

2 Πολλάκις, πάμπαν, Multoties, ſæpe (huic antitheton ὀλιγάκις paucies, rarò.) Inter Adverbia Quantitatis locum habet. Poetæ per Æolicam Apocopen τ σ dicunt πολλάκι. Fit à πολὺς multus, & legitur cum Gen. apud Xen. πολλάκις τοῦ μηνὸς ſæpe in menſe.

Ἀκούσας, aor. 1. part. act. τοῦ ἀκούω audio, ἀκούσω, ἤκουκα. Quod, ſi Martinii ſententiam ſequamur, ab ἀκὴ acies derivatur: inquit enim acutus eſt audiendi ſenſus. Cum Gen. conſtruitur Perſonæ, ut ἀκούοντες βασιλῆος: cum Accuſ. rei, ut ἀκούω φωνήν τινος: etiam cum præpoſit. ut τοῦτο ἀκούω παρά σου.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, hæc, hoc, Pron. demonſtrativum.

Μέμνημαι, 1. perſ. præt. perf. τῶ μνάομαι, μνήσομαι, memini, memoro, commemoro, mentionem facio. Cum Gen. conſtruitur, ut μνήσασθε παιδὸς, filii mentionem facere: Interdum additur περὶ, ut μνήσασθε περὶ μοῦ mentionem facere mei. Pro Infinitivo crebrius uſurpatur Participium conſentiens plerunque cum Nominativo verbi præcedentis, potiſſimùm poſt Verba ſentiendi, cognoſcendi, recordandi, &c. ut μέμνημαι ποιήσας memini feciſſe. Gr. Gr. Rud, pag. 179, 180. Sic μέμνημαι ἀκούσας.

Πατὴρ, Gen. πατέρος, contractè πατρὸς. Idem ſignificat γονεὺς Parens, Pater. Hinc πατρὶς Patria. Incertum eſt hujus Etymon; alii deductum eſſe à σπείρω ſemino, ut dicatur πατὴρ quaſi σπατὴρ, tradiderunt; alii à τηρέω, quaſi παῖδας τηροῦντα. Certiſſimum autem Etymon eſt à Syriaco Ἀββᾶ, per Aphæreſin τοῦ Ἀβ, & Paragogen τοῦ πὴρ, ut & in Μήτηρ ab Ἐμμᾶ. Cætera ſunt umbrarum ſomnia.

3 Τὲ Conjunctio Copulativa Enclitica; plerumque ponitur ſequente καὶ, frequenter etiam otioſa eſt.

Τίς ὁ καὶ ἥ, καὶ τὸ τί, Interrogativ. Quis, quæ, quid; ſed τὶς, τινὸς Indefinit. & ſignificat aliquis, quidam.

Πέλει. 3. perſ. præſ. τῶ πέλω ſum, Verbum in præſenti tantum Indic. & particip. itemque in præt. imper. uſitatum ſignificat ſum, & Poeticè ſumitur pro εἰμὶ.

Μυστήριον Mysterium, arcanum ad aliqua sacra pertinens, res arcana & paucis cognita, neque communicanda nisi Initiatis: Fit à μυέομαι sacris initior, instituor doctrina quæ ad res sacras pertinet, & generaliter doceor, instituor: hoc autem à μύω claudo, quoniam τοῖς μύσαις necesse est μύειν τὸ στόμα: hinc μυστικὸς mysticus.

Ὅ, τι Quod, ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, Relativum, cum distinctione ad differentiam Adverbii ὅτι Poeticè pro ὅτι quòd, i.e. quia, ne alterum pro altero sumatur.

Τοι, Dictio Enclitica quæ Adverbiis vel Conjunctionibus cohæret: Interdum ornamentum est tantùm, ut πάνυ τοι: hìc τοι est Pronomen pro σοὶ.

Εἶπον, aor. 2. Indic. τῦ ἔπω dico, quod nunc præsenti non usurpatur; aor. 1. εἶπα. Poeticè ἔειπα: ἔπω verò aspero cum spiritu, operor, ago, tracto.

4 Ἁγνὸς, ἡ, ὸν, καθαρὸς, ἄκρατος, Purus, sincerus, pudicus, castus: elegantèr cum Genitiv. ut ἁγνὸς γάμων purus à nuptiis: ab ἀγάζω, inde ἀγανὸς, à quo per Syncopen ἁγνὸς, quasi scriptum esset cum spiritu leni: Alii ab ἅγος veneratio, res veneratione digna (quod ab ἄζω veneror) deduci volunt, abhinc ἁγνῶς purè, ἁγνεύω castus sum.

Ἐκλύθη, aor. 1. pass. à κλύζω abluo, κλύσω, κα, σμαι, inde κλύσμα & κλύσις ipsa actio abluendi, κλυστὴρ id quo alvus eluitur, medicamenti genus liquidum.

Ὕδωρ, Gen. ὕδατος, Aqua, pro quo apud Poetas occurrit ὕδας & ὕδος, derivatur ab ὕω pluo, per Epenthesin literæ δ: Apud Medicos dicitur de aqua intercute.

Ῥοὴ, Dorice ῥοιὴ, fluentum, 2. Dec. sim. propriè dicitur de aqua, metaphoricè de verbis: fit à ῥέω fluo, ῥύσω, ἔῤῥυκα. Dissyllabæ enim sex in έω fut. formant in ύσω (viz.) θέω, νέω, πνέω, πλέω, ῥέω, χέω. Gr. Gr. Rud. pag. 57. Hinc ῥεῦμα fluentum.

Δέμας, τὸ, indeclinabile, Corpus. De Etymologia lis est apud Grammaticos: Eustath. vult à δέμω extruo deduci, quasi domicilium animæ: Alii malunt à δέω ligo; corpus enim est animæ δεσμὸς sive vinculum. Idem valet σῶμα, nisi quòd δέμας corpus animatum, σῶμα inanimatum, apud Hom. significet.

5 Ἄρα, Collectiv. & Illativ. in posteriore ratiocinationis parte positum, Devar. frequenter otiosum est apud Poetas: Budæus etiam in prosâ aliquando vacare docet. Interdum significat utique, sed ἆρα an, utrum; ἀρὴ verò preces, imprecatio, noxa.

Aliquando

Aliquando Poetæ loco ἄρα utuntur ἄρ, & ῥὰ per Aphæresin & Apocopen τῦ α.

Ἐὼν, Ionicè pro ὢν, part. præs. ab εἰμὶ sum; ἰὼν verò (ab εἶμι eo) vadens.

Τόσσ-, Poeticum pro τόσος tantus; cui respondet πόσος quantus, ab ὅσος, Poeticè ὅσσ-, quantus.

Κατὰ κόσμον Ritè, aptè, ordine, ὁπῤῥήμασι κῶς hìc sumitur: fit à κόσμ- ordo, à κομῶ significante ὁπιμελῶμαι, significat & mundus ab ordine.

Ἔοργε fecit, peregit, 3. sing. præt. med. à ῥέζω facio, sacrifico, fut. ῥέξω, inde pass. ῥέζομαι fio, in præt. med. ἔῤῥεγα, & per Metathesin ἔοργα, ας, ε.

6 Κήρυξ, υκος, ὁ, Præco. Est & piscis Latinè Buccinum vel Murex; item avis. Eustath. à γῆρυς vox derivari vult: alii malunt à κεφ.τω clamo, βοάω: abhinc fiunt κήρυγμα Præconium, quod à Præcone edicitur, κηρύσσω vel κηρύττω prædico, præconio, pronuncio.

Ὕπερτατος, per Syncopen ὕπατος, summus, supremus, Gradus superlativus Præpositionis ὑπὲρ: apud Græcos enim comparantur & Præpositiones. Compar. est ὑπέρτερος superior. Comparantur Περὶ, ὑπὲρ, ὑπὸ. Vide Gr. Gr. Rud. p. 33.

Νόμος, υ, ὁ. Θεσμὸς, Lex; τὸ νόμιμον idem: dicitur νόμος ἀπὸ τῦ νέμειν à tribuendo, quòd hujus beneficio suum unicuiq; tribuitur: vel à νέμω administro, quòd omnia administret vel jubendo vel vetando: abhinc νομίζω lege sancio, moribus instituo, νόμισμα mos receptus, δύσνομος illegitimus, ἔυνομος legitimus.

Μύστης, ὁ, Qui sacris initiatur, qui ad sacrorum arcana admissus est, à μυέω sacris initio, sup.

Θεὸς, ῦ, ὁ, Deus, Θεὰ, ἡ, Dea dicitur, ζὺν θεῷ favente Deo, Deo duce, Dei instinctu, contra ἄνευ Θεῦ. Fit ut alii volunt à θέω curro, quòd Veteres Planetas qui mundum circumvolitant deos nominabunt: alii malunt à δέω metuo, quòd Deus formidabilis est: potius verò fit à θεάω intueor, quòd omnia intùetur: hinc θεῖ- divinus.

7 Τόπος, υ, ὁ, Locus, pro opportunitate χαιρὸς, Medicis est morbi locus: In oratione etiam dicitur Argumentum vel Thema quod tractatur. Ignoratur hujus Etymon: abhinc fit τοπικὸς Localis.

Θεσμὸς, ῦ, ὁ, Lex, Consuetudo, νόμος; significat etiam strues lignorum: fit à τίθεμαι pono; θεσμοὶ enim sunt leges

positæ & consuetudine diuturna confirmatæ: abhinc ἄθεσμος legis expers, ἀθεσμία iniquitas, ἔνθεσμος legitimus. Occurrit etiam pluraliter & Neutrum apud Poetas, ut Musæus—θεσμὰ θεαίνης.

Κεκαθαρμένος Purgatus, κεκαθαιρόμενος, part. præt. pass. τοῦ καθαίρω purgo, ἀρῶ, ἀρκα, construitur cum duplici Accusativo, ut Φοῖβε κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον ἑλκὼν ἐκβελέων Σαρπήδονα: ex κάρ & αἴρω tollo, derivatur; purgatio enim sordes tollit: abhinc καθαρὸς purus, κάθαρμα purgamentum.

Εἶδε vidit, Poeticè ἴδε, 3. sing. aor. 2. ἔδω video, oculis percipio, etiam scio, sup.

Πάλαιος, ἀρχαῖος, verus, antiquus, ut παλαιὸς γέρων; sed πάλαια sine adjectione pro πάλαια διαθήκη sumitur: fit ab Adverbio πάλαι olim, quondam, Compar. παλαιότερος vetustior, pro quo interdum παλαίτερος, superlativ. παλαιότατος vetustissimus.

8 Ἐκκλησιάζει Conventum celebrat, 3. sing. præs. Indicat. activ. τοῦ ἐκκλησιάζω concionor, quod ab ἐκκλησία cœtus, concio; quod fit à 2. pers. sing. præt. pass. τοῦ ἐκκέκλημαι evoco, κέκλησω, ab ἐκ & καλέω voco, κέκλησω, κεκλα, κέκλημαι, κέκλησαι, per Syncopen κέκλησαι, unde κλῆσις vocatio, & compositum ἐκκλησία, mutato σ in ι. hoc autem à voce Chald. קל kal. vox.

Θεοσεβὴς Pius, εὐσεβὴς, ἐυλαβὴς, θεοσεβὴς, pro quo Ionicè θεοσεβὴς: fit à θεὸς Deus, & σέβομαι colo, quasi dicas, Dei cultor; contra, ἀσεβὴς qui Deum non veneratur, impius, irreligiosus: hinc εὐσεβέω veneror.

Λαὸς, ὁ, δῆμος, Populus: fit à λᾶας Lapis, Gen. λάα Crasi λᾶς, λᾶος, unde λαὸς populus (ut à Gen. μάρτυρος fit ὁ μάρτυρος) fingunt enim Poetæ post Cataclysmum homines iterum ex lapidibus projectis procreatos: simpliciùs tamen qui derivant λεὼν à לאם populus. Attici loco λαὸς legunt λεὼς, ut νεὼς pro ναὸς.

Ἵνα ut, Conjunctio causalis: si autem adjungimus π, ut ἵνατί, significat interrogativè: frequenter etiam apud Poetas pro Adverbio loci ponitur, ut abhinc planè appareat.

9 Ἐπαοιδὴ, apud Poetas frequentèr pro ἐπωδὴ usurpatur; significat Incantatio, Carmen: fit ab ἐπάδω, Poeticè & in prosa ἐπᾴδω, quod fit ab ἐπὶ & ἀείδω, Poeticè pro ᾄδω cano; quod ab εἴδω scio.

Ἦεν Erat (subaudi φραζομένη editum) 3. sing. imperfect. Indic.

Indic. τῦ εἰμὶ ſum, Poeticè pro ἦ vel ἦν cum circumflex. ſicque ab ἦ 3. ſing. imperfect. Indic. verbi εἶμι eo, diſtinguatur.

Ἤκλυεν Audivit, 3. ſing. aor. 2. Indic. activ. τῦ κλύω audio, ἀκέω πυνθάνομαι. In conſtructione cum Gen. invenitur, Il. Hom. α. κλῦθί μευ ἀργυρότοξ' &c. & cum Accuſ. ut βοὰν ἔκλυον, Euripid. abhinc fit κλυτὸς, cujus vox audita eſt; cui opponitur ἄκλυτος, cujus vox non auditur.

Ὄνομα, Poeticè ἔνομα, Æolice ὄννυμα, Nomen, κατ' ὄνομα nominatim, τἔνομα nomine. Quidam hoc παρὰ τὸ νέμειν ſicut νόμος deduxêre; alii à juvando, quaſi ὀνέομα dicatur: abhinc fiunt ἐπώνυμος qui cognominatus eſt, ζωώνυμος idem ſignificans, φερώνυμος reſpondens nomini ſuo; cui opponitur ψευδώνυμος non reſpondens ſuo nomini. Sed hìc notandum eſt, quòd in iis quæ componuntur ab ὄνομα, prius ο vertitur in ω, & alterum in υ, ut ex verbis præeuntibus appareat.

Λᾶτρον Lavacrum, ſivè aqua ſordida in qua lavit aliquis.

Ιο Χ', ob ſequentem vocalem aſperam Doricè ponitur pro κ vel καὶ, ſæpe pro κε vel κεν.

Υἱὸς, Atticè υἱὸς, Filius, natus: hìc autem ſumitur pro ſecunda Trinitatis perſona. Euſtath. hoc ab ὕω deducit, διὰ τὸ σπερματικὸν ὑγρότητα: ſed potius fit à φύω gigno, quia υἱοὶ vel filii à parentibus φύονται gignuntur.

Πνεῦμα, ατος, τὸ, Flamen, flatus, plerunque ventorum; ſed hìc ſumitur pro divino & cœleſti illo ſpiritu qui & tertia Trinitatis perſona nominatur: fit à πνέω & Poeticè πνείω, fut. πνεύσω, ſpiro, flo: abhinc πνευματικὸς ſpiritualis, πνευματικῶς ſpiritualitèr.

Παναγὴς, Omnino ſanctus, & purus: fit à πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, & ἁγὴς ſanctus; quod alii deducunt ab ἅγος ſacram rem ſignificante, alii verò ab α privativa particula & γῆ, quaſi à rebus terrenis ſegregatus: abhinc ἁγιότης ſanctitas.

Tréſne Deos igitur tingendi ritus adorat?
Quin noſter *unus*, neſcit *æqualem*, *Deus*.
At quibus indiciis agnoſcitur iſta poteſtas?
Sermo, loquentem: *mundus*, auctorem docet.
Quid Deus eſt tenta brevibus mihi dicere verbis?
Mens recta, ſimplex, perpes, immutabilis.
Cur Deus hic unus *ternâ* tibi voce notatur?
Papyrus illum ſacra ſic noſci jubet.

Quæ

Quæ ratio ſuadet *tres* ut credantur in *uno*?
20 Diſtat carenti fine quod fines habet.

Τ᾽ὔνεκα τρεῖς βάπτισμα θεὸς εἴωθε σέβεσθαι;
[1] Θεὸς μὲν εἷς ἡμέτερος ἐκ ἴσα τυχών.
Τὸν δ᾽ ἱερὸν Βασιλῆα τί μοι σημεῖον ἐλέγχει;
[2] Λόγος λαλῆσα, [3] κόσμος ἐρατίζω λέγει.
15 Τίς δ᾽ ὁ Θεὸς πέλεται, βραχέως καταλεξον ὀείζων;
[4] Νῆς ὀρθὸς, ἁπλῆς, ἀΐδιος, [5] ἀμετάβολος.
Τίπτε Θεὸν φωνῆς τειαῆς ἕνα τῆτον ἔδειξας;
[6] Οὕτως πέφηνεν ἐν θεοπνεύστοις γραφῆς.
Ἦ ῥα λόγος πείθει, τρεῖς εἰν ἑνὶ πιστεύεσθαι;
20 Πέρας λαχόντος μὴ λαχὸν διαταλεῖ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Deut. 6. 4. Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι. 1 Cor. 8. 14. Καὶ οἴδεις Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς.

[2] Eph. 6. 17. Καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ.

[3] Rom. 1. 20. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥτε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους.

[4] Matth. 19. 17. Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός.

[5] Joh. 4. 24. Πνεῦμα ὁ Θεὸς, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. 2 Cor. 3. 17. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν. Jacob. 1. 17. Παρ᾽ ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. Pſal. 102. 26, 27. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. 27. Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 1 Sam. 15. 29. Καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτόν.

[6] 1 Johan. 5. 7. Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Matth. 28. 19. 2 Cor. 13, 14. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Sectio

Sectio ſecunda.

11. Τοὔνεκα & τἄνεκεν (factum ex τῦ ἕνεκα pro τούτου ἕνεκα) Quapropter, idcirco, quamobrem: ex ἕνεκα causâ, gratiâ; quod cum Gen. conſtruitur, ut ἕνεκα τούτου & ἕνεκα τῶν θείων.

Τρεῖς Tres, Plurale communis generis, inter Numeralia Cardinalia locum habet. Ordinalia ſunt quæ ad interrogationem πόσος quotus aptè reſpondent, ut τρίτος tertius. Ex his manant Dialia ἐφήμερα quæ reſpondent ad quæſtionem ποσταῖος quoto die, ut τριταῖος tertio die. Gr. Gr. Rud. pag. 29.

Βάπτισμα Baptiſma: à βαπτίζω, quod à βάπτω mergo, ſup.

Εἴωθε Conſuevit, 3. ſing. præt. med. τῦ ἔθω conſueſco, ſoleo, præt. med. εἴωθα, Pleonaſmo τῦ ω. Gr. Gr. Rud. pag. 82. Fit ab ἔθος mos, conſetudo, à quo etiam ἐθίζω aſſuefacio, & contra ἀπεθίζω deſuefacio.

Σέβεσθαι, Infin. τῦ σέβομαι colo: hinc σεβάσμιος venerandus.

12 Εἷς, μιὰ, ἕν, Unus, una, unum, ex Numeralibus Cardinalibus: abhinc fiunt ἑνόω aduno, & ἕνωσις adunatio, & ἑνότης unitas.

Ἡμέτερος, pro quo apud Poetas ἧμος, pro quo ſcribitur Dor. ἁμὸς noſter: fit ab ἐγὼ, Gen. ἐμῦ, à quo ἐμὸς meus.

Ἴσος, τυχών. ἴσος, Gen. [à verbo τυγχάνω regitur] τῦ ἴσος vel ἶσος, Poet. ἔϊσος, Par, æqualis: abhinc ἴσως æqualiter, item, fortè (cui opponitur ἀνίσως inæqualiter) ἰσότης æqualitas, ἰσόω adæquo, ἰσάκις pariter.

Τυχὼν Conſecutus, aor. 2. part. verbi τυγχάνω ſum, etiam aſſequor, conſequor, fut. τεύξομαι (quaſi à τεύχω) item τυγχήσω (quaſi à τυχέω) unde præt. τετύχηκα. In hac poſtrema ſignificatione cum Gen. conſtruitur. ut abhinc appareat: Interdum cum Accuſativo, vide Gr. Gr. Rud. pag. 148. In priori cum Nom.

13 Βασιλεὺς Rex, ἄναξ, 3. Declin. Contract. à βάσις baſis ſive fundamentum, & λεὼς Atticè pro λαὸς populus, formatur: abhinc βασιλεύω regno, & βασιλεία Regnum.

Σημεῖον Signum, nota, τεκμήριον, ἔνδειγμα: fit ἀπὸ τῦ σῆμα quod idem valet; à quo etiam fiunt σημαίνω ſignum do, ſignifico, & σημειώδης ſignificans, σημειόω noto.

Ἐλέγχω Arguo, argumentis probo, ut ἔργα ὑπ χεῖρας ἐλέγχει

opera

opera verò manus arguunt : abhinc ἔλεγχος argumentum, ἐλεγκτικῶς refutantis more.

14 Λόγος Sermo, etiam ratio : à λέγω lego, colligo, doceo, quod etiam dico, loquor significat : abhinc ἀνδγέγω colligo, ἐκλέγω eligo, ἄλογος irrationalis, brutus.

Λαγέων, contractè λαγῶν, part. præs. act. ☞ λαγέω loquor ; sed plerumque ponitur pro temerè loqui : abbinc λάλος loquax, Compar. λαγίτερος loquacior, Super. λαγίστατος loquaciſſimus. πρὸ λαγέω opponitur σιγάω taceo.

Ἐργάτης Operarius, ἐργατὴρ ; conſtruitur interdum cum Gen. ut ἐργάτης τ τέχνης Artifex : fit ab ἔργον opus, quod ex præt. med. ἔοργα originem habere videtur : abhinc derivantur ἐργάζομαι operor, ἐργασία operatio, cum aliis non paucis.

15 Βραχέως Brevitèr, paucis verbis, idem διὰ βραχέων ἐκ βραχέων, quibus opponitur διὰ πλειόνων pluribus verbis : adverbium eſt, fitque à βραχέων Gen. plur. ☞ βραχὺς brevis, mutato ν in ς.

Κατάλεξον Dic, Imper. aor. 1. ☞ καταλέγω adſcribo, conſcribo ; quod ex κατὰ & λέγω dico, ſup.

Ὁρίζων Definiens, Part. præſ. act. ☞ ὁρίζω definio, ἴσω, quod ab ὅρος finis, terminus ; à quo ὅρισμα terminus, ὁρισμὸς definitio, ὁριστικὸς finitivus, & contra ἀόριστος infinitus.

16 Νῶς, contractè pro νόος, Mens, animus, φρὴν ; ſignificat etiam prudentiam & ſententiam, ut κατ' νῶν ex ſententia mentis. Euſt. vult. à νέομαι ſignificante πορεύομαι hoc derivari, quòd nihil celerius mente moveatur ; idem ſonat יָנַע moveri : abhinc νοέω cogito, νόημα cogitatio, νοήμων prudens, μετανοέω pœniteo, μετάνοια pœnitentia.

Ὀρθὸς, ὴ, ὸν, Rectus εὐθὺς ; ſignificat etiam metaphoricè ſincerus, æquus. Ignoratur hujus Etymon. abhinc ὀρθῶς rectè, ὀρθότης rectitudo, ὀρθόω erigo.

Ἁπλῶς, contractè pro ἁπλόος, Simplex (cui opponitur διπλόος duplex) etiam ἁπλῶς ἀνὴρ vir candidus, ingenuus. Euſt. originem ab α ſignificante μόνωσιν, i.e. ſolitudinem, & πέλω ſum, habere credit, quaſi dicas ἄπελος. Sed hic notanda eſt differentia inter ἁπλόος ſimplex & ἄπλοος navigatione carens, quæ in punctuatione tantùm conſtat.

Ἀίδιος Æternus, ſempiternus, ut ἀίδιος δόξα gloria immortalis ; etiam τὸ ἀίδιον ſubſtantive pro æternitate ; idem valet ἀιώνιος : fit ab ἀεὶ ſemper, pro quo Poetæ αἰεὶ & αἰὲν utuntur ; à quo etiam fiunt ἀϊδίως in perpetuum, & ἀϊδιότης æternitas

Κάμε-

Κἀμεταβόλος, contractè pro καὶ ἀμεταβόλος, Et immutabilis, ἀμετάβλητος, ἀμετάθετος: verbum est decompositum ex α privativa particula, μετὰ & βάλλω, à quo μεταβολὴ mutatio, & μεταβολεύς qui merces mercibus aut pecuniâ commutat.

17 Τίπτε, Poeticè & per Syncopen pro τίποτε, Cur: fit à πότε quando, quod ab ὅτε idem, pro quo Poet. ὅπτε, Dor. ὅκκα.

Φωνὴ, ῆς, ἡ, Vox, rumor, sonus. Quidam qui in exploratione verborum Etymologiæ versantur, dictum esse φωνὴ quasi φῶς τοῦ νοῦ tradiderunt; alii à φάω dico deduxêre: abhinc φωνέω vocem emitto, & φώνησις vocis emissio, σύμφωνος unanimus.

Τειὸς, Atticè τεῖος, Ternus, triplex & tertius: fit à τρεῖς tres.

Ἕνα, Accus. τοῦ εἷς unus, sup.

Δείκνυμι, vel δεικνύω, fut. δείξω, aor. 1. ἔδειξα, ας, ostendo, monstro: à quo fiunt δεῖγμα documentum, δεῖξις argumentum, δείκτης demonstrator, δεικτικῶς demonstrativè, παράδειγμα exemplum.

18 Οὕτως, (sequente vocali) οὕτω (sequente consonante) Ad hunc modum, ita: fit ab οὗτος hic, à quo etiam τουτάκι hic. Sed ταὐτότης identitas, non est ab οὗτος vel τοῦτο hoc, sed ab ὁ αὐτὸς idem, τὸ αὐτὸ, unde ταὐτὸ.

Πέφηνεν, 3. sing. præt. med. τοῦ φαίνω appareo, φανῶ, πέφαγκα, in præt. præd. πέφηνα, ας, ε. significat etiam activè ostendo: fit à φάω luceo: abhinc φαντάζω ostendo, φάντασμα spectrum, visum quod oculos nostros deludit.

Θεόπνευστος, ὁ ὑπὸ Θεοῦ ἢ θεόθεν πνευσθείς, à Deo vel divinitùs inspiratus: fit à 3. sing. præt. pass. πέπνευσται τοῦ πνέω πνεύσω, πέπνευκα, πέπνευμαι, πέπνευσαι, πέπνευσται· à quo, sublato augmento, & conversò αι in ου, & præfixo θεὸς, fit θεόπνευστος, ut à πέπεμπται fit θεόπεμπτος, à Deo vel divinitùs missus.

Γραφὴ, ῆς, ἡ. Συγγραφὴ. Scriptio, scriptura; item pictura, accusatio: fit ἀπὸ τοῦ γράφω scribo, ψω, γέγραφα (quod à γράω significante ξύω) à γράφω autem fit γράμμα litera, γραφεύς pictor, γραφεῖον penicillus.

19 Ἦ, Interrogativum Adv. Circumflexum, An? Ἤ Disjunctiva Conjunctio, vel Oxytona.

Πείθει Suadet, 3. sing. præs. act. τοῦ πείθω persuadeo, σω, κα præt. med. πέποιθα (ubi ει præs. in præt. med. in οι vertitur) à quo fit πεποίθησις persuasio; πίστις etiam fides, & πιστεύω credo, à πείθω derivantur; item πιστὸς fide dignus, fidelis, πιστόω fidem exigo.

Εἰν & ἐνὶ, Poeticè pro ἐν In.

Πισδηῶαι, Infin. aor. 1. paſſ. τῦ πισδίω credo, πισδίσω, πέπισδκα quod à πείθω perſuadeo, originem ſuam habere creditur, ſup.

20 Πέρας, ατος, Terminus, meta, ὅρος, ὅριον exponitur etiam ὑπερφυαϊκῶς pro tandem, denique: abhinc περατόω finio, περαίνω idem, ἄπειρος infinitus, terminum non habens, immenſus.

Λαχὼν, ὀνῖϑ, aor. 2. part. act. τῦ λαγχάνω ſortior, conſequor, fut. λήξομαι, λάξομαι & κληρώσομαι, perf. εἴληχα & λέλογχα, aor. 2. ἔλαχον, particip. λαχὼν hoc autem fit à λήχω, mutato ω in άνω, correpta penultima, & ν poſt eam aſſumpto. Gr. Gr. Rudim. pag. 87. Verba ſortiendi Genitivo vel Accuſativo junguntur, Gr. Gr. Rud. pag. 148. ut ἔλαχε τῦ ἡμικλήρε ſortitus eſt hæreditatem ex ſemiſſe. Demoſth. τῳ πρώτῳ ἕδραν ὁ ϑεὸς ἔλαχε primam ſedem Deus ſortitus eſt. Ariſt.

Διαςατέω Diſto: abhinc διάςημα interſtitium, intervallum, διαςαδὸν interjecto ſpatio, & contra ἀδιαςάτως ſine intervallo: hoc autem ex διὰ & ἵςημι ſto. διὰ in compoſitione dis ſignificat, & hoc pro diverſo.

Artificis nuſquámne ſui ſpectatur imago?
Sol, lux, calorque *trina* ſunt, *unum* tamen.
Nil hominum natura jubet nos tale tueri?
Vigere, ſapere, velle in *uno* ſunt *tria*.
Súntne *pares* genitor natúſque & ſpiritus inſons?
Commune regnum eſt, unus æternus vigor.
Quid proprium ſummo fas eſt aſcribere Patri?
Quod capit ab ipſo quicquid eſt exordium.
Quid Deus ante ſui fecit primordia mundi?
Ut nil ſit extrà ſufficit numen ſibi.

Οὔ ποθι δ' ἀςεφάνῳ λαμπρῦ Παντέκνου εἰκών;
Τεί ὄϛιν ἀλλ' ἐν ἥλιϑ, φῶς, ϑερμότης.
Ἦ ϰὴ ἐς' ἀνϑρῶσαι ϰὴ ἐν ἀνϑρώπῳ παρόμοιον;
Αυξειν, φρονεῖν τε, ϰὴ ϑέλειν, ἑνὸς τεία.
Ἦ Πατεὶ, ϰὴ Γιῶ, ϰὴ Πνεύματ μοῖρα μάλ' ἴση;
Ξύγκοινϑ ἀρχὴ, πάρχονον ξυμὲν κράτος.

Γψίϛε

Ὑψίστῳ ἢ ἓς ἴδιον Παρὸς ἔργον ὀείζειν;
[2] Ἀρχὴ δίδωσι πᾶσιν ὧν ἀρχὴ πέλει.
Πεὶν καββαλλέμψαι κόσμον, πίνῳ ἔμμελεν ἀυτῷ;
30 [3] Κἂν μηδὲν ἔξω, μᾶνῳ αὐτάρκης Θεός.

Teſtimonia Sacra.

[1] Johan. 5.17,18,19,20,21,22. Ὁ Παπήρ μυ ἕως ἄρτι ἐργάζε) κἀγὼ ἐργάζομαι. [18] Διὰ τῦτο ἦν μᾶλλον ἐζήτυν ἀυτὸν οἱ Ἰυδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι ὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ κὴ Παπέρα ἴδιον ἔλεγε τ Θεὸν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ, &c. Johan. 10. 30. Ἐγὼ κὴ ὁ Παπὴρ ἕν ἐσμεν.

[2] 1 Cor. 8. 6. Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Παπὴρ ἐξ ὗ τὰ πάντα.

[3] Johan. 17. 5. Νῦν δόξασόν με σὺ Πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τ κόσμον εἶ) παρὰ σοί.

Sectio tertia.

21 Οὔπω Nondum: ex ὐ & πω Enclit. pro ὔπω correctior Editio ſubſtituit Οὐ ποθι δ' ἀσεράπῃ. Οὐ ποθι nuſquam, ab ὐ & ποθὶ Encl.

Ἀσεράπει, 3. ſing. præſ. indic. act. τὸ ἀσεράπω fulguro, fulgeo, mico, ἀσράπῃ Zεὺς fulgurat aer. ἀσράπειν ſecundum Euſtath. videtur fieri παρὰ τὸ ἀσέρας ἰάπειν, i. e. ἀστερειδεῖς θεὰς πέμπειν emittere fulgorem inſtar aſtri: abhinc ἀσραπὴ fulgor. Sunt tamen qui ἀστεροπὴ factum dicunt à στεροπὴ idem: hoc autem παρὰ τὸ στερῆν τὺς ὤπας τὸ ὁρᾶν, quod oculos viſu ſpoliat: vel παρὰ τὸ ἀναστρέφειν ποιεῖν τὺς ὤπας, quod avertere cogat oculos.

Λαμπρὸς, ὸν, ὁ, Splendidus, ἀγλαὸς, φαεινὸς. etiam magnificus, illuſtris: abhinc λαμπρῶς ſplendidè, λαμπρότης ſplendor: ſed λαμπρὸς fit à λάμπω luceo, ſplendeo, quaſi λίαν φῶ· abhinc λάμψις ſplendor, λαμπὴρ fax fulgens, λαμπὰς lampas, quæ manifeſtè fit ex לַפִּיד fax, tæda, lampas; unde conſtat vice versà λάμπω ab hac radice ortam.

Παντέκτων, ονος, ὁ, Omnium artifex: fit ex πᾶν & τέκτων Faber, ſed plerumque Faber Lignarius; quod à τεύχω fabricor, ſtruo,

ſtrūo, originem habet; à quo etiam τελκτὴς fabricator, τελκτὸς fabricatus.

Εἰκὼν, όνος, ἡ, Imago, effigies; pro quo etiam εἰκώ uſurpatur apud Apoſtroph. derivatur ab ἔικω ſimilis ſum, etiam cedo, indulgeo, non reſiſto; à quo etiam ἐοικὼς ſimilis, ἐοικότως ſimiliter, εἰκάζω aſſimilo.

22 Ἥλιος, ὁ, Sol; pro quo per parentheſin τὸ ε & verſo ſpiritu ἠέλιος· alii deducunt ab ἑλίσσω circumago, quòd circa mundum circumagitur: nonnulli ab ἔλη calor, ut ſit quaſi ἔλιος· alii à ἅλς mare, quòd ex mari ortum habere videatur.

Φάος, τὸ, Lumen, contracte φῶς· ſed φὼς, φωτὸς, ὁ, apud Veteres erat vir, homo: fit à Poetico φάω luceo, ſplendeo, dico, occido.

Θέρω, fut. θερῶ, Æolicè θέρσω, Calefacio; item medeor, ſano: abhinc θερμὸς calidus (ut θερμὰ λόεθρα Thermæ, ſed θέρμος lupinus) hinc etiam θερμῶς calidè, θερμότης calor.

23 Ἀθρῆσαι, Infin. aor. 1. act. τ ἀθρέω video, cerno: fit ſecundum alios à θεωρῶ, per Syncopen præfixo α epitatico; vel ut alii malunt à ὁρῶ cerno, præfixo α & ὁ verſo in θ· verè fit ex Chald. ראה perluſtrare in Aphel.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, Homo. Plato putat ἄνθρωπος dici, quaſi ἀναθρῶν ἃ ὤπωπε contemplans quæ vidit: Alii quaſi ἄνω ῥέπων ſurſum vergens: Alii ab ἄνω ſupra, ἀθρέω aſpicio, & ὤψ vultus.

Παρόμοιος, Poeticè παρομοίιος, non abſimilis, prope ſimilis: fit ex παρὰ & ὅμοιος ſimilis, quod Atticè ponitur pro ὁμὸς, idem à quo ὁμόω unio, ὁμαδὸν ſummatim.

24 Αὔξειν, Infin. præſ. act. τ ἀέξω vel αὔξω augeo, creſco, αὐξήσω, Poeticè: ἀεξήσω, ἠύξηκα, ἠύξημαι. Euſtath. ab ἔχω, ἕξω, pro ἐπέχω, ἀέξω, contractè ἄξω, deducit, & addit υ Pleonaſmo Æolico: abhinc αὔξησις augmentum, αὐξάνω idem quod αὔξω.

Φρονεῖν, Infin. præſ. act, τὸ φρονέω, quaſi φρενέω, ſapio, etiam faveo, ut φρονῶ τὰ σὰ faveo tibi: fit à φρὴν, ενος mens, idem quod νοῦς, διάνοια.

Θέλω Volo, ἐθέλω. Tempora à θελέω ſumit: abhinc ἐθελημῶς voluntariè, ἐθελημὸς voluntarius, contra ἀνεθελητὸς involuntarius, θέλημα voluntas.

25 Μοῖρα, idem quod μέρος, Pars, etiam locus ſecundum Viger. item pro θάνατος mors, fatum ſumitur: fit à præt. med. μέμοιρα τ μείρω (mutata ε in ο) divido, partior, μερίζω. ἐν

μοίρᾳ

μοῖρα μεγάλη, ἢ ἐν μέρει ἄγειν τι, ἢ πιθέναι, ἢ ἔχειν, i. e. magni momenti loco aliquid habere; ἐν μοίρᾳ τινὸς τίθεσθαι, æstimare: abhinc ἄμοιρος expers, cum Gen.

Μάλ' (Compar. μᾶλλον, Superl. μάλιστα) sequente vocali per Apostrophum, μάλα sequente consonante; significat Valdè, admodùm, multùm.

26 Ξύνοιν Communis: fit ex ξυὸς Atticè pro ζυὸς, & κοινὸς Communis, tralatitius, etiam profanus, pro quo Atticè ξυνὸς: huic opponitur ἴδιος proprius: abhinc κοινωνία communio, κοινόω communico.

Ἀρχὴ, ῆς, ἡ, Principatus, dominium, aliquando principium, ἐκ ἄρχω, τὸ καθ' ἀρχὰς initio, Adverbialiter & interdum ἀρχῶ sine artic. Viger. p. 27. Etymol. aliqui petunt ab ἀεὶ & ἔχω· ἀεὶ autem est vocula epitatica, & ἔχω possideo: inde ἀρχαῖος antiquus; quia quo propior res est initio rerum omnium, eo antiquior.

Πάρχρονος pro πάνυπάρχρονος, idem quod ὑπερέρχρονος, omne tempus exuperans, & consequentèr æternus: fit à χρόνος tempus, temporis spatium; inde χρονίζω inveteràsco, longo tempore duro, χρονία vetustas, τὰ χρονικὰ libri in quibus annotantur quo tempore quicquid evenerit. Κρόνος autem Saturnus.

Ξυνὲν Unum, Compositum ex εἷς & σύν Att. ξύν· hisce duabus vocibus intima notatur unio: convenit cum Substant. κράτος.

Κράτος, εος, τὸ, Robur, vigor, item victoria, κράτος καταθήσασθαι victoriam comparare: à quo & πᾶν fit παντοκράτωρ omnipotens, πάντων κρατῶν, solius Dei Epitheton; & inde κρατερὸς validus, viribus potens, per Metathesin κάρτερος & κάρτιστος, fortior, issimus, non rarò apud Hom.

27 Ὕψιστος Summus, supremus, altissimus, Superlat. ἐκ ὑψοῦ altè, ὑψοῦ, quod ab ὕψος altitudo: hoc autem ab ὄπτομαι, ut sit ἀφ' οὗ ἔστιν ὁρᾶν, unde patet prospectus: hinc ὑψόω extollo.

Ἴδιος Proprius, peculiaris, sui generis; nam ab ἰδέα deducitur: abhinc ἰδιότης proprietas, ἰδίως peculiaritèr, ἰδίᾳ privatim, dat. adverbialitèr.

28 Δίδωσι Dat. 3. sing. præs. act. ἐκ δίδωμι dono, δώσω, δέδωκα.

29 Πρὶν, Adverbium temporis, Antequam, priusquam; frequentèr jungitur cum particulis ἄν, δὴ, γὲ, μὴ & ἢ, ut πρὶν ἄν priusquam, πρὶν δὴ donec, &c. etiam omnibus modis nisi Imperat. jungitur, sed elegantius cum Infinit. ut hìc.

Καββαλέμεναι pro καταβαλέμεναι· τ enim Præpositionibus

χτί quando *α* finali deperdito præponitur Conſonantibus, ante aſpiratas φ, χ, mutatur in π, κ, ante β in β, ut hìc: καββεβήκμιαι etiam pro καταβεβηκέναι, Dores enim loco ειν, έμμεναι utuntur: fit ex κτί & βάλλω jacio, pono.

Ἔμμεν ἀυτῷ Curæ erat illi, præt. imperf. ſive aor. 2. Poeticè Verbi Impersonalis μέλει curæ eſt, pro ἔμελε duplicato μ: abhinc fiunt μελετάω curo, μελέτη cura, ἀμελὴς negligens, ἀμέλεια negligentia, μεταμέλεια pœnitentia.

30 Μηδείς, μηδεμία, ἐν, Nullus, nulla, um; item nihil: fit ex μηδὲ & εἷς unus, ne unus.

Ἔξω Extra; at ἕξω cum ſpiritu aſpero eſt fut. τοῦ ἔχω habeo. Conſtruitur cum Gen. ut ἔξω λόγε extra propoſitum, cum artic. οἱ, ut οἱ ἔξω externi, cum τὰ externa ſignificat: fit ex Præpoſ. ἐκ vel ἐξ ex, è, ex quo ἐκτὸς extra.

Μοῦνος, Poeticè pro μόνος, Solus, unicus, item ſingularis; μόνον adverbialitèr pro ſolummodo ſumitur, μόνως idem: abhinc μόναχος Monachus, quòd per ſe & ab aliis ſegregatus vivit.

Αὐτάρκης Sibi ſufficiens, etiam contentus ſorte ſua: abhinc αὐταρκῶς ſufficientèr: fit ab αὐτὸς ipſe & ἀρκέω ſufficio, propulſo, opitulor.

Ede mihi cœptis fuerit quæ rebus origo?
Cœlum, ſolúmque fecit ex nihilo Deus.
Materiam duplicem quæ diſtinxêre figuræ?
Herba, arbor, aqua, lux, ſidera, animantes, humus.
35 Quo genus humanum lucem conſpexit ab ortu?
Terreſtre corpus, mens data eſt divinitùs.
At quos ille opifex hominem produxit in uſus?
Deum colens beatus ut ſemper foret.
An facile hoc homini divina capeſſere juſſa?
40 Certè, creato quippe ad exemplum Dei.

Εἰπ' ἄγε μοι φύσιος πίνα πρῶτα χωρέθλια τεύχης;
1 Γαῖα, οὐρανόν τε κλίσιεν ἐξενόθεν Θεός.
Ἀμφοτέρην ὕλαν πίνα δαιδάλλεσι πρόσωπα;
2 Κόσμος, ποιὰ, δένδρη, ζῶα, ὕδωρ, φῶς, ἀστέρες.
35 Ποίας δ' ἐκ γαίας μέροπες βροτοὶ ἐκγεγάασι;
3 Γεώδες ἔστι σῶμα, νοῦς θεόσδοτος.

Ἄνθρωπον

Ἄνθρωπον ἢ Πατὴρ ἀνδρῶν τίνα εἵνεκα πλάσσεν;
Εὐδαιμονίσσειν αἰὲν ἐυσεβέοντα νιῶ.
Ἦ ῥ' ἐπὶ ἀνθρώπῳ Θεὸς ἄϊσιμα δεσμὰ φυλάσσειν;
Ναὶ μὰν, ὅμοιον ἐξεπλάσθη γὲ Θεῷ.

Teſtimonia Sacra.

1 Gen. 1.

2 Gen. 1.

3 Gen. 2.7. Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν Ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

4 Gen. 1.27. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. Eccleſ. 7.29. Πλὴν ἴδε τοῦτο εὗρον ὃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ.

Sectio quarta.

31 Εἶπ' pro εἰπὲ, quod Atticè pro εἶπε ponitur, aor. 2. Imper. τοῦ ἔπω dico, ſup.

Ἄγε Age, agedum, etiam ἄγετε & ἄγεθ' agite, adverbium hortantis factum ex Imper. verbi ἄγω duco, etiam rego: videtur etiam in hâc voce demonſtrare priſcam & ſimpliciorem vocis ſignificationem, quæ eſt eundi. Par habetur hortandi formula in primâ plurali Subjunctivi Imperativam vim exhibentis, Johan. 14.31. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Videtur deducendum à נָחַג Nahag, cadente Pe Nun. Sic ἔρχομαι (ἔρχω) ab נָגַר proficiſci, Martinio rectiſſimè. Siquidem ea eſt apud Homerum non ſemel vis vocis. Il. 1. Ἔρχεο πάρ τοι ὁδός, Proficiſcere, patet tibi via; & paſſim — χαμαὶ ἐρχομένων ἀνθρώπων, Humi incedentium hominum.

Φύσις, εως, Atticè pro ις, Natura, vis, ortus, generatio: fit ἀπὸ τοῦ φύω gigno, pario, ὑσω, πέφυκα· abhinc φῦμα verruca, φυσικὸς naturalis, φυσικῶς naturali ratione, &c.

Πρῶτος, Dor. πρᾶτος, Primus, primarius. τὸ πρώτου principio. Contrahitur à πρόατος pro πρόπατος, ſuperlat. τοῦ πρὸ ante, coram: abhinc adverb. πρῶτον primùm, πρῶτα &

πρώτως idem, πρωτεύω in primo vel ſummo honore habeo, πρωτεῖον principatus, dominium, imperium.

Γενέθλια τὰ Natalitia, & γενέθλιος natalitius, à γενέθλη ortus, origo: hoc autem à γείνομαι, γίνομαι vel γίγνομαι naſcor, orior, γενήσομαι, γεγένημαι, præt. med. γέγονα· ab hoc autem fiunt γένεσις origo, γενετὴς genitor, γενέτης idem.

Τυτθὸς Parvus, puſillus, idem quod ὑποτίτθιος, qui eſt ſub mammilla, qui adhuc è mammilla pendet & lactet: fit ἀπὸ τῆς τιτθῆς mamma (μαστὸς) à quo τίτθη nutrix, τιτθὶς idem.

32 Γῆ, ῆς, ἡ, quaſi à γέα inuſitato, in proſa pro γαῖα ſive γαία, Terra, tellus: abhinc γεώδης, ὁ καὶ ἡ, Terreſtris, ut infra σῶμα γεῶδες terreſtre corpus, γήϊνος idem.

Οὐρανὸς, ὁ, ὁ Cœlum, Dor. ὠρανὸς· fit ab ὄρος Ion. pro ὅρος terminus, limes; quòd cœlum terminat aſpectum noſtrum: abhinc ὐρήνιος cœleſtis, ὐρανίδης idem, ὐρανίων cœlicola. I. ά.

Κτίσεν Creavit, aor. 1. Indic. act. pro ἔκτισεν, abjecto augmento & duplicato σ Poeticè: fit à κτίζω, σω, κα, creo, condo; à quo κτίσμα opus conditum, κτίσις creatio, κτιστὴς Creator.

Οὐδενόθεν Ex nihilo, Adverbium factum ex οὐδεὶς, μία, ἕν, nullus, a, um, quod ex οὐδὲ & εἷς unus, quaſi dicas non unus.

33 Ἀμφότερος, ρα, ρον, Uterque, utraque, utrumque: abhinc ἀμφοτέρως & ἀμφοτερόθις utroque modo, ἀμφοτέρωθι utrobique: fit ab ἄμφω ambo, ambæ, quod ab ἀμφὶ vel ἀμφὶς circa, utrinque.

Ὕλη, ης, ἡ, Materia, propriè, dicitur de lignis: abhinc ὑλήεις opacus arboribus, ὑλαῖος ſylvaticus.

Δαιδάλλω Magna arte elaboro, vario, artificio, diſtinguo: fit à Δαίδαλος Dædalus, Faber ille Athenienſis etiam artificioſus; hoc autem à δάω ſcio: abhinc δαίδαλμα opus ſummâ arte elaboratum.

Πρόσωπον, τὸ, Vultus, facies, etiam perſona tum realis, tum hypocritua vel ficta: fit ex πρὸς & ὤψ oculus, item aſpectus; hoc autem ab ὄπτομαι video; ὀπτάομαι autem aſſor: ab ὄπτομαι etiam nunt ὄμμα oculus, viſum, ὄψις viſus.

34 Χθὼν, ονὸς, ἡ, Terra, humus, idem quod γαῖα· abhinc χθόνιος terreſtris, item ſubterraneus; item χθόνιος ἄνθρωπος eſt fraudulentus & ſubdolus homo.

Ποιὰ vel ποιὴ, Ion. pro πόα herba. βοτάνη. abhinc dimin. ποίειον herbula, ποάζω herbas noxias eradico, ποάσιον falx, ποιήεις herboſus: ut à ποιὰ annus; quia ſingulis annis creſcit & areſcit.

Δένδρος,

Δένδρον, ου, τὸ, Arbor: abhinc δενδρήεις arboribus abundans, δενδρώδης arboreus, δενδρὼν arboretum vel arbuſtum: fit à δένδεον, idem quod δένδεος.

Ζῶ pro ζῶα Animalia, plur. τὸ ζῶον animal; quod à ζωὴ vita: hoc autem à ζάω, Poeticè ζώω, vivo, fut. ζήσομαι· à quo ζωὸς vivus, ζωπικὸς vivificus, ζωπικῶς, ζωπικῶς ἔχων vivere volens.

Ὕδωρ Aqua, vide ſup.

Ἀστὴρ, έρος, ὁ, Stella unica; ἄστρον verò ſignum ex multis compoſitum ſtellis, conſtellatio: fit ex α priv. & ἵστημι ſto, ὁ ἄστατον δρόμον ἔχων, inſtabilem habens curſum. Sed hic notanda eſt differentia inter ἀστὴρ ſtella & ἄστυ Aſter urbs; illud acuitur, hoc penacuitur.

35 Ποῖος, α, ον, Qualis: fit ab οἷος qualis; ſed οἷος ſolus.

Γενεὰ, ᾶς, Ionicè γενὴ, ῆς, ἡ, Ortus, generatio, ætas, ut εἰς γενεὰς γενεῶν in omnes ætates, Hebraiſmus: fit ἀπὸ τῦ γίνομαι, ſup.

Μέροψ, Epitheton propriè hominis: fit à μερίζω divido, & ὄψ vox, quod ab ἔπω dico: hinc homines μέροπες dicuntur, quòd linguâ articulatâ loquuntur; vel quod hic aliâ, ille aliâ linguâ & dialecto loquatur.

Βροτὸς Mortalis, (βρότος autem cruor) ut hic μέροπες βροτοὶ mortales homines: deductum eſt à ῥέω fluo, quaſi ῥοτὸς, quòd nihil magis ſit fluxum quàm homo.

Ἐκγεγάασι, 3. Plur. præt. med. ab antiquo ἐκγάομαι, in perfecto (forſitan) medio ἐκγέγαα· tamen vide Gr. Gr. Rud. pag. 57. Grammatici enim tanquam Activum ex γέγονα refingunt.

36 Σῶμα, ατος, τὸ, Corpus. δέμας. Fit vel à δῶμα, ut dicatur σῶμα quaſi δῶμα τῆς ψυχῆς, domicilium animæ; vel à σῆμα, quòd anima in eo quaſi ſepulta eſt; aut ἀπὸ τῦ σώω vel σώζω, quòd anima in corpore quaſi in carcere ſervatur: abhinc σωματώδης corporeus, σωματικὸς corporalis, σωματικῶς corporaliter.

Θεόσδοτος à Deo vel divinitùs datus: fit à Θεὸς Deus & δίδωμι do.

37 Ἀνὴρ, Gen. ἀνέρος, per Syncopen ἀνδρὸς ſumitur δ, quia ν non ponitur ante ρ· fit ab ἀνύω perficio, quia omnia virilitèr perficit: abhinc ἀνδρεία fortitudo, quia virum decet; ἀνδρεῖος virilis.

Εἵνεκα, pro ἕνεκα, Gratiâ, causâ, ſup.

Πλάσσεν, aor. 1. Indic. act, Ionicè & Poeticè pro πλάσε quod etiam pro ἔπλασε τῦ πλάσσω fingo, σω, σα, σμαι· à quo πλάσμα figmentum, πλάστης fictor, πλαστὸς fictus.

38 Εἰδω-

38 Εὐδαιμονέω Beatus ſum, ήσω, ηκα abhinc εὐδαιμονία beatitudo, εὐδαίμων beatus: fit à δαίμων Deus, numen (quaſi δαήμων peritus & ſciens artifex) quod à δάω ſcio.

39 Αἴσιμος Pius, juſtus, æquus; ab αἶσα officium: eſt & αἴσιμος fatalis: hoc autem ab αἶσα fatum, quod dicitur quaſi ἀεὶ ἶσα, vel quaſi ἡ ἀεὶ ἴση par ſemper: vel ut alii à δάω divido, quaſi δαῖσα, abjecto δ.

Φυλάττω, Atticè φυλάττω, Cuſtodio, ſervo, conſervo; etiam caveo: abhinc φύλαξ cuſtos, φυλακὴ cuſtodia, φυλακεῖον præſidium.

40 Ναὶ, Adverbium affirmantis & concedentis, Næ, quidèm, immò, ſanè.

Ἐξεπλάσθη, 3. perſ. aor. 1. paſſ. τῦ ἐκπλάττω quod fit ex ἔξ vel ἐκ & πλάσσω fingo, ſupra.

Unde igitur labes ægrotis mentibus hæret?
Primi Satoris crimine, at *noſtro* quoque.
Réſne Deus lapſu volvi permittit inani?
Extat, manétque nil niſi ejus numine.
45 Cur mala committi patitur ſi cuncta gubernat?
Bonus, atque *ſapiens* utitur rectè *malis*.
Eſtne Deo quidvis faciendi plena facultas?
Quicquid *decorum* eſt, inde *cunctipotem* vocant.
Vera Dei ſoboles dic quando duxerit ortum?
50 *Homo* ille in *ævo* natus, *ante* ævum *Deus*.

Ἀμηχανίη πόθεν ἦν δειλῇς ἐπὶ θνητοὶ πέφυκε;
[1] Πρωτοπάτορος μὲν ἄπο, ἀλλ' ἡμεῖς ἅμα.
Ἦ θεὸς αὐτομάτως κόσμον ἐπέβησε φέρεσθαι;
[2] Πᾶν μὲν ἔων αὐτῷ καὶ φύει καὶ σώζεται.
45 Ἦν πάντων κρατέῃ, τί κακὰς ποτε τολμᾶς ἀνέτλη;
[3] Εὖ καὶ σοφῶς γὰρ ἐνθετέα τὰ δύσνομον.
Ἦ θεὸς ὑψιμέδων δυνάμῃ ῥέα πάντα τελέσσαι;
[4] Γρέπονται πάντα, παγκρατὴς ὅθεν κλύει.
Γνήσιον Ἀθανάτου Παῖς εἶπέ ποτ' ἔμμορεν ἀρχῆς;
50 [5] Ἄνθρωπος ἐν χρόνῳ, θεὸς φύς πρὶν χρόνου.

Teſtimonia

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 5. 12. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. Job 14. 4. Pſal. 51. 5. Rom. 3. 9.

[2] Math. 10. 29, 30. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. [30] Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί.

[3] Gen. 50. 20. Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν γένηται ὡς σήμερον, καὶ σῶσαι λαὸν πολύν. Act. 4. 27, 28.

[4] Tit. 1. 2. Ὁ ἀψευδὴς Θεός.

[5] Iſa. 9. 6. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν. Johan. 8. 56. 58. Ἀβραὰμ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν. [58] Πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι.

Sectio quinta.

41 Ἁμπλακίη, ης, Peccatum, erratum, labes. ἁμάρτημα. fit à πλανία error, delictum, quod à πλάζω, πλάγξω (addito γ euphonicωs) errare facio: ſunt verò qui non à πλάζω, ſed à πλέκω deducunt; quòd laquei inſtar homines implicet.

Πόθεν, Interrogativ. Unde, ut πόθεν ὦ Σώκρατες φαίνῃ Unde ò Socrates appares? fit ab ὅθεν Indefinit. unde, quod ab Articul. ὅς.

Δειλῇς, Poeticè pro δειλαῖς, Dat. plur. fœm. τὸ δειλὸς debilis, infirmus, ut δειλὸν γῆρας etiam timidus, miſer. cum Gen. pro Superlat. ponitur, ut δειλὲ ξείνων abhinc δειλία timiditas, debilitas. Hinc δείλης veſperi, cui oppon. πρωΐ vel quia tunc dies debilis eſt; vel quia tunc homines timere ſolent. Speciosiùs deducunt à δείδω cùm veriùs dubio procul ſit à Chaldaico דָּלַל Timere.

Φρεσὶ, Poeticè pro φρεσὶ, Dat. plur. τὸ φρὴν Mens, ſup.

Πέφυκε, 3. perſ. præt. Activ. τὸ φύω Gigno, naſcor, ſupra. Obſervare licet in vocib. Tmeſin, περὶς φρεσὶ πέφυκεν pro περισπέφυκε φρεσὶ, adhæſit præcordiis: ſic περισσέφυκα apud Ariſto-

 telem

telem notatur ſignificare Agnatus ſum, item annexus ſum, adhæreo; apud quem reperitur πεφυκέναι τινὶ ſimplex, pro inhærere, concreſcere alicui. Notatur vitium inolitum.

42 Πρωτοσπόρος Activè, Primus ſator, qui primus ſerit; ſed πρωτόσπορος Paſſivè, Qui primus ſeminatus eſt: fit à πρῶτος primus & σπείρω ſemino, ſpargo, ερῶ, ἔσπαρκα.

Αἴτιος Cauſa rei alicujus, Autor: fit ab αἰτία (incertum, an vice versâ αἰτία ab αἴτιος) cauſa, ratio, ut αἰτίαι πρῶται cauſæ primæ; etiam culpa, crimen. αἰτίαν εἶχε τοῦ πολέμου, culpatus fuit ob bellum: dicitur & αἰτίαν ἔχει ὅτι τέτῳ, & αἰτίαν ἔχων ὑπὸ τινὸς, accuſari ab aliquo.

Ἅμα Simul, unà cum, Adverb. Temporis: elegantèr cum Dandi Caſu conjungitur, ut ἅμα τῷ χειμῶνι commodè, ἅμα τῷ ἔαρι, θέρει, χειμῶνι, primo vere, prima æſtate, prima hyeme: etiam cum Infin. nominis Inſtar jungitur, ut ἅμα τῷ αἰδέσθαι τὸ σκώμματος ut primùm fraudem ſenſit: etiam cum duplici Particip. ſequente καὶ, ut ἅμα τε γράφων καὶ λέγοντος ἀκούων ſimul & ſcribens & dicentem audiens. Vide Viger. de Idiotiſmis Græcæ dictionis.

43 Αὐτομάτως Sponte, ultrò. αὐτομάτιον, αὐτομάτει ſeu αὐτοματί. ἑκοντί. ἐκ προαιρέσεως. ἐκ προνοίας. fit ab αὐτόματος ultroneus, ſpontaneus; etiam αὐτόματος θάνατος eſt mors naturalis. Αὐτόματος fit vel ab αὐτὸς & μάομαι excitor; vel ab αὐτὸς & μάτιον.

Προέηκε, Ionica diſſolutione τοῦ η pro προῆκε, Aor. 1. act. Indic. τοῦ προΐημι, fut. προήσω (ex inuſitato προέω) quod ex πρὸ & ἵημι mitto.

Φέρεσθαι, Infin. Paſſ. τοῦ φέρω fero, fut. οἴσω, tanquam ab οἴω, aor. 1. ἤνεγκα, tanquam ab ἐνέγκω: ſæpe conjunguntur φέρειν καὶ ἄγειν pro diripere & populari. Interdum uſurpatur pro pertinere, ut πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα quæcunque ad beatitudinem pertinent: item cum νύκτα vel ἡμέραν, ut νύκτα καὶ ἡμέραν φέρειν, i. e. traducere: item Imper. φέρε adhortantis eſt, ut φέρε ὦ agè verò: etiam φέρε cum Infin. εἰπεῖν redditur, verbi cauſa, ut ita dicam, exempli gratiâ. Vide Viger. abhinc φόρος Tributum.

44 Σώζω Servo, σω, σέσωκα, σέσωσμαι, ἐσώθην, excluſo Sigma Præteriti, θησομαι fit à σόος, contractè σῶς, ſalvus; à quo σωτηρία ſalus, σωτὴρ ſervator, σῶρον merces, quod datur Medico ob ſanationem, σώφρων ſobrius, ex σῶς & φρὴν.

45 Κρατῇ, 3. perſ. præſ. ſubjunct. act. τοῦ κρατέω Impero, guberno,

guberno, ἥσω, κεκράτηκα· conſtruitur hìc cum Gen. verba enim Imperandi Genitivo gaudent. Fit à κράτος potentia, ſupra.

Τί, Poeticè τίη, Cur? quid? à τίς quis Interrogat.

Κακὸς, ὴ, ὸν, Malus, nequam; item pauper, vilis: dictum eſt quaſi χακὸς à χάζω recedo; quòd omnes malum fugiant: abhinc χακόω· nam ab Adjectiv. in ος formantur Verba in όω. Vide Anteſig. pag. 91. v. 33.

Τόλμη, ης, ἡ, Audacia, fiducia; plerunque in malam partem accipitur: abhinc τολμάω audax ſum, audeo; etiam comminiſcor, ut τολμᾷ δὴ τοιῆτο tale quid comminiſcitur; etiam ſuſtineo, ut τολμᾷ θ' ἃ μὴ χρὴ ſuſtinet quæ non decet: abhinc etiam τολμητὴς homo audax.

Ἀνατλάω, vel ἀνάτλημι, Perfero, perpetior: ex ἀνὰ & τλάω, per Syncopen pro ταλάω ſuffero, τλήσω, τέτληκα· abhinc τλήμων patiens, τλῆσις patientia, Aor. 2. ut ἔσχον.

46 Σοφῶς Sapientèr, Adverbium Qualitatis, ex Gen. plur. Adject. σοφὸς, mutato ν in σ, formatum.

Εὐθετέω Aptus ſum; etiam idem quod εὐθετίζω, concinnè vel aptè diſpono: ex εὖ benè & τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, pro τέθηκα.

Δύσνομος Illegitimus, & τὸ δύσνομον peccatum: ex δὺς quod vim contrariam habet, & νόμος Lex; peccatum eſt enim Legis tranſgreſſio. De νόμος vide ſupra. Abhinc δυσνομία mala legum inſtitutio, licentia. δυσνόμῳ opponitur ἔυνομος.

47 Ὑψιμέδων In alto regnans: fit ex ὕψος, de quo ſupra, & μέδω, idem quod μεδέω. impero; à quo μέδοντες Principes.

Δύναμαι, ἥσομαι, δεδύνημαι, Poſſum. Interdum δύναται Impersonalitèr uſurpatur, ut δύναται ἀρετὴν γενέσθαι καὶ μένειν ἄϋλον fieri poteſt ut virtus ſit, &c. Interdum jungitur Dativo, ut δύναται τῷ σώματι bene valere, firma eſſe valetudine; etiam δύναται æſtimari: abhinc δύναμις potentia, δυνατὸς poſſibilis, cum ſequente Infinit. potens; cui opponitur ἀδύνατος impotens, impoſſibilis.

Ῥέα Facile, Poet. ῥεῖα· quaſi ῥέδια, à ῥέζω facio, ut facile à facio; ῥέξω, per Metatheſ. ἔρξω. Potiùs deduxeris à Chald. צוי Velle; niſi etiam ῥέζω facio, ab Hebr. רצה Velle: de Deo enim dignum eſt dicere, Modò volueris, feceris; è contrà. Nil tam facile, quin difficile fiat, invitus ſi facias. Abhinc ῥέκτης actor, ῥᾴδιος, Compar. ῥᾴων, Sup. ῥᾷστος.

Τελέσαι, Poeticè pro τελέσαι, Aor. 1. Infin. τὸ τελέω Perficio, ad finem perduco: hoc autem à τέλος finis, exitus, τέλος

ἔχειν

ἔχειν finem habere; etiam Agmen, Cohortem significat, & Vectigal. τὰ τέλη mysteria, sacra. οἱ ἐν τέλει magistratus.

48 Πρέπω Decorus sum, excello; πρέπει decet, convenit: abhinc τὰ πρέποντα quæ decent, πρεπόντως decenter.

Παντοκρατὼς Omnipotens: ex πᾶς omnis (à quo παντὸ omninò) & κρατέω impero, supra.

Κλύω Audio: construitur cum Gen. ut κλῦθί μευ ἀρχεκάκοιο. Il. α. abhinc κλυτὸς inclytus.

49 Γνήσιος, α, ον, Legitimus, minimè spurius, ut γνήσιοι παῖδες etiam germanus: dictum est quasi γονήσιος vel γωνήσιος, quod à γείνομαι nascor, supra.

Ἀθάνατος, ος, Immortalis: fit ab α particula privativa & θάνατος, ος, Ionicè οιο, Mors: hoc autem ἀπὸ τοῦ θνήσκω (fut. θανεῖμαι & τεθνήξομαι, præt. τέθνηκα, Poeticè & Ionicè τέθναα) morior. θνητὸς & βροτὸς mortalis τῷ ἀθανάτῳ opponuntur.

Παΐς, Poeticâ dialysi pro παῖς Puer, supra.

Ἔμμορεν, 3. pers. Poet. præt. med. τοῦ μείρω Divido, de quo supra: construitur hìc cum Gen. ἔμμορεν ἀρχῆς, pro Duxerit ortum.

50 Φὺς, Aor. 2. part. act. verbi φῦμι vel φύω Gigno.

Quid fuit ille Dei priùs omni filius ævo?
Imago, ratio, sermo, consilium Patris.
Estne aliquid Nati quo sit testata potestas?
Factus *per ipsum* mundus, *absque* ipso nihil.
55 Unde animam humanam, mortalésque induit artus?
Fœcunda *virgo Spiritûs* peperit satu.
Quod tulit, ede mihi, divina Puerpera nomen?
Stirps ABRAHAMI, *Maria* DAVIDIS genus.
Ergò Deo diversus homo binique fuere?
60 Erat unus idem, quíque *homo*, quíque & *Deus*.

Θεσπεσίη φύτλη, τί πότ' ἦν πρὶν ἢ χρόνον εἶναι;
[1] Βουλὴ, [2] καρδίη, [3] ἑκάτερος λόγος Πατρός.
Ἦ ῥά τι καὶ μεγάλου δείξας ὀπιμάρτυρον Υἱοῦ;
[4] Κτίσμα δι' ἔδεν ὁ κόσμος, ἄτερ ἔδεν οὐδὲ ἕν.
55 Ἀνδρομέην ψυχὴν πόθεν ἔσσατο, θνητά τε γυῖα;
[5] Ἐκ Πνεύματος παρθένου τέκε σαρκός.

Εἰσ'

Εἶπ' ἄγε, τοῦτο, μάναξ τί μοὶ ὄνομα θνητόκῳ εἶς;
Μαεία [6] Ἀβεράμι φῶσα καὶ [7] Δαβιδότεν.
Ἀνθρώπου Θεὸς ἄλλος ἔλω; διανὶ ὢ ψεύδωμαι;
60 Εἷς ὢ υἱὸς ἦν [8] ὢ ἄνθρωπος ὤντε χ' ὢ Θεός.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 1. 24. Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.

[2] 2 Cor. 4. 4. Τοῦ Χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Col. 1. 15. Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου. Heb. 1. 3. Ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,

[3] Johan. 1. 1. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.

[4] Johan. 1. 3. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Col. 1. 16, 17. Heb. 1. 2.

[5] Iſa. 7. 14. Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν.

[6] Gen. 12. 3. Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Gen. 18. 18. & 22. 18.

[7] Math. 1. 1. Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Math. 15. 22. Ἐλέησόν με Κύριε υἱὲ Δαβίδ.

[8] Math. 1. 23. Ἐμμανουὴλ ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

Sectio ſexta.

51 Θεῖος Divinus. θεῖος. fit à θέσπις vaticinus, divinus; quod ex θεὸς Deus & ἔσπω, Poeticè pro ἔπω dico; vel quaſi ἐκ θεοῦ πεσών· abhinc θεσπίζω vaticinor, θέσπισμα oraculum, θεσπεσίως divinè.

Φύτλη Generatio, ortus, genus: fit ἀπὸ τοῦ φύω.

52 Βυλὴ Conſilium, concilium; etiam locus in quem conveniunt: fit à βέβολα præt. med. τοῦ βάλλω, Metaphora à ſagittariis ducta: abhinc βυλεύω conſilium do, βούλευμα conſultatio.

Χαρακτὴρ, ῆρος, ὁ, Figura, forma; item imago, effigies, nota impreſſa vel inſculpta; abhinc ὀπτικόπτειν χαρακτῆρα percutere monetam: fit à χαράπτω vel ἄσσω ſculpo; à quo χάραγμα veſtigium, ſulcus. Apud Soph.

Ἐχά-

Ἑκάτερος Λόγος Vox { προφορικὸς / ἐνδιάθετος }
utraque est enim Λόγος ἢ
Interna } vox { Ratio. }
Externa } { Sermo. }

Eustath. ait hoc nomen Compar. formam obtinere, & ab ἑκὰς derivari: abhinc ἑκατέρω in utramque partem.

53 Δείξαις, 2. sing. aor. 1. Optat. Act. τῦ δείκνυμι Ostendo, monstro.

Ἐπιμάρτυρος Testis super re aliqua, qui Testis adhibetur: ab ἐπὶ & μάρτυρος, idem quod thema μάρτυρ testis: sumitur Adjectivè.

Ἀλκὴ, ῆς, ἡ, Potestas, robur, vires; item auxilium, remedium; etiam victoria, apud Hom. Il. θ.

54 Κτίσε pro ἐκτίσε, 3. pers. aor. 1. pass. τῦ κτίζω Creo.

Ἔθεν, Gen. ab ὅς, Ionicè ἕο & εἷο, Attici addunt θεν. ἕοθεν, per Syncopen vel Poet. ἔθεν. Vide Antesig. pag. 112. vers. 41.

Ἄτερ Sine, absque. ἄνευ, ἄτερθε & ἄτερθεν. Cum Gen. tantum præponitur, interdumque postponitur suo Gen. ut πάλυ ἄτερ sine vibratione.

55 Ἀνδρόμεος, ε, ὁ, Humanus: fit ab ἀνὴρ vir, supra.

Ψυχὴ, ῆς, ἡ, Anima, vita; interdum sic nominatur Pars animæ ratione prædita; etiam strenuitas, audacia; in bestiis ferum ingenium: fit à verbo ψύχω significante spiro, refrigero.

Ἕσσατο Induit. 3. sing. aor. 1. med. verbi ἕννυμι indutus sum; quod ab ἕω induo, ἕσω· hic ponitur pro εἵσατο, & detracto omni augmento, ἕσσατο, Anadiplasmo Poetico propter Diastolen ἕσσατο.

Θνητὸς, ὴ, ὸν, Mortalis. βρότος. fit ἀπὸ τῦ θνήσκω morior, de quo vide in ἀθάνατος.

Γυῖον. ε, τὸ, Membrum; sed propriè γυῖα pedes; etiam de omnibus partibus dicitur; etiam de toto corpore: cùm autem manus pedesve γυῖα vocantur, Gen. χειρῶν seu ποδῶν subaudiri debet, secundum Eustath.

56 Πνευματώδης, ες, ος, ὁ ἢ ἡ, Spiritualis, inflatus: fit à πνεῦμα spiritus.

Παρθένος, ε, ἡ, Virgo: fit vel à θηλάζειν, quia nondum lactat; vel à παρθέειν præsto, quia formam matribus præstant virgines: abhinc παρθένειος virginalis, παρθενεύω in virginitate dego, παρθενικὸς virgineus.

Τέκε, Ionicè pro ἔτεκε, 3. sing. aor. 2. Indic. act. verbi τίκτω pario; abhinc τοκετὸς partus,

Σπορὰ,

Σπορὰ, ᾶς, ἡ, **Satio, ſatus.** ἀσπερτὸς, ἀόρ Θ· ſignificat etiam ſeges, genus: **fit à verbo** ἀσπείρω ſero, ſemino, ἔρω.

57 Μάκαρ, αρος, ὁ ϗ ἡ, ϗ τὸ, Beatus, felix. μάκαρες dicuntur Dii, quia omnium beatiſſimam vitam degunt. Euſtath. dictum putat ἀπὸ τὸ μὴ ὑποκεῖσθαι κηδεῖ, quòd fato non obnoxii: alii ἀπὸ χαίρειν, inde μακάρει Θ idem; ſed frequentius in proſa uſurpatur quàm μάκαρ. Martinio derivatur à מְיֻקָּר pretioſus, honoratus.

Θεοτόκος, Ionicè pro Θεοτόκος, Dei Genitrix, ſanctæ Mariæ Virginis Epithet. Θεότοκος autem, à Deo natus, fit à Θεὸς Deus & τίκτω pario.

59 Μαεία, Heb. exaltatus. Nomen Virginis ſanctæ.

Ἄβεραμος, άμυ, Abram: fit ab **Hebr.** עָבַר Tranſivit, quia cùm Deus juſſit, Fluvium **Meſopotamiam** tranſivit: vel ab אַב Pater & רם Excelſus, **quaſi Pater Excelſus.** Sed poſtea Deus nomen ejus ab Abram in **Abraham mutavit** & deduxit ab אַב Pater & עַם **Populus, quia dixit ille,** Patrem multorum populorum feci te. **Potiùs** (ut alii) **ab** בָּא & הָמוֹן.

Δαβιδόθεν, i.e. ἐκ τῦ Δαβίδος, A Davide, Heb. dilectus: verbum ab Autore doctiſſimo factum.

59 Δισσοὶ, Ionicè δίξοὶ, Atticè δίττοὶ, Bini, duplices: ab Adverb. δὶς bis, per Syncopen pro δυάκις, à δύο.

Γενέθλω, pro ἐγθυέθλω, 3. perſ. dual. aor. prim. paſſ. τῦ γίγνομαι.

60 Ὤνθρωπος, Synalepha pro ὁ ἄνθρωπος, quod ſupra videns.

Permixtúmne fuit cum non pereunte caducum?
Convênit *impermixta* natura utraque.
Afferrine poteſt res hoc quæ fœdus adumbret?
Exiſtit *homo* ſic *unus* animo, & corpore.
65 Natus at ille Dei cur nomine dictus *Ieſu*?
Vox iſta Solymis *ſoſpitatorem* notat.
Nomine cur illum *Chriſti* pia turba celebrat?
Mos *regem inungi*, fecit hunc *regem* Pater.
Quâ verò peperit nobis ratione ſalutem?
70 *Vitâ* atque *morte*, deinde vitâ *redditâ*.

Ἦ ῥα Ζωὴ ἀφθάρτῳ κέκρ]ϊται ἄμμιγα θνητῷ;
Ἀξυζήτως παρῆεν ἑκάτερον γλῶθ.
Τῶδε τί μοι ζώγρει σκιερὴν δώησιν ὀπωπῇ;
Ἄνθρωπον ἔτω σῶμα καὶ ψυχὴ τελεῖ.
Τίπτε ὃ θάνατος κλυτὸν ὄνομα κέκλε]ται Ἰησοῦς;
[1] Σωτὴρ Ἑβραίοις τοῦτο σημαῖνον κυρεῖ.
Τίπτε ὃ καὶ χειρὸν θεράποντες ἐκκλήσκουσιν;
[2] Ἄναξ κέκλησ', [3] Ἄνακτα θεὸς δέ νιν Πατήρ.
Ἦ ὃ τί κεν ῥέζων ἡμέας θανάτοιο ἔλυσε;
[4] Ζῶν μὲν, [5] θανών τε, [6] καὶ θεὸς ἀνστὰς ἐκ νεκρῶν.

Teſtimonia Sacra.

[1] Matth. 1. 21. Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

[2] 1 Sam. 10. 1. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Οὐχὶ κέχρικέ σε Κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ; 1 Sam. 16. 13. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 1 Reg. 1. 39. Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισε τὸν Σολομῶνα, καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς Σολομών.

[3] Pſal. 2. 6. Ἐγὼ δὲ κατεστάθην Βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιὼν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Math. 28. 18. Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Apocalyp. 11. 15. Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[4] Rom. 4. 25. Ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

[5 6] Rom. 4. 25.

Sectio ſeptima.

61 Ἄφθαρτος Incorruptibilis, corruptioni non obnoxius: fit ἀπὸ τοῦ φθέω corrumpo, vel φθείρω idem: abhinc φθορὴ, pro quo apud Gal. & Hip. φθίσις Tabes.

Κέκρ]ϊται pro ἐκέκρ]ο, 3. ſing. pluſq. perf. paſſ. vel pro κέκρ]ϊ, 3. ſing.

3. sing. perf. pass. τὸ χυέω vel χύω fundo, quod à χέω idem, fut. χέσω, χείσω, & χεύσω.

Ἀμμιγα, pro ἀναμίγα, Simul, unà, sicut ἀμμίσγω pro ἀναμίσγω permixtim: ν enim Præpositionis ἀνὰ, cum Poeticè α finali deperdito ante μ ponitur, in μ mutatur. Fit ab ἀνὰ & μίγνυμι vel μιγνύω misceo permisceo, μίξω, ab inusit. μίγω.

62 Ἀξυγχύτως Impermixtè, Adver. ex α priv. & ξυὶ pro ζυὶ cum, & χύω vel χέω misceo, de quo vid. in κέχυτ'.

Παρῆε, Poeticè pro παρῆν, 3. sing. imperf. τὸ πάρειμι advenio, adsum, quod ex παρὰ & εἰμὶ sum.

63 Τοῦδε & τοῦ, Gen. sing. ab ὁ, ἡ, τὸ.

Ζεῦγος, εος, τὸ, Jugum; item biga, fœdus: à ζεύγνύω vel ζεύγνυμι, fut. ζεύξω, tanquam à ζεύγω jungo, copulo, ζευγάπασι. ζευγίσημι. significat etiam matrimonio jungo, & cum Dat. jungitur, ut γάμοισι ἐζύγης nuptiis junctus es, i. e. duxisti uxorem. Potius autem ab Hebr. יָגַם jungere. נִיר יוֹגֵם Jugum; nisi Chaldæi ex Græciâ sumpserint radicem Hebræis ignotam. Abhinc ζυγόω jugo. ζευγαρμόζω. ὁμόζυγος conjux, ζύγος conjux.

Σκιερὸς, ὰ, ὸν, Umbrosus, opacus. σκιαερὸς, ὀπάσκιος. fit à σκιὰ, ᾶς, umbra, quasi κιὰ, παρὰ τὸ κίω, quòd nos comitetur. Usurpatur σκιὰ & prop. & metaph. prop. ut Odyss. λ. σκιῇ ἔοικε-λον umbræ simile: met. τὴν ἐγὼ καπνὸς ἢ σκιᾶς οὐκ ἂν πειαίμην, i. e. ne hilo quidem emerim.

Δώησιν, 3. sing. sub. à δώω, δώης, δώῃ, & Ionicè δώῃσι, à δίδωμι do, δόσω, δέδωκα· δῴη verò 3. sing. aor. 2. optat. à δῶ & Ion. δώησι, pro δοίη.

Ὀπωπὴ, ῆς, ἡ, Conspectus, visus; etiam oculus. ὄψις. fit à verbo ὄπτομαι video, quod rarò in præs. usurpatur; in præt. med. ὄπωπα vidi: à quo ὠπωπὴ, & ἐνόπιον coram, Adverb. & ἀοπτος invisibilis, ἄοπτος idem.

65 Θεογενὴς, έος, ῆς, Dei natus. ὁ υἱὸς Θεοῦ. Ionicè fit à Θεὸς Deus & γενὸς genus, progenies; hoc autem à γίγνομαι nascor, supra.

Κέκλετ' pro ἐκέκλετο, 3. pers. sing. imperf. à κέκλομαι verbo Poetico idem significante quod καλέομαι, ut pro καλῶ infrà usurpatur κεκλήσκω.

Ἰησοῦς Jesus, Gen. Ἰησοῦ, Dat. Ἰησοῦ, Acc. Ἰησοῦν: fit à יָשַׁע vel יְהוֹשׁוּעַ salvavit.

66 Ἑβραῖος Hebræus: fit ab Hebraico עִבְרִי Hebræus, quod ab עֵבֶר Hebr, quasi Heberæus, ab Hebero ortus.

Σημαῖνον κυρεῖ Est significans, id est, significat σημαίνει est neut. sing. part. præs. τῦ Σημαίνω significo, signum do. δηλόω. hoc autem à σῆμα signum, nota. σημεῖον. Κυρεῖ autem 3. sing. præs. τῦ κυρέω κυρῶ, quod idem valet quod εἰμὶ sum. Κύρω, Martinio à קָרָה Contingere. Non pote probabilius. Cum Participio plerunque jungitur, ut hìc & apud Soph. κυρεῖς ἔχων, i. e. τυγχάνεις ἔχων, hoc est, ἔχεις habes.

67 Χριστὸς, ὕ, ὁ, Christus, Dei Filius; etiam Unctus: fit à χρίω ungo, inungo; quod à χρόω coloro, mutato ο in ι. Sic dicitur Salvator noster, quia Propheta, Sacerdos & Rex erat, quæ tria hominum genera inungi solebant, h.e. ordinari & disponi ad triplex illud officium.

Θεράπων, οντ-Θ, ὁ, Servus, minister, famulus: abhinc θεραπεύω ministro, famulor; etiam θεραπεύειν τὴν γῆν pro Colere terram, apud Xen. etiam θεραπεύειν σῶμα Corpus curare, apud Arrian.

Ἑ Se, ipsum. Accus. τῦ ἕ sui, pro quo Dores νίν ponunt, ut infra, ἄνακτα θῆκε νῖν Πατὴρ Regem Pater ipsum constituit.

68 Ἄναξ Rex, ακτ-Θ (pro ἄνακος, inserto τ per Pleonasmum) in Vocat. ἄνα· abhinc ἄνασσα Regina, & ἀνάσσω rego, impero; quod cum Gen. & cum Dativo usurpatur: cum Gen. Il. α. Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις· cum Dat. πάντεσσιν ἀνάσσειν. Omnibus imper. Il. α. item cum Accus. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 155.

Θῆκε Constituit, posuit, Ionicè pro ἔθηκε, 3. sing. aor. 1. Indic. activ. à τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, aor. ἔθηκα.

69 Ἔλυσε Solvit, liberavit. ἐλευθέρωσε. 3. sing. aor. 1. Indic. act. τῦ λύω solvo, libero. ἐλευθερόω, ἀπολύω, ἀπαλλάττω. Cum Gen. construitur sicut ἐλευθερόω· necnon cum Accus. ut λύειν τινὰ τινὸς liberare aliquem ab aliquo; & hìc ἡμέας θανάτοιο ἔλυσε nos à morte liberavit.

70 Καῦθις Et rursus, pro κἀ & αὖθις rursum. ἔμπαλιν. fit ab αὖ idem apud Poetas: etiam αὖθι & αὖτις pro αὖθις, & αὖθ' pro αὖτε usurpantur: dicitur & οἱ αὖθις pro Posteri.

Ἀνστὰς, Poeticè pro ἀναστὰς, Resurgens, Part. aor. 2. act. ab ἵστημι statuo, colloco, στήσω· abhinc ἀνάστασις resurrectio; item erectio. ἀνάστασις νεκρῶν resurrectio mortuorum.

Νεκρὸς, ὕ, ὁ, Mortuus, defunctus; etiam cadaver vel corpus mortuum. ἀποθανών. Derivatur ἀπὸ τῦ στερητικῦ, i. e. priv. & κῆρ, i. e.

i. e. ψυχὴ, quasi sine anima : abhinc νεκρόω eneco, νέκρωσις mortificatio : huic opponitur ζωὸς, vel ὁ ζῶν, vel ἔμψυχος vivus.

Illius ex *vitâ* quos est tibi carpere fructus?
Docet illa *verbis*, monstrat *exemplo* viam.
Perspicuâ quicquid docuit, complectere summâ.
Nôsse, atque purâ mente *venerari* Deum.
Quas cupit ista sibi pietatis regula partes?
Has : *pœnitere, credere*, & benè *vivere*.
Dic quid significet pars isto ex ordine *prima*?
Commissa *flere*, flenda non *committere*.
Quænam vera *fides* certam paritura salutem?
Deo loquenti *credere* & *confidere*.

Πῶς ἢ τί τοι χρήσιμη κείνη βίος ἡδ' ὀνίνησι;
[1] Λέγων διδάσκει, ὁρῶν ὁδὸν παραδείκνυσι.
Πάντά μοι ὅσ' ἐδίδαξε διαῤῥήδην κεφαλαίῳ.
Γνῶναι μὲν, ἀγνῶς τ' εὐσεβεῖν τὰ πρὸς Θεόν.
Τοῦτο ἢ ἁμαρτίας πίνα σύλλαβε δέσφαλον ἔργα;
Τάδε, [2] μετάνοιαν, πίστιν, ἔνιομον βίον.
Τῶν ἐν μοὶ φράζε μέρος τί δ' οἱ ἤθελε πρῶτον;
Πραγῆτα κλαίειν, ἀξιοκλαυς' ἃ πράσσειν.
Τίς δ' ὀρθὴ πίστις σωτήρια δῶρα τεκοῦσα;
Θαῤῥεῖν Θεῷ λαλοῦντι, καὶ πεποιθέναι.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 20. 28. Ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι. Ephes. 5. 2. Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. Col. 3. 13. Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτω καὶ ὑμεῖς. 1 Pet. 2. 21. Ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ.

[2] Act. 20. 21. Διαμαρτυρόμενος τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Sectio octava.

71 Χραίσμῃ Prosit, 3. sing. Sub. act. τῦ χραισμέω opitulor, opem fero; sed χραίσμη auxilium: dictum quasi χρησιμῶ, à χρήσιμος utilis: hoc autem à verbo χράομαι utor, derivatur: & abhinc χρεία, & Ion. χρειὼ, utilitas. Idem significant ὠφελέω, συμφέρω, λυσιτελέω cum Dativo, ut hìc τοι χραίσμῃ, & τοι ὠφειλέω.

Κείνε, Gen. Ionicè pro ἐκείνε, ab ἐκεῖνος Ille.

Ὄνίνησι Juvat, 3. sing. præs. Indic. act. verbi ὀνίνημι, idem quod ὄνημι juvo, prosum, adjuvo. Cum Dat. construitur; verba enim Juvandi Dativo gaudent. Abhinc ὀνητὸς utilis, quo frui queas; & contra, ἀνονητὸς inutilis, quo frui nequeas. ὄναμαι, Dor. pro ὄνημι.

72 Διδάσκω Doceo, instituo (παιδεύω, μαθητεύω) άξω, δεδίδαχα, δεδίδαγμαι; à quo δίδαγμα, Documentum: fit à δὶς & δέσκω, dispertior, sive divido; vel à δίδωμι & δαίω disco: hinc διδάσκαλος Magister, qui docet; διδασκαλία. doctrina, disciplina; διδαχὴ, Idem: διδακτὸν, Præmium magistri, Minerval.

Δρῶν Faciens, agens; Part. præs. à δράω, facio, άσω (ποιέω) item fugio significat; item ministro: etiam δρᾶν τινα ἐυ ἢ κακῶς, benefacere aut malefacere alicui: Poetæ hujus Verbi Imperativo nonnunquàm utuntur; maximè verò in aor. pro secund. pers. fut. Indic. ut οἶσθ' ἅν ὃ δράσον pro δράσεις, Scis ergo, quid facturus sis. Vig. de Idiot. Græc.

Ὁδὸς, ὅ, ἡ, Via, iter; etiam vitæ institutum, secta, insidiæ: elegantèr ὁδὸς subauditur; ut ἐπεξαπιῶσι, vel εὐθείας ἐξεστηκέναι; vel διαμῆσῆν, subauditur ὁδὸν. A recta via aberrâsse: fit secundum Eustath. ab ἔω significante πορεύομαι· Rectius qui à Chaldaico נָסַע Transire.

73 Διαῤῥήδην Clarè, manifestè, apertè; etiam explicatè: Adverbium est factum ex ῥέω significante Dico; in quâ significatione quamvis non sit usit. ῥέω, in usu tamen est aor. 1. ἐῤῥήθην: abhinc ῥῆμα & ῥῆσις Verbum, dictio, vocabulum.

Κεφαλαῖς In Capita vel summas redige, summatim & capitulatim attinge, summatim & brevitèr recense. συγκεφαλαῖς· fit

ex

ex κεφάλαιον Capitulum, caput, quod à κεφλὴ, Idem: ſæpe pro toto homine ſumitur per Synecdochen Partis pro toto. Item Metaphoricῶς pro eo quod præcipuum eſt & ſummum in re aliqua: Item ſumma. Ergo ἐν κεφαλαίῳ, κεφαλαίῳ, κεφαλαιωδῶς ſummatim, ſuccinctè, brevitèr: ζωϊτόμως concisè: κεφλὴ autem fit ἀπὸ τῦ κεκωφῶδαι A cavitate.

75 Θρησκεία Religio, veneratio, cultus; σέβασμα: fit à θρησκεύω Ceremoniis quibuſdam ſuperſtitioſis Deum colo (à verbis enim in εύω fiunt verbalia in εία) verbum eſt à Thracibus deductum, apud quos Orpheus Deorum cultum invenerit, quo poſtea uſi ſunt Græcorum plerique. Eſt etiam ſimplicitèr Colo, veneror, σέβομαι, εὐσεβῶ.

Σύλλαβε Comprehendit; 3. ſing. aor. 2. Indic. activ. à συλλαμβάνω Comprehendo, complector; quod ex ζωὸ & λαμβάνω Accipio, capio, λήψομαι, ἔλαβον: abhinc λαβὴ Prehenſio, λῆψις Acceptio.

Θέσφατος Divino Conſilio eveniens, divino ore pronunciatus, etiam τὸ θέσφατον Oraculum, & τὰ θέσφατα Vaticinia, Reſponſa divina: fit à θεὸς Deus, & φάω, vel φημὶ Dico, aio: etiam Luceo, ſplendeo, ſupra.

76 Τάδε, pro ταῦτα, Articulus pro Demonſtrativo.

77 Ἔκ μοὶ φράζε, per Tmeſin pro μοὶ ἔκφραζε Dic mihi; 2. ſing. Imper. Activ. τὸ ἐκφράζω Eloquor, enarro; σω, πέφρακα, aor. 2. ἔφραδον: Euſtath. deducit à φάω dico, unde primo φάζω & Epentheſi literæ ρ, φράζω. Veriùs qui deduxit φράζω ex פָּרַשׁ.

78 Κλαίειν Flere, Infin. activ. τὸ κλαίω Ploro, lachrymor, fleo; ὀδύρομαι, πενθέω, κλαίω, κλαύσω, & κλαύσομαι; ſignificat etiam do Pœnas, ut κλαίειν λέγω σοι Lachrymas tibi denuntio, i. e. verbera. In conſtructione cum Accuſ. uſurpatur, ut hic, πραγμάτα κλαίειν Commiſſa flere. Euſtath. à κλάω frango, deducit; quia Lachrymis animus quodammodo frangitur.

Πραγμάτα Facta, commiſſa; Plur. neūt. part. aor. 2. Activ. τὸ πράσσω vel πράττω facio, ago; ἄγω, ποιέω, πράξω, aor. 2. ἔπραγον: In part. πραγὼν, ὖσα, ὸν: ſignificat etiam adminiſtro: dicitur etiam πράττειν περὶ εἰρήνης de pace agere; etiam vivo: item πράττειν γάμον Moliri nuptias; Ionici loco πράσσω dicunt πρήσσω cum η; πρακτὸς. Qui agi poteſt, ſub actione cadens: abhinc πρᾶγμα Facinus, res.

Ἀξιόκλαυστος Flendus, fletu dignus: θρηνητέος, κλαυστέος: fit ex ἄξιος & κλαίω; ἄξιος autem Dignus ſignificat, & cum

Gen. conſtruitur; ut πλείσυ ἄξιος maximi faciendus: cui oppon. ὀλίγου ἄξιος nullius pretii, nihili faciendus: etiam præter Gen. additur Dativus; ut ἄξιος πλείσυ χὴ πλούτῳ χὴ γένει Maximi faciendus ob divitias & nobilitatem. Reperitur etiam cum Dativo, Lucianus (Weſtmonaſterienſis) Dialogo 23. αὐτῇ κριτῇσιν ὐκ ἄξιον ὄντα Ipſis crepidis contrà non comparandus. Hinc ἀξία Dignitas.

79 Δῶρον, ου, τὸ Donum, munus: fit vel à δίδωμι do; ut & donum à do, apud Latinos; vel à δῶρον (quod Græcis antiquis manum ſignificabat) quia manu darentur: abhinc δωρεὰν Gratis, δωρέομαι Dono.

80 Θαῤῥεῖν Fidere, fiducia præditum eſſe, bono eſſe animo; item ſecurum eſſe: θαρσεῖν, ex θάῤῥος, vel θάρσος Fiducia, animi præſentia (θράσος vero Audacia, temeritas, unde θρασὺς, temerarius; & θρασυνώω Audaciam affero) θάρσος autem a θέρσω, fut. Æol. verbi θέρω, unde & θέρσος pro θάρσος dicunt Æoles: hinc & θερσίτης Confidentiloquus, qualis & ab Homero inducitur perſona Therſites.

At cui nos opus eſt *imprimis* credere dicto?
Gratis quod homines crimine abſolvit Deus.
Quid benefacta igitur quæ lex præſcribit amoris?
Sunt iſta fidei *fructus*, ad vitam *via*.
Sanctior aura Dei quos nobis dictat amandos?
Deum ante cuncta, proximéque *hominem* alterum.
An *privata* cupit Deus, an *communia* vota?
Vult *utraque* genitor *ſingulorum* atque *omnium*.
Quid cupit à nobis divina potentia poſci?
Quod *gloriæ* ipſi, quódque nobis *uſui* eſt.

Πιςὸν ὃ τίνι γνώμῃ πρῶτ' ἔξοχον ἄλλων;
[1] Χάριν δίχα μόνον αὐτὸν ἀνθρώπους Θεόν.
Ἔργα τί δ' ἂν ἀγάπης τὸ νόμος πρεῖπυσος ἄνωγε;
Τἀκεῖνα, πίστεως καρπὸς, εἰς ζωὴν τείνοντα.
Πνεῦμα Θεῦ ἅγιον κλεῖν τίνας ἀμφαγαπάζειν;
[2] Θεὸν πρῶτ', ἄνθρωπον εἶτα τὸ ἕτερον.
[3] Ἦ ῥ' ἰδίᾳ ζωῇ τε Θεῷ δέον εὐχετάασθαι;

3. Ἀμοῖν

3 Ἀμφοῖν ὀρέγῃ ξωὸς ἦσ' ἴδιο Πατήρ.
Αἰτεῖῳ τί σ' ἄν ἰμείρῃ ὕψιστος ὑφ' ἡμέων;
90 Τοῦσδε ξον αὐτῷ καὶ τόσ' ἡμῖν χρήσιμον.

Teſtimonia Sacra.

1 Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τ ἀπολυτρώσεως τ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Math. 22. 37,38,39. Ὁ δ' Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἀγαπήσεις Κύριον τ θεόν σε ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σε, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σε, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σε [38] Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. [39] Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τ πλησίον σε ὡς σεαυτόν.

3 Math. 6. 6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σε, καὶ κλείσας τ θύραν σε προσεύξαι τῷ Πατρί σε τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σε ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Math. 18. 20. Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Act. 3. 1. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τ ὥραν τ προσευχῆς τ ἐνάτην.

Sectio nona.

Πιστὸν Credendum eſt; idem quod πιστέον: fit à 3. ſing. præt. paſſ. πέπιστ(αι), τὸ πιστόω Fidem habeo; credo, quod videas.

Γνώμη, ης, ἡ, Sententia, mens, animus, conſilium, decretum: fit à γιγνώσκω Noſco, cognoſco; γνώσομαι, ἔγνωκα: hoc autem à νοῶ, à quo fit νοΐσκω; & per Synæreſin νώσκω, & addito Æolic. γ, γνώσκω: ex γνώσκω autem per reduplicationem τὸ γ, & interpoſitione τὸ ι, fit γιγνώσκω.

Ἔξοχον, Neutro genere τὸ ἔξοχος Eximius. Adverbialitèr capitur pro ἐξόχως, pro quo ἔξοχα frequentius uſurpatur; pro quo κατ' ἔλλειψιν τὸ ἐξ, dicunt Poetæ ὄχα: ſignificat Eximiè, præ cæteris, excellentèr: fit ab ἐξέχω, Promineo, orior; ut πρὶν ἥλιον ἐξέχειν Antea vel priuſquam Sol oriretur: abhinc ἐξοχή Excellentia; unde κατ' ἐξοχήν Per excellentiam.

82 Χάειν Gratis, Accuſ. Adverbialitèr poſitus, ἀπὸ τῦ χάεις, ιτος, in Accuſ. χάειν, Gratia: hinc χάειτες, Tres Sorores, Gratiæ dictæ, Ἀγλαΐη, Εὐφροσυνὴ, Θαλίη, Græcis Gentilibus: χάειν etiam ponitur pro ἕνεκα vel ἔργῳ; ut τύτὸ χάειν, hujus rei Gratia.

Δικαιῶν, Juſtum, æquum cenſere, juſtificare; cui opponitur καταδικάζειν Condemnare; Infin. Activ. τῦ δικαιόω Juſtifico; quod à δίκαιος Juſtus, æquus, & τὸ δίκαιον, ſubſtantivè pro æquitas; & in plur. τὰ δίκαια Jura: etiam cum verbo Subſtantivo exponitur Dignus; ut δίκαιος ὢν ἀπολωλέναι Dignus morte; δίκαιος autem (ait Ariſtot. Lib. Ethic. 5.) quaſi δίχαιος, quo modo δικασὴς quaſi δίχασὴς (à δίχα bipertico, & διχάζω in duo divido) quod in duas æquales partes rem ſcindat neutri parti plus minúſve ratâ portione tribuens. Plato vero putat δίκαιον quaſi δι' ἰὸν (i.e. διὰ ἰὸν) per omnes res procurrens; aſcita ſibi κ, ad elegantiorem ſonum: abhinc ἀδικία Injuſtitia; cui oppon. δίκη Juſtitia.

83 Ἀγάπη, ης, ἡ, Amor, dilectio, charitas; item ἀγάπαι, Communia Chriſtianorum Convivia Charitatis causâ inſtituta: abhinc ἀγαπάζω Amo; à quo ἀμφαγαπάζω Deamo, valde amo: fit ab ἀγαπάω Amo, diligo. De honeſto & inhoneſto amore uſurpatur; ſignificat etiam Oſculor.

Περίπυστος Fama circumquaque notus, fando paſſim celebris: fit à πυνθάνομαι & πεύθομαι Audio, intelligo, cognoſco; πεύθομαι, πέπυσμαι cum Gen. perf. & Accuſ. rei; ut πυνθάνομαι σε τὰ πρήγματα Ex te res cognoſco: etiam cum ſolo Gen. ut ἐγὼ τ' πατρὸς ἐπυνθανόμην Ego de Patre audivi; Item interrogo ſignificat; ut ἦλθον πεύσόμενος πατρὸς, ubi intelligitur περὶ ante Gen. πατρὸς.

84 Καρπὸς, ῦ, ὁ, Fructus. Generaliter pro quarumlibet plantarum fructu accipitur: item Metaphoricῶς, ut Utilitas, emolumentum. Quidam item pro vola accipiunt: abhinc καρπίζω Fructum colligo.

Τείβος, ε, ὁ, Semita, à Viatoribus trita; etiam Iter, curſus; etiam trita conſuetudo; unde τείβον λαβεῖν Aſſueſcere, inveteraſcere: fit à τείβω Tero, contero: Item τείβειν Triturare. τείβω autem fit à τρῶ, quod per Syncopen ex τερέω; hoc autem ex τείρω Tero: abhinc τείψις Tritura & τείπης Tritor.

85 Κέλευ Jubet. 3. ſing. Præſ. τῦ κέλομαι Jubeo; κελήσομαι, tanquam à κελέομαι: abhinc κελεύω Jubeo, impero, hortor; quod peculiaritèr de nautis dicitur: κέλευσμα Celeuſma, hortatio nautica.

86 Εἶτα

86 Εἶτα, Ionicè ἔιτεν Deinde, poſtea, tum, itáne; interdum vacat. Initio Periodi ὀργηπικῶς Iracunde uſurpatur; tuncque reddi poteſt, quid ergo, ergone. Idem valet ἔπειτα; & ſic uſurpatur: abhinc μετέπειτα, idem.

Ἄνθρωπος ἕτερος Homo alter, i. e. Proximus. Caſaubonus puto obſervavit ὁ πλησίον idem ſonare quod Hebraicum רֵעַ vel רֵעֵהוּ Socius, Proximus, Vir ad Socium, (i. e.) ad alium. Propriè dicitur de duobus: capitur etiam pro Diverſus, alius; interdum cum Gen. & exponitur Alius ab, diverſus ab, ut ἕτερον τῦ ἀληθῦς Diverſam ſeu alienum à vero: & στοιχεῖον ἕτερον τῶν τεσσάρων Elementum aliud a quatuor illis.

87 Ἰδία, ξωῇ Privatim, communitèr; opponuntur vel publicè, Dat. adverbialiter ab ἴδιος & ξωὸς, ſup.

Δέον, ſubaudi ὄτι, Licet, neceſſarium eſt. Neut. ſing. part. præſ. à δεῖ Oportet, opus eſt. Cum Gen. conſtruitur, ut δεῖ πολλῶν σοι Tibi multis opus eſt. ἔδει Oportebat; δεήσει Oportebit; ἐδέησε Oportuit; δεῖν Oportere; δέον Quod oportet: Omnia ſunt in uſu.

Εὐχετάασθαι Preces fundere, precari, vota facere. Poeticè pro εὐχετᾶσθαι; Infin. τῦ εὐχετάομαι ſupplico; quod ab ἔυχομαι Precor, preces fundo: ἔυξομαι, ἔυσμαι. Cum Dat. ut ἔυχεσθαι τοῖς θεοῖς Preces fundere Diis: abhinc εὐχὴ Precatio, votum; unde εὐχὴ χρῆσθαι & εὐχῆς τυγχάνειν Potiri voto: etiam δι' εὐχῆς ὄτί μοι τῦτο hoc mihi eſt in votis: Item μετ' εὐχῆς Optando; κατ' εὐχὴν vel πρὸς εὐχὴν Ex animi ſententia, ad votum.

88 Ἀμφοῖν. Gen. dual. (ab ἄμφω Ambo) poſt ὀρέγεται. Verba enim appetendi Genitiv. poſt ſe recipiunt: Gr. Gr. Rud. 143.

Ὀρέγεται Cupit, appetit. 3. ſing. præſ. τῦ ὀρέγομαι Protenſis manibus aliquid prehendere cupio; ab ὀρέγω vel ὀρέγνυμι Porrigo, extendo, tendo: abhinc ὄρεξις Deſiderium, appetentia; & contra, ἀνορεξία Inappetentia, ſtomachi fatidium. Sine dubio ab אָרַךְ Extendit.

89 Αἰτεῖσθαι Poſci. Infin. Paſſ. ab αἰτέω Poſco, peto, poſtulo. Cum Accuſ. Perſonæ, Reique ſimul conſtruitur, ut αἰτῶ τὸν θεὸν τὰ ἀγαθὰ Peto à Diis bona. Dicitur etiam αἰτῶ τῦτο σὲ Hoc abs te peto: Abhinc αἰτίζω; apud Poetas pro αἰτέω; & αἴτησις, & αἴτημα Petitio.

Ἱμείρῃ Cupiat. 3. ſing. Subjunctiv. Activi præſ. ab ἱμείρω Cupio,

pio, desiderio. Poeticum est,& cum Gen. in constructione usurpatur, ut φιλότητος ἱμείρων Amicitiam cupiens : abhinc ἵμερος Amor, desiderium. Peculiaritèr autem desiderium amatorium. Eustath. inquit dici quasi ἔρως ἐξ ἱματίου ἀφροδισίου Amor & desiderium ex Veneris veste elicitum.

90 Τὔνδοξον Glorioſum, pro τὸ ἔνδοξον. Quod ab ἔνδοξος Glorioſus : hoc autem à δόξα Gloria. Cui opponuntur ἀδοξία, ἀτιμία, ὄνειδος, Infamia, Dedecus, Ignominia ; ut ἀδοξίαν ἐπιγαυδάζειν, vel ἐπιπθέναι τίνι, Ignominiæ notam inurere alicui ; contra ὑποτείρεσθαι abſtergere : δόξα vero fit à δοκέω, ſed tanquam δόκω, δέδοκα, δέδογμαι, δέδοξαι. à quo δόξα.

Quid benè ceſſurum divino optetur honori ?
Laus atque *regni* decus & *obſequentia.*
Utile quid nobis precibus depoſcere fas eſt ?
Alimenta, veniam, deinde depulſum *mali.*
95 Quo ſe more jubet numen cœleſte vocari ?
Purè, modeſtè, ſpe bonâ, nullo ambitu.
Fáſne Deum juxta eſt *alios* in vota vocare ?
Fert ille graviter *æmulum* apponi ſibi.
An Deus ulla ſibi patitur *ſimulachra* locari ?
100 Spernit *figuras aſpici* vultus negans.

Ἀλλὰ τί πρὸς θείαν ἡμεῖς εὐξαίμεθα τιμὴν
[1] Κῦδός τε, σκῆπτρόν τ' εὐρὺ, καὶ πειθήνιον.
Ἄμμι δ' τὶ χρηστόν γε Θεῷ πάρα ἔνθ' ἰκέλθειν ;
[2] Τέρψιν τε, κάφεσιν, κακῶν τ' ἀπόθεσιν.
95 Πῶς δ' δεῖ ὑψίστῳ Θεῷ ἄνεσας εὐχετάασθαι ;
[3] Ἁγνῶς, [4] ταπεινῶς, θαρσαλέως, μὴ πολυλόγως.
Ἦ ῥ' ἄλλους θέμις ἄντα ἐνώπιον εἰσκαλέεσθαι ;
[5] Ζηλῶ πεπληγὼς δυσφέρουσι ξυγάμῳ.
Ἦ Θεὸς ἰδρύσας οἱ ἀγάλματα πάμπαν ἀνέτλη ;
100 [6] Κρύπτων ἄποπτον εἶδος εἰδώλα συγεῖ.

Teſtimonia

Teſtimonia Sacra.

1 Math. 6. 9, 10. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σε. [10] Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σε, γενηθήτω τὸ θέλημά σε.

2 Math. 6. 11, 12, 13. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον [12] καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. [13] Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

3 Pſal. 17. 1. Εἰσάκουσον, κύριε τῆς δικαιοσύνης μου πρόσχες τῇ δεήσει μου ἐνώπιόν σου τοῦ προσευχῆς μου ἐκ χείλεσι δολίοις. 1 Joh. 3. 22. Pſal. 86. 1. Pſal. 9. 18. Math. 21. 22. Marc. 11. 24.

4 Math. 6. 5, 6, 7. Καὶ ὅταν προσεύχῃ οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις, &c.

5 Exod. 20. 5. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, θεὸς ζηλωτής. Iſa. 42. 8. Ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς, τοῦτό μου ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω.

6 Exod. 20. 4. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα. Deut. 4. 12. Καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε. [15] ὅτι οὐκ εἴδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ, &c. Iſa. 40. 18. Τίνι ὡμοιώσατε κύριον, καὶ τίνι ὁμοίωμα ὡμοιώσατε αὐτόν.

Sectio decima.

91 Εὐχώμεθα Optemus benè, Precemur, 1. Plur. aor. 1. Optativ. med. ab εὔχομαι Precor. ſup.

Τιμὴ, ῆς, ἡ, Honos, cultus: Item Pretium, κλέος: fit à τίω Honoro, magni æſtimo; item punio, vindico, ulciſcor; in quâ ſignificatione uſitatior eſt vox media; item ſolvo, ut δίκην τίσι Pœnas dant, vel ſolvunt: abhinc τίμιος, & ſuperlat. τιμιώτατος, i. e. τιμήεις, ἔντιμος, ἔνδοξος, πλείστου, ἄξιος, ἀξιόπιστος, ἀξιόλογος, ἀξιωματικὸς, Honoratus, honorabilis, fide dignus.

92 Κῦδος, εος, ους, τὸ, Decus, Gloria; Κλέος, δόξα: at κῶδος, ὁ, Convitium, & κῆδος, τὸ, Cura: fit à κώω Amo; quod omnibus ſit innatus Gloriæ amor: vel quaſi à κύειν δέος Parere timorem, quòd Plebeiis timori ſint præſtabiles; vel à κήδω Curo: abhinc κυδήεις Glorioſus, κυδίων Glorioſior, κύδιστος Glorioſiſſimus.

Σκῆπτρον,

Σκῆπτρον, ου, τὸ, Sceptrum. (Per metonymiam adjuncti, pro Regno; ſignum videlicet pro re ſignificata) Baculus, Scipio: fit à σκήπτω Innitor, nitor (interjecto ρ) quod Euſt. à σκηείπτω deducit, per Syncopen; ſed potius σκηείπτω à σκήπτω, Epentheſi ſyllabæ ει. Veriſſimè autem ab Hebraico שֵׁבֶט.

Εὐρὺς, εια, υ. Adjectiva enim in ὺς, fœm. in εια, neut. in υ formant, Gr. Gr. Rud. pag. 26. Amplus, latus: fit ex ἐυ & ῥέω Fluo; ut propriè dicatur de fluvio latè & benè fluente: abhinc εὐρὺ Latè, neut. Adverbialitèr.

Πειθώιον Obſequentia. Neut. Suſtantivè poſitum, à πειθώι-ος Obſequens, Obediens, Moriger: fit ἀπὸ τῦ πείθεσθαι ἡνίοις. Propriè dicitur de equis qui habenis parent: ἡνία autem Euſt. ab ἑνόω unio, derivat.

93 Ἄμμι Nobis. Dat. plur. Æolicè pro ἡμῖν ab ἐγώ.

Ἱκετεύω Supplico, ſupplex oro: abhinc ἱκέτευμα Supplicamentum. Conſtruitur cum accuſ. ut ἱκετεύειν τὸν Θεὸν ὑπὲρ Παύλου Supplices preces fundere pro Paulo: fit ab ἱκέτης Supplex; quod vel ab ἱκέομαι, aliquando ſupplico vel ἱκέτης quaſi ἱκέσης, ut fit ἱκόμενος εἰς ἑστίαν τινος Donum alicujus adiens.

94 Τροφὴ, ῆς, ἡ, Alitura, nutrimentum, alimentum, & Τροφαὶ Adoleſcentes: fit à τρέφω Alo, nutrio, educo: θρέφω, tenui in aſpiratam mutata, ad differentiam fut. τρέψω verbi τρέπω verto.

Κἄφεσιν Et veniam, pro καὶ ἄφεσιν: Accuſ. ſing. ab ἄφεσις Remiſſio, dimiſſio; quod ab ἀπὸ & ἵημι Mitto, immitto, emitto.

Ἀποστροφὴ Averſio; item depúlſio, diſſuaſio, dehortatio: fit ab ἀποστρέπω Averto, Deterreo, dehortor; ab ἀπὸ & τρέπω verto, converto, τρέψω, τέτροφα, præt. med. τέτροπα: à quo στροφὴ Verſio: τρόπος Mos, conſuetudo, ſtudium, authoritas.

96 Ταπεινῶς Humilitèr, modeſtè, adverbium: à ταπεινὸς, ὴ, Humilis; cui opponitur ὑψηλὸς Procerus, altus: hinc τὸ ταπεινὸν, neut. ſubſtantivè pro Humilitas; & ταπεινοφροσύνη Animi humilitas, & demiſſio, modeſtia, quæ inter ſummas virtutes numeratur: Qui talis eſt, h. e. humilis, dicitur ταπεινόφρων: contra ὑψηλόφρων, idem quod ὑψηλόνους, qui eſt mente elata, & ſuperba.

Θαρραλέως fidenter, cum Fiducia, audacter, intrepidè: Adverbium à θαρραλέος fiducia præditus, confidenti animo, audax. Hoc autem à θάρσος Fiducia, ſupra.

Πολυλόγως Multiloquenter, ambitu: adverbium ex πολυλόγος Multiloquus; ex πολὺς multus, & λόγος ſermo, ſup.

98 Ζῆλος, ου, ὁ, Æmulatio, pro Invidia ſumitur; Impetus mentis

mentis ad cultum divinum, & Religionis amplectendæ vegeta Cupido, Zelotypia: abhinc Ζηλόω Zelotypus sum: fit à ζέω, i.e. à fervore & vehementiâ.

Πεπληγὼς, γῦα, γὸς Impulsus. Part. præt. med. τῦ πλήσσω, vel πλήττω Percutio, ferio; item frango, πλήξω, πέπληγα præt. med. πέπληγα. (In Part. πεπληγὼς) à quo πληγὴ Plaga, ictus, vulnus: πλήγανον Bacculus.

Δυσχεραίνῳ Molestè, ægrè fert: 3. sing. præs. Ind. activ. τῦ δυσχεραίνω Molestè fero, χαλεπῶς φέρω· δύσφορος ἀνέχω, δεινοπαθέω· fit ex δυσχερὴς Difficilis, arduus, manibus non facilè tractabilis: hoc autem à δὺς & χεὶρ· (χειρὸς, & Poeticè χερὸς & χερρὸς & χηρὸς) Manus. Constructur cum Accus. & cum Dat. ut hic, δυσχεραίνῳ ξυγάμω· necnon cum ἐπὶ sequente Dat. cum χῦ seq. Gen. & cum Infinit. & denique cum Partic.

Ξύγγαμος Corrivalis; Atticè & Ionicè pro σύγγαμος Conjux; fit à σωὶ & γάμος Nuptiæ. Quidam dictum volunt γάμον, quasi δάμον, ἅτε τὸ δαμάζειν Domare: unde dicuntur Virgines ἀδάμαστοι Indomitæ. Eustath. ait ἅτε τὸ δεδμῆσθαι ἀλλήλοις τοὺς συζύτας Quia sibi devincti sunt Conjuges: abhinc γαμήλιος Nuptialis.

99 Ἱδρυθῆς Collocari, Infin. Passiv. τῦ ἱδρύω & ἵδρυμι Sedere facio, aut jubeo, colloco, statuo; idem quod ἕζω & ἵζω; à quo ab Eust. derivatur: abhinc ἵδρυμα Fundamentum, firmamentum; item Delubrum.

Ἄγαλμα, ατος, τὸ, Simulachrum, statua; etiam Ornamentum, oblectamentum: fit ab ἀγάλλω Orno, insignio, decoro: abhinc ἀγαλματόω In statuam verto; ἀγαλμάτιον, Dim. ab ἀγάλμα Imaguncula, statua parva.

100 Κρύπτω Occulto, abscondo, abdo, celo, ψω, κέκρυφα· ἀποκρύπτω, καταδύω, καλύπτω: abhinc κρύβδην & κρύβδα Occultè, clàm; κρύψις Occultatio, absconsio.

Εἶδος, εος, τὸ, Facies, forma, species; item Genus: fit ab εἴδω video; à quo ἴδε & ἰδὲ Ecce, adverb. ex Imper. Facta: εἴδωλον Idolum, simulachrum, imago, effigies: Sic appellatur quicquid quo forma rei alicujus vel fictæ, vel etiam veræ nobis repræsentatur.

Στυγέω, ῶ, σύξω, ab insinuato σύγω, Odi, timeo, horreo, odio persequor. Cum Infinit. exponitur metuo; etiam Tristor. οἱ δ' ἤσυγον εἰσαΐοντες Tristati sunt introeuntes: abhinc σύγος Odium, & σύξ Styx, Palus apud Inferos; item Horror.

An

An lethi reus eſt ſi quis *mendacia* jurat?
Sane: ſed & qui *jurat* ubi non eſt opus.
Concelebrare pios cœtus quæ cauſa ſubegit?
Aqua, cœna, cantus, munera, auditus, preces.
Quid fidus populo debet recitare magiſter?
Legis *vetuſtæ* paginam, & fœdus *novum*.
Quo nos uſque tenent devinctos verba docentis?
Orâcla nobis quatenus produnt Dei.
Quam ſibi ſacra docens debet præſcribere normam?
Tacita Deo tacere, quæ loquitur, loqui.

Ἦ θάνατον ποιεῖ ὅστις ἐπίορκον ὀμόσῃ;
Σαφῶς, [1] ὅμοια χ' ὧν μάτην ὀμωμοκὼς.
Τίς χρειὼ δ' ἐκέλευσε πανηγύρεσι μεῖναι;
Λίτεσθ', ἀκούειν, δῶρ, ὕμνοι, δεῖπνον, βαφή.
Πρὸς ἣ λεὼν τί νυ πρὸς ἐὼν φοβοῦσαι ἀγυρτής;
Νόμε παλαιᾶς σελίδα, καὶ καινὰν νέαν.
Ἄχρι τίνος δεῖ πρὸς εἰν λέξαντι μαθόντας;
[2] Ξυνῳδὰ θείοις ἄχρις ἂν χρησμοῖς λέγῃ.
Ποίαν τῆς διδαχῆς τέρμοι τείχον ἐερκήρυξ;
[3] Σιγᾶν Θεῷ σιγητὰ, φράζειν ὅ, τι φράσῃ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 5. 37. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ, ναὶ, οὒ, οὔ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.

[2] 1 Pet. 4. 11. Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ.

[3] 2 Cor. 4. 2. Μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 Tim. 2. 15. Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ.

Ἐπίορκον

Sectio undecima.

101 Ἐπίορκον Perjurè. Neutrum adverbialitèr positum ὀπίορκος: fit ab ὀπίορκος Perjurus, perfidus: Quod ab ὀπὶ & ὅρκος, ου, Jusjurandum, juramentum; unde ὄρκον ὄμοσαι τινὶ, Jurejurando fidem dare. παραβαίνειν τὸν ὅρκον Jusjurandum violare: abhinc ὅρκιον Fœdus jurejurando sancitum: ὁρκίζω Jurejurando obstringo.

Ὀμόσῃ Juraverit, 3. sing. aor. 1. Subjunct. activ. geminato σ, Poeticè, à verbo ὄμνυμι, vel ὀμνύω Juro; ὀμόσω, ὄμοκα, & Atticè ὀμώμοκα: ab ὀμόω Juro. Martinio à Chaldaico אָמַן Omi, Juravit. Sin illud ex Græco Ὄμνυμι, & ab אֶמֶת sed ὀμόω unio: fit παρὰ τὸ ὄμματα νεύειν. Quod jurantes annuant oculis: abhinc ἐπωμοσία Jusjurandum; ἐπώμοτος Jurejurando astrictus.

102 Σαφῶς Certò, manifestè, apertè, σάφα, φανερῶς. Compar. σαφέστερον Certiùs, manifestiùs, apertiùs: σαφέστατα Certissimè, manifestissimè, apertissimè: fit ex σαφὴς Manifestus, certus. Quod dicitur quasi σάον φάτι, Inquit Martinius.

Μάτην Frustra, incassum, in vanum; ματαίως, εἰκῇ, μάτην πονεῖν Frustra laborarè: μάτην frequentèr pro μάταιος ponitur, ut μάτην ὄζει πόνος, pro μάταιός ὄζει πόνος Vanus est labor. Dores loco μάτην, μάταν dicunt: abhinc μάταιος Vanus; ματαιότης Vanitas.

103 Πανηγύρεσι Cœtibus, Dat. plur. τὸ πανήγυρις Cœtus, conventus universalis, solennitas, multitudo collecta, congregatio; idem quod ἀγορὰ, & ab eâdem origine, viz. ab ἀγείρω Colligo, congrego: unde ἀγορὰ & ἀγυιὰς; & Æolicè mutato ο in υ, ἀγυιὰς, & cum πᾶς, πανήγυεις.

104 Λίτεσθ' Precari, pro λίτεσθαι. Infin. τὸ λίτομαι Precor, supplico: fit à λίσσομαι; idem à quo λιτὴ Supplicatio. Usurpatur potius numero Plurali, αἱ λιταὶ Preces.

Ὕμνος Hymnus, carmen; hic peculiaritèr intelligendum est pro Carminibus in Dei honorem: fit à ὕδω Celebro, cano, dico, ὑμνῶ, ᾄδω, λέγω, ὑδέω idem. abhinc ὑμνέω, ῶ, & poeticè ὑμνείω Hymnis decanto.

Δεῖπνον Cœna, Prandium; quasi μεθ' ὃ ἔδει πονεῖν Post quod laborandum erat. Ter enim cibum sumebant; primò ἄριστον,

Ante

Ante Solis exortum: deinde δεῖπνον: Tertiò, δόρπον, quod Cœna noſtra eſt: Hic autem ſumitur pro Cœna Dominica, quam Chriſtiani in Chriſti memoriam celebrant: etiam ponitur pro ipſo Cibo.

105 Ἀγορητὴς Concionator, orator; ab ἀγορὰ Forum, Locus εἰς ὃν ἀγείρεται ὁ λαὸς, i. e. in quem congregantur populi: Item Concio, i. e. ipſa multitudo congregata: Item Oratio quæ apud Concionem Populi habetur: item Locus in quo res venales exponuntur, ſupra.

106 Σελὶς, ίδος, ἡ. Pagina ſpatium inter lineas, ſpatium inter Tabulas navis. tranſtrum, σέλιμα: abhinc σελίδιον, Dim. Pagella. Ignoratur hujus Etymon.

Σπονδὴ, ῆς, ἡ, Libatio, libamen, libamentum, Vinum quod libatur: fit à σπένδω, σπείσω, tanquam à σπείδω Libo, i. e. Vino, aut lacte, aut ſimili liquore Diis ſacrifico. Cum Gen. ut οἶνον ἔσπεισα Vinum libavi: ſignificat etiam fœdera.

Νέος, α, ον, Novus, novellus, recens; item Juvenis, juvenculus, adoleſcens. Compar. νεώτερος; ſæpe pro poſitivo ponitur: ſuperlat. νέωτατος Noviſſimus: ponitur etiam pro Ultimus. Etym. derivat à νέω, νέομαι, Eo, venio: abhinc νέον. Adverb. nuper, νέως Idem, νεαρὸς Novus, recens. Quis dubitat quin derivatur à נַעַר. Νεαρὰ נַעֲרָה, Juvencula, fœmella: hinc & nomen proprium Neæra.

107 Ἄχρι, vel ἄχρις, cum Interrogativo πότε vel πῶς, ſignificat quouſque, ut μέχρι vel ἄχρι τοῦ vel πότε τοῖς παράγμασιν ἀνειμένως χρησόμεθα Quouſque Res negligentèr curabimus; ἄχρι τοῦ, ſine Interrogatione, cum Infin. jungitur, ſignificatque ut etiam: ſi addatur πρὸς, uſque ad: ſi ὅ, Quatenus.

Μαθὼν, όντος, Aor. 2. part. Verbi μανθάνω Diſco: μαθήσομαι μεμάθηκα. Cum Gen. pretii, ut Τοσούτου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος Hoc Talento didicit Hyperbolus; & cum Partic. ut μανθάνω ᾄδων Diſco canere: abhinc μαθητὴς Diſcipulus; μαθητεύω Diſcipulus ſum.

108 Ξυμῳδὸς Conſonus, concinens, cantus ſocius, congruus, non abſonus, σύμφωνος, ἁρμόδιος; contra, ἄτοπος, ἐκμελὴς, ἀπεικὼς: fit à Ξυᾴδω Conſono; quod ex ξὺν & ᾄδω, in Proſa pro ἀείδω Cano, canto.

Χρησμὸς, οῦ, ὁ, Oraculum: fit à χράω, ſignificante Oracula edo, reſponſum reddo, Oraculo vaticinor χρήσω, κέχρηκα, ſup.

109 Τέμνοι Secet. 3. ſing. Opt. præſ. Activ. à τέμνω Seco, ſcindo,

ſcindo. τέϐον ſic in Epigram. ῥίζω, διαῥίζω, κόπτω. Cum duplici Accuſ. ut τέμνετε ἵππους φόϐλῳ Relecate equorum jubas; τέμνειν πέλαγος ſulcare pelagus: abhinc τομὴ Sectio, viz. à præt. med. τέτομαι τάμνω Ionic. à ▭ Secuit.

110 Σιγᾶν Tacere; Infin. præſ. τῷ σιγάω, ήσω Taceo, ſileo: abhinc σιγὴ Silentium; & σιγῇ Dat. adverbialitèr, Tacitè: fit à præt. med. σέσιγα, verbi σίζω, inquit Euſtath.

Quod ſummum decus eſt ornamentumque Magiſtro?
Sincera *vita* crimine & probro vacans.
Debita doctori quæ ſunt à plebe viciſſim?
Subſidia vitæ, charitas, reverentia.
115 Pro quibus officiis expectant præmia *nati*?
Ament parentes, & *colant*, & *audiant*.
Quid de ſe genitis jus eſt præſtare *parentes*?
Victum miniſtrent, *æthera* monſtrent viam.
Cur patriæ patres tanto Deus auxit honore?
Ut ſint *bonis* tutela, terrendo *malos*.

Ἀγλαΐη μάντις πίνι, ϗ τίνι κύδεϊ ϛίλϐει;
[1] Βλαϐῆς ἀάπτοις χερσὶν, ἠδ' ἐγκλήματος.
Τῷ τί μὴ αὖ λαοὶ ἀνταλλάξεσι δίδακῆον;
[2] Στοργὴ, [3] βιαφκῆ μισθόν, [4] ἐυμηνὲς σέϐας.
115 Ἀλλὰ γόνοι τί ποιεῦνες ἂν ἐλπίζοιατο ζωὴν;
[4] Στέργειν γονεῖς, τιμᾶν τε, ϗ κλύειν χρεών.
Καδδὲ νόμον τί νέμειν δέμις αὐτογόνοισι τοκῆας;
[5] Βίον ποείζειν, αἰδέρεϛ φαίνειν ὁδόν.
Παῖδάσι τίπτε Θεὸς πατείδος μέγα κῦδος ὀφέλλῃ;
120 [6] Χρηϛῶν ϕρεναπάζωσιν ἵνα, φοϐερὸι κακοῖς.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Tim. 3. 1, 2, 3. Πιϛὸς ὁ λόγος, εἴ τις ὀπιϛοπῆς ὀρέγε) καλῦ ἔργυ ὀπιδυμεῖ. [2] Δεῖ ἓν ⁋ Ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶ) μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφάλιον, &c. Tit. 1. 6, 7.

[2] Deut. 25. 4. Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. 1 Cor. 9. 9, 10, 11.

Math.

Math. 10. 10. Rom. 15. 27. Gal. 6. 6. 1 Tim. 5. 17, 18.

3 1 Thes. 5. 12, 13. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ &c.

4 Heb. 13. 17. Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε. Eph. 6. 1, 2, 3. Col. 3. 20.

5 Eph. 6. 4. Ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

6 Rom. 13. 3, 4, &c.

Sectio duodecima.

111 Ἀγλαΐα, ἡ, Splendor, nitor, pulchritudo, ornatus; ut ἀγλαΐας ἕνεκα Ornatus gratia, (Est etiam una ex tribus Gratiis.) αὐγὴ, ἀπαύγασμα, λαμπρότης: fit ab ἀγλαὸς Splendidus, clarus, fulgens; & Metaph. Illustris, insignis: hoc autem ab ἄγλη, i. e. Splendor; vel ab ἀγάλλω Orno, insignio; per Metathesin literarum: ἀγάλλω vero Eustath. ab ἀγάω Demiror, deducit; & alibi scribit ἀγάλλομαι dici quasi πρὸς ἄγλαϊν ἢ ἄγαν ἅλλομαι· Ἄγλη autem rectissimè à Chald. לגל Splendere.

Μάντις, εως, ὁ καὶ ἡ, Vates, hariolus: fit ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι à furendo, vel à furore quo correpti Vates futura prædicabant: abhinc μαντεύομαι Vaticinor, oraculum edo; item Oraculum peto: μαντεία Vaticinatio; item Vaticinium, oraculum.

Στίλβει Splendet, Lucet; 3. sing. Præs. Indic. τοῦ στίλβω Niteo, coruscо, splendeo; item transitivè, Nitidum, vel splendidum reddo: abhinc στίλβη Nitor, splendor.

112 Βλάβη, ης, ἡ, Noxa, damnum, detrimentum; idem quod βλάβος & βλάμμα: fit ab inusit. βλάβω, pro βλάπτω; vel ab præt. med. βέβλαβα verbi βλάπτω Noceo, lædo, damno afficio: Cum Gen. ut βλάπτειν τινὰ ὁδοῦ Ab itinere quempiam impedire, sive Itineri alicujus Impedimentum afferre.

Ἅπτος, ὁ καὶ ἡ, Intactus, non tangendus: fit ab α priv. & ἅπτομαι Tango, attingo; item Metaph. Taxo, increpo: hoc autem fit ab ἅπτω Necto, alligo; item Accendo; in pass. ἅπτομαι Nector; unde ἁπτός ὀν & ἡμμένος Annexus.

113 Ἀνταλλάξουσι Retribuent, 3. Plur. fut. 1. Indic. activ. τοῦ ἀνταλλάττω vel ἀνταλλάσσω Rependo, retribuo: capitur etiam

etiam pro Compensare, inquit Budæus. fit ab ἀντὶ & ἀλλάπω, sive ἀλλάσσω, sed frequentius more Attico ἀλλάπω Muto, immuto: quod ab ἄλλος, inquit Etym.

114 Στοργὴ, ῆς, ἡ, Generalitèr de quovis amore dicitur; sed propriè Amorem Parentalem significat: fit à στέργω Amo, diligo; etiam Opto, desidero: ξω, ἔστεργα, præt. med. ἔστοργα; unde στοργὴ Affectus naturalis.

Βιαρκῆ, Accus. sing. τὸ βιαρκὴς. ὁ ἡ, τὸ βιαρκὲς, Ad vitam sufficiens, vitam & victum suppeditans: fit ex βίος Vita, & ἀρκέω Sufficio, par sum, satis sum, satisfacio: ἀρκεῖ μοι ταῦτα Sufficiunt mihi ista; unde τὰ ἀκρεῦντα Quæ sufficiunt.

Μίσθος, ου, ὁ, Merces, præmium laborum; μίσθωμα, ἀποφορὰ abhinc μισθόω & μισθοῦμαι Mercede conduco: μισθωτὸς Mercenarius: ὃς μισθοῦ ἕνεκα πονεῖ.

Εὐμενὴς, ὁ ἡ, ἡ τὸ εὐμενὲς, Benevolus, benignus, cujus animus benè erga aliquem affectus est. Contra, δυσμενὴς Malevolus: fit ab εὖ benè, & μένος Animus, animi ardor; aliquando Robur, vis; à μένω Maneo: Poet. μίμνω.

Σεβὰς, τὸ, (Nomen Indeclinabile) Veneratio, reverentia; sed propriè, Veneratio divina: fit à σέβομαι Colo, sup.

115 Ἐλπίζοιεν Sperent: Ionicè pro ἐλπίζοιντο, præs. Optat. med. τὸ ἐλπίζω Spero: fit ab ἐλπὶς, ίδος, ἡ, Spes; quod ab ἔλδω Cupio, & πάω Possideo: abhinc ἔλπομαι Spes: Poëtæ loco ἐλπίζω, ἔλπομαι utuntur.

116 Χρέων, pro χρεία, quod Ionicè pro χρεία Indigentia, utilitas, à χράομαι Utor: à quo χρῆμα, τὸ, Res.

117 Καδδὲ Secundum, verò. Poeticè pro κατὰ δὲ.

Τοκῆας Parentes, Accus. plur. Poeticâ licentiâ pro τοκέας fit à τίκτω Pario: De quo jamdudum.

118 Ποείζω Suppedito, Præbeo, copiam facio, paro, quæro; interdum absolutè ponitur pro ποείζειν βοτὸν Victum quærere, viam patefacio: fit à πόρος Transitus, auxilium, proventus, hoc autem à πείρω Transadigo, transfigo. Item neutraliter Transeo.

Αἰθὴρ, έρος, ὁ, Æther, aër: Capitur etiam pro Cœlo: fitque vel ab αἴθω Uro, quod superiora sunt igne plena; vel ab ἀεὶ & θέω; quia Cœli semper sunt in motu: abhinc αἰθέριος Ætherius, αἰθρείως Purè, mundè.

119 Μέγας, μεγάλη, μέγα, Magnus, ingens; interdum μέγα ponitur adverbialitèr pro μεγάλως Magnificè. Compar. μείζων, superlat. μέγιστος major, maximus. Eustath. dicit μέγας compo-

 situm

situm esse ex μὴ & γὴ, ut qui non sit amplius ἐπὶ γῆ terræ deditus; sed ὑπεραβὰς τὴν γῆν. οἱ μεγάλοι, Magnates.

Ὀφέλλω Augeo, cumulo, accumulo, adjuvo, prosum; usurpatur & pro ὀφείλω Debeo, in qua significatione jungitur Particulis εἴθε, αἴθε, ὡς: abhinc ὄφλημα Augmentum.

120 Προπάσσωσιν Propugnent, sint tutela. 3. Plur. præs. subjunct. act. τὸ προπάσσω Propugno, munitus Clypeo pugno; ex πρὸ & ἀσπίζω Clypeo protego & defendo; quod ab ἀσπὶς, ίδος, ἡ, Clypeus; hoc autem à ἀσπῶ, vel potius ἀσπίζω, idem quod ἐκτείνω Extendo, & α priv. quoniam non in longum producitur, sed rotundum est.

Φοβερὸς, ὰ, ὸν, Timendus, formidabilis; etiam activè Timidus, meticulosus: fit ex φόβος Timor, metus, fuga, quod à φέβομαι Timeo, metuo, fugio.

A grege *subjecto* ducibus quæ jussa rependi?
Obsequium, honos, *tributa*, vectigal, *metus*.
Munera dic etiam quæ sunt injuncta marito?
Rem curet, adamet conjugem, & *placidè* ferat.
Quis decet *ornatus* florenti ætate puellas?
Non ficta virtus, castus in *vultu* pudor.
Quâ poterit ratione Deo Matrona placere?
Viro *minorem* se gerat, prolem *educet*.
Quid *viduo* deserta toro curare jubetur?
Orare, luxum fugere, adesse *egentibus*.

Καί τί πρέπει λαὸς οἷς ποιμένιν ἀνταποδοῦναι;
[1] Πειθαρχίαν, τιμὴν, τέλος, φόρον, φόβον.
Εἶπε δὲ καὶ τί μοὶ ἀνδρὸς ὁμοζύγου ἔργον ἂν εἴη;
[2] Ζωὸν κομίζειν, εὐφορεῖν ἄλοχον φίλην.
Τίς δὲ γυναικὶ λαμπρὸς κόσμος νεότητος ἐν ἀκμῇ;
[3] Χάρις ἀληθὴς, μισάτ' αἰδοῦς ὄμματα.
Τίς φύσις ἥδε γυναικὸς ἀρεσσομένης Θεῷ ἔσται;
[4] Ἐλάττων εἰ) πάντος, εὖ πρέφειν γονάς.
[5]Εργα δὲ ποῖα φρονεῖν χρὴ ἐπιτέλλει ἐρήμης;
Εὔχεσθ' [6] ἀμφιφερὴς, [6] ἀθλίοις ἐπαρκέσαι.

Testimonia

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 13. 5, 6, 7.

[2] 1 Tim. 5. 8. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ. Col. 3. 19. Eph. 25.

[3] 1 Tim. 2. 9. 10. Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετ' αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, &c.

1 Pet. 3. 3, 4. Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, &c.

[4] 1 Pet. 3. 1. 2. Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. 1 Tim. 2. 11. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.

1 Tim. 5. 10. Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε.

[6] 1 Tim. 5. 5. 6. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. [6] Ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκε.

Sectio decima tertia.

ΠΡέπω Decorus ſum, conſpicuus ſum; item excello, & πρέπει Impersonalitèr pro decorum eſt, decet, convenit, & ὁ πρέπων Conveniens, decorus; abhinc Θεοπρόπον Vaticinium, oraculum, apud Hom. freq.

Ποιμέσιν Paſtoribus, Dat plur. à ποιμὼ paſtor, cuſtos; ſed hic ſumitur Metaphoricè pro ποιμὼ λαῶν Princeps, dux populi: fit ab ἐν τῇ πόα μόνειν· πόα, ἡ, Herba; vel ποιμὼ, quaſi οἰμὼ, ab ὄϊς Ovis, & μάω Quæro, vehementèr cupio: Metaphoricè dicitur Chriſtus ποιμὼ; necnon ejus Miniſtri: abhinc ποιμαίνω Paſco, curo.

122 Πειθαρχία, ας, ἡ, Obedientia, obtemperatio, à πειθαρχέω Pareo, obedio; ſed propriè pareo Præfecto, Principi vel Magiſtratui, quaſi πείθομαι ἄρχοντι, ab ἄρχω Impero, quod ab ἀρχὴ Principatus, imperium, dominatum; vid. ſup.

124 Κομίζειν. Curare, Infin. Verbi κομίζω Curo, curam gero; item ſumma cura nutrio, alo, fero, reduco; ut κομίζειν ἐκ θανάτου Reducere ex morte; Idem quod κομέω, a quo etiam derivatur: abhinc κομιδὴ Cura, & κομιδῇ Studioſè, cum diligentia. εὐφο-

ρεῖν Tolerare æquo & leni animo: Τεθποφορεῖν. ab ἐυ benè & φορέω quod à φέρω Fero, tolero. Contraria sunt δυσφορῶ, δυσαναχετῶ, δυχερεμίνω.

Ἄλοχος Uxor, ab α significante ὁμοῦ & λέχος Lectus; hoc autem à λέχομαι Cubo, jaceo; aut etiam dormio, non à λέγομαι Colligo, deligo: abhinc etiam λέκτον Lectus. Ἀλέκτωρ Gallus, fortè quia cantu homines excitat ut lectum relinquant.

Φίλω Dilectam charam, à φίλος Amicus, qui amat, vel qui amatur, charus; Compar. φιλώτερος. pro quo per Syncopen φίλτερος; Superlat. φιλώτατος, pro quo φίλτατος abhinc φιλία Amor, charitas. Cum ἄλοχον concordat.

125 Χιτὼν, ῶνος, ὁ, pro quo Ionicè κιθὼν, aspiratione transposita, Tunica, indusium: Hic verò intelligendum est de quovis vestitu: fit à χέω, quod περιχεῖται τῇ σαρκὶ, vel τῷ σώματι, quod circundatur carni vel corpori: potiùs ab Heb. בְּתֹנֶת Tunica. hinc Anglicè **Coate**, nimirum à χιτὼν.

Κόρη, ης, ἡ, Pupa, puella, juvencula: Ionicè vel poetica Epenthesi τῆυ, pro κόρη, quod à κόρος Puer, juvenculus: Hoc autem à κορέω Purgo, mundo; quod ætas illa ut plurimum pura est à malitia; abhinc Κορείδιος Juvenilis.

Ἀκμὴ, ῆς, ἡ, Cuspis, acies; item vigor ætatis, vel flos, firma ætas. Item summum cujusq; rei incrementum; inde ἀκμαῖος Adultus, & Ἀκμάζω vigeo, matureſco; ἀκμάζει τὰ πρήγματα Res vigent, matureſcunt, penè perfectæ sunt, indè etiam ἀκμὴν adv. adhuc, nunc. Deducitur ab ἀκὴ, Pleonasmo Literæ μ, quod etymon convenit cum priori significatione aut à κάμνω, unde per Syncopen κμῶ & α priv. quod Juventus non facile defatigetur, vel à κάμνω, significante πονῶ, & α Epitatico, quod in vigore ætatis labores faciliùs suscipiantur & perferantur: Hoc etymon convenit secundæ significationi.

126 Ἀληθὴς, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ ἀληθὲς, 1. Declin. contract. Verus, verax, non fictus: abhinc ἀλήθεια, Ionicè ἀληθηΐη Veritas; cui opponitur ψεῦδος, seu ψευδολογία dicitur πρὸς ἀλήθειαν, & μετ' ἀληθείας, & ἐπ' ἀληθείας, & τῇ ἀληθείᾳ vel τῇ ἀληθείαις, pro ἀληθῶς verè, revera: dicitur ἀλήθεια. ex α priv. & λήθη Oblivio; quasi dicas, absque oblivione, nulla est enim in veritate oblivio; vel quasi ἀλάθεια, quod veritate nihil sit occultius, vel ab α priv. quia veritas non quærit latibulum. Plato verò dici vult quasi θεία ἄλη divina quædam animi vagatio & anxietas.

Μεστὸς, ὴ, ὁ, Plenus, refertus, cum Gen. construitur, ut hic,

μεσὰ

μεστὰ αἰδοῦς ὄμματα Oculi pudore pleni; & μεστὸς ὑπερφανίας καὶ ὑπεροψίας Plenus ſuperbia & contemptu: abhinc μεστόω Impleo.

Αἰδὼς, οῦς, ὁ, contractè οῦς, d. αἰδοῖ, Acc. αἰδὼ, 4. Declin. contrac. Pudor, verecundia: ſed duo tantum nomina 4. declin. cont. in ως deſinunt; ſuntque ἠὼς Aurora, & αἰδὼς Pudor: fit ab α priv. & εἰδεῖν, à non videndo; quod pudor cogat oculos avertere; unde proverb. αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖς Pudor in Oculis.

127 Γυνὴ, αικὸς, αικὶ, αῖκα, γύαι, tanquam à γύαιξ Mulier, fœmina. Dicitur γυνὴ, quaſi γονὴ, ἀπὸ τὸ γείνω, Authore Plat. abhinc γυναικεῖος, & Ionicè γυναικήϊος Muliebris; τὸ γυναικεῖον Gynæceum, locus interior in ædibus, in quo ſolæ mulieres verſabantur.

Ἀρεσαμένης, Gen. ſing. fœm. part. fut. prim. med. Poeticè pro ἀρεσαμένης, τὸ ἀρέσκω Placeo, ἀρέσω, ἤρεκα; in med. ἀρέσκομαι, ἀρέσομαι, part. ἀρεσόμενος fit ἀρέσκω ab ἄρω vel potiùs à fut. ἀρῶ; nam cum placemus alicui aut ei gratificamur, ei quodammodo nos accommodamus: contra, ἀπαφέσκω Diſpliceo.

128 Ἐλάττον pro ἐλάττονα, Accuſ. ſing. τὸ ἐλάττων, Gradus compar. à μικρὸς Parvus, cujus ſuperlat. ἐλάχιστος Minimus: Conſtruitur cum Gen. Compar. & Superlat. Genit. gaudent. Gr. Gr. Rud. pag. 135.

129 Χήρος, α, ον Deſertus, viduus; Item Orbus, dejectus: Interdum ponitur adjectivè, interdum ſubſtantivè, vel abſolutè. Dictum eſt per Antiphraſin à χαρὰ Gaudium, vel à χωρὶς ſeorſum, vel à χρεία Opus. Χήρος Viduus, χήρα Vidua, proculdubio deducitur à χέρης, ut Terra ſola, ſterilis, inculta, ſic Viduitas.

Ἐπιτέλλεϑ', pro ὀπιτέιλεϑ, 3. ſing. præſ. Indic. τὸ ὀπιτέλλομαι; idem quod ἐντέλλομαι vel ἐντέλλω Mandatum impono, faciendum injungo; ab ὀπὶ & τέλλω, quod rarò aut nunquam uſurpatur.

Ἔρημος, & Ion. & Attic. ἐρῆμος, ε, Deſertus, ſolitarius, incultus: ἔρημος, ε, ἡ, ſcil. χώρα Eremus, deſertum: abhinc ἐρημίτης, à quo Anglicè Hermit Formatur ab ἤρεμος Quietus & placidus, quod per Metathes in literarum ab ἥμερος Manſuetus, mutato ſpiritu, vel ἀπὸ τὸ ἔρημον μόνην ἔχειν Quia ſolam terram habet qui ſolitariò vivit.

130 Ἀτρύφερος, ὁ, Minimè mollis, non delicatus, involuptuarius: fit ex α priv. & τρυφὴ Deliciæ, mollities, luxus; hoc autem à τρύπω Frango, confringo; (quia Deliciæ mentem enervant.

Ἄθλιος Miſer, Ærumnoſus, malis exercitus: fit ab ἆεθλος

Certamen, labor. Item ἄεθλον τὸ Præmium certaminis; & contractè ἆθλον; sed Ἄθλος est ipsum certamen. quod compositum est ex α epitat. & ἐθέλειν; ut sit τὸ πάνυ ἐθελητὸν Quod quis valde velit aut cupiat; vel à τλῶ Tolero, à quo factum est τλὸν, & α præfixo, ἄτλον, mutato τ in θ, ἄθλον.

Imperium quale in *famulos* laudatur *herile*?
  Quod *æquitate* temperet vires suas.
At *famulus* domino, quid sit quod debeat, ede?
  Industria, & non *blandiens oculis* fides.
Quid docuit Christus vetitâ sub *cæde* notari?
  Livoris atrum virus, atque *odii* faces.
Quid verò si fortè *prior* nos læserit alter?
  Det ille *veniam* facilè cui veniâ est *opus*.
Ergò nec *ulcisci* contemptum & damna licebit?
  Quin *alia* potiùs perferenda injuria est.

Δεσποτικῇ πίνι μὴ δουάμι ξωιόμβρτεν ἔπαινος;
  [1] Εἶπς τὸ δεινὸν τἀγαθῷ κεραννύς.
Ἦν δέ πς ἦ δοῦλος, τί πρέπον κρατέοντι νομίζειν;
  [2] Σπουδή τε, μηδ' ὀφθαλμόδουλον ὑποκεισιν.
Τί χεισὸς φάτ' ἀλλαμβύς φόνον ἐξαλέασθαι;
  [3] Φθόνε κελαινὸν ἰὸν, ἠδ' ἔχθος φλόγα.
Ἠνδ' ἡμέας πρότερός πς ἀεικέα μηχανόωτο;
  [4] Ξυγγνὸς τεπύχθω ῥεῖα τις ξυγγνωσέον.
Τἕνεκα μηδ' ὕβειν, μηδ' ἄτιμα δῖν ἀμυῦαι;
  [5] Ἀλλὰ ἢ μᾶλλον ὕβειν ἐς' ἀνεκτέον.

Testimonia Sacra.

[1] Col. 4. 1. Οἱ Κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε. Eph. 6. 9.

[2] Eph. 6. 5. 6. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ, [6] Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς.

[3] Matth. 5. 21, 22. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις. [22] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ

Ῥακά,

Ῥακὰ, ἔνοχος ἔσαι τῷ Συνεδρίῳ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ, ἔνοχος ἔσαι εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός.

4 Matth. 18. 23, 24. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ, &c.

5 Matth. 5. 38, 39, 40, 41. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. [39] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει ἐπὶ τὴν δεξιάν σε σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. [40] Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σε λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. [41] Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.

Sectio decima quarta.

131 Δεσποτικὸς, ἡ, ὸν Herilis, δεσποτικὴ δυνάμις, vel δεσποτικὸν δίκαιον Herile jus: à δεσπότης Dominus, herus, propriè respectu servi; hoc autem à δεσπόζω Dominor, dominium obtineo. δεσπότις & δέσποινα Domina.

Συνώμορτεν Concomitabatur, 3. sing. aor. 2. Indic. τοῦ συνομορτέω Concomitor; quod ex σὺν, in compositione con, & ὁμορτέω Sequor, comitor; quod ex ὁμορτὴ; Idem quod ὁμοῦ Simul, una, ab ὁμὸς καὶ ἀρηρότως· aut ὁμὸς καὶ ἠρτημένως De iis quæ serie quadam continua se sequuntur.

Ἔπαινος, ου, ὁ Laus, laudatio; ἐγκώμιον, εὐφημία· cui opponitur ψόγος Vituperium: fit ex ἐπὶ & αἶνος Laus, encomium, oratio laudatoria; item assensus, συγκατάθεσις· abhinc αἰνέω Laudo.

132 Δεινὸς, ὴ, ὸν Vehemens, gravis, solers, peritus, gnarus; & τὸ δεινὸν, substantivè pro vehementia: fit à δέος, pro quo δεῖος, apud Hom. à quo δεινὸς per Crasin δεινός.

Ἀγανὸς, ὴ, ὸν Comis, mitis, placidus, mansuetus. φιλος, φιλοσωὴς, εὐμενὴς, ἥμερος. Cui opponitur ἀνήμερος Immansuetus, immitis, à γάνυμαι, Gaudeo, & α Epitatico præpositum est & ἀγανὸς per Antiphrasin, Sævus, crudelis; quod etiam potest derivari ab ἄγαν Valde, & αἰνὸς Gravis: sed ἄγανον, τὸ Lignum fractum.

Κεραννύει Miscet, 3. sing. præs. Indic. Act. τοῦ κεράννυμι, vel κερανnύω Misceo, κεράω; tanquam à κερέω, per Syncopen

κεράω· unde in fut. κεράσω. Exponitur etiam Tempero : ab hinc κέρασμα Mixtura. κέρασις, Idem. Inde Ἄκρατον Merum, quia ſine mixturâ, non dilutum.

133 Δοῦλος, ου, ὁ Servus ; Cujus Correlativum δεσπότης, & oppoſitum ἐλεύθερος· abhinc δουλεία Servitus : fit παρὰ τὸ δέω, inquit Etym.

134 Σπουδή, ῆς, ἡ Diligentia, induſtria, feſtinatio : abhinc σπουδῆ, διὰ σπουδῆς, μὴ σπουδῆς, χρὴ σπουδᾶν, ὑπὸ σπουδῆς Feſtinanter, diligenter: fit à σπεύδω Feſtino, propero, cum Infin. μανθάνειν Properare diſcere, i. e. ſummo ſtudio & diligentia, vel omni feſtinatione, μὴ πάσης σπουδῆς, ὑπομελείας, προθυμίας μανθάνειν· σπεύδω verò à σπεῖν ὁδὸν ſequi viam.

Ὑπόκρισις Simulatio, qua quis Probitatem præ ſe fert, revera nequitiæ, & Improbitatis plenus : ab ὑποκρίνομαι Simulo, fingo : hoc autem ab ὑπὸ & κρίνω Secerno, diſcerno : abhinc ὑποκριτὴς Hypocrita. Contra ἀνυπόκριτος, quaſi ἀϋπόκριτος, Simulationis expers.

135 Ἀλδάμενος Devitans, aor. 1. med. particip. per Syncopen pro ἀλδασάμενος· ſic ἀλδάσας, pro ἀλδάσασθαι, ab ἀλδάω, pro ἀλέω Vito, caveo, molo : abhinc ἄλευρα Farina, ex eâdem formâ eſt verbum ἐξαλέασθαι, quod ſequitur Aor. 1. Inf. med. pro ἐξαλδάσασθαι.

Φόνος, ου, ὁ Cædes, Homicidium, Clades ; aut locus in quo perpetrata cædes eſt : fit à præt. med. πέφονα, verbi φένομαι, vel φένω Occido, interficio : abhinc φονεύω Occido. πέφνω, idem quod Euſt. inquit factum eſſe à φένω, per Syncopen & Anadiplaſmum.

136 Φθόνος, ου, ὁ Invidia ; φθόνον ἔχειν pro Invidere, φθόνον ζωάγειν Invidiam concitare, φθόνον κινεῖν, pro eodem : Dicitur φθόνος παρὰ τὸ φόνος· Vel quoniam qui Invidiæ obnoxius eſt, ſeipſum quodammodo necat & conſumit intus & extra ; vel quia in conſpectu Dei Invidia Cædes cenſetur. Tabes enim animi & corporis invidia ; pulchrè tamen alluditur inter φθόνος & φόνος, quas inter voces (ut haud abſurdè dictum eſt) tantum θ (i. e.) θάνατος intereſt.

Κελαινὸς, ὴ, ὁ Niger, ater, quaſi μελαινὸς, à μέλας, μέλαινα, μέλαν, idem : in Compar. μελάντερος, in ſuperlat. μελάντατος, à μὰ, Negat. & λαεῖν Video, Inquit Martinius.

Ἰὸς, οῦ, ὁ Jaculum (ſed ἴον, ου, τὸ Viola ; etiam neut. ſing. ab ἶος Solu (etiam 1. ſing. aor. 2. verbi εἶμι Eo) Miſſile, ſagitta ; ab ἵημι Mitto, jaculor : ſignificat etiam ἰὸς Venenum, virus, quod ſerpentes & cætera animalia venenata quaſi ejaculantur, ſicut hoc loco.

Ἔχθος,

Ἔχθ-ος, ε-ος, ους, τὸ Odium, Inimicitiæ: abhinc ἐχθρὸς Invisus, quem odimus. Generalitèr etiam Inimicus, cui opponitur φίλ-ος Amicus: fit ἀπὸ τῦ ἔχεσθαι, i. e. hærere, ut fit odium quod Animo infixem hæret: nam & odium à Cic. definitur, Ira inveterata: Vel potiùs ab Ἄχθω vel Ἄχθομαι Gravari, ægrè ferre.

Φλὸξ, ογὸς, ἡ Flamma, à quo φλόγιν-ος Flammeus, à φλέγω, ξω, χα Uro, incendo, inflammo; Item Metaphoricῶς illustro: etiam neutralitèr pro Ardeo; ut ὅπλοις φλέγουσι Armis Ardentibus.

Ἀεικέα Sæva, injusta, Accus. plur. neutr. ab ἀεικὴς, έ-ος, ὁ ϗ ἡ, ϗ τὸ ἀεικὲς Non consentaneus, indecens, indecorus, ex ἀ priv. & εἴκω, ξω Similis sum, sup. Ἀεικέα hic construitur μηχανᾶσθαι cum duplici Accusativo, ut apud Homerum μήσεσθαι Il. κ. τόσα γὸ κακὰ μήσατ' Ἀχαιοὺς. Nihil autem frequentius quàm δρᾶν, ποιεῖν, ῥέξειν, πνὰ ἀγαθὸν vel κακόν. Ab ἀεικὴς Indignus, inhonestus, fœdus, fit ἀεικία Probrum, contumelia, & ἀεικίζω, Dehonesto, indignis modis aliquem tracto, contumeliâ afficio: ad quam etiam radicem sine omni controversiâ referri debet αἰκία & αἰκίζω, per Crasin manifestam. Αἰκίας δίκη Injuriam actio, An Action of Battery. πρότερος ἀεικίζειν est ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων vim inferre To strike the first Blow.

Μηχανόωτο Moliatur, excogitet, 3. sing. præs. Optat. Passiv. per Epenthesin ο, pro μηχανῶτο. Cambdenus, à μηχανάομαι, idem quod μηχανάω Molior, machinor, struo; quod ἀπὸ μηχανὴ, ῆς, ἡ Machina, ars, solertia; etiam Machina belli: hoc autem à μῆχος, idem. Poëtæ in secunda hâc Conjugatione post contractionem in ω, præponunt ο, ut καφηκομόωντες, καφηκομόωντες.

Ξυγγνὺς Ignoscens, sicut ἀναγνὺς, à ξυγγινώσκω Ignosco; à quo etiam ξυγγνωστέος Ignoscendus, & ξυγγνωστέον Ignoscendum est.

Τετύχθω Sit, 3. sing. perf. Imperat. passiv. à τεύχομαι struo; item Sum, à τεύχω Struo, τεύξω, τέτυχα, τέτυγμαι, & τέτυγμαι; Pluscq. perfect. ἐτετύγμην, pro quo dicitur ἐτετύχμην, & ablato ε, τετύχμην; in Imperat, τέτυξο, τετύχθω.

139 Ὕβρις, εως, ἡ Injuria, contumelia, injuria proterva & insolens, seu petulans violentia, protervia, superbia; interdum ὕβρις generaliter accipitur pro ἀνομία & ἀδικία Injustitia, iniquitas:

quitas: Et adjectivè aliquando ſumitur, ut ὁ ὕβρις ἀνὴρ, apud Heſiod. pro ὑβριστὴς Injurioſus.

Ἄτη, ης, ἡ Noxa, damnum, clades: unde fit ἀτάω Noceo, lædo, noxam ſeu damnum infero; pro quo ἀάτω, per Pleonaſmum τῦ α; idem quod ἀτάω: abhinc ἀατηρὸς Noxius, ἀάατος Innocuus.

Ἔξιν, pro ἔνεσιν, vel ἔξεσιν, Licet; οὐκ ἔξι Non licet, ut Virgilius, cernere erat, id eſt, licebat, ἰδεῖν λῦ· ſic Gellius, eſt tamen invenire.

Ἀμῦναι Ulciſci, Infin. aor. 1. activ. ab ἀμυνέω Suppetias eo, auxilior, ſuccurro, ulciſcor, propello: Dicitur ἀμυνέω, quaſi ἄνευ μονῆς Sine mora, ut ſit beneficium ſine cunctatione.

140 Ἀνεκτέον Tolerandum, neut. ab ἀνεκτέος Tolerabilis, tolerandus, ab ἀνέχω Tolero, tollo, ſuſtollo; quod ab ἀνὰ & ἔχω Habeo. ἔξω, ad differentiam τῦ ἔξω Extra, cum aſpero ſpiritu notatur; etiam σχήσω in fut. ab Inuſit. σχέω, præt. ἔσχηκα. Ἀνέχεσθαι eſt ſuſtinere in malis; Ἀπέχεσθαι Abſtinere in bonis, δυσανασχετεῖν Succumbere malis, Angi dolore, ita ut in iras vel querelas immodicas erumpatur, vel ad vindictam decurratur.

Nonne *bonis* lex ſacra jubet nos eſſe benignos?
Sed & his malo facinore qui nobis *nocent*.
Quis dedit exemplum prodeſſe *nocentibus* ipſis?
Bonos malósque *Sole* qui illuſtrat ſuo.
145 Dic ſub *adulterii* titulo quæ culpa notetur?
Quæquæ *jugale* fœdus excedit Venus.
An ſatis eſt Chriſto, *factum* ſi tale cavetur?
Et *ori*, & *oculis* imperatur caſtitas.
Conjugii melior ſors eſt, an *cœlibis* ævi?
150 *Innupta* Chriſtum vita *liberiùs* colit.

Ἦ οὐχ ἱερὸς κέλευθος νόμος ἀντιφιλεῖν φιλέοντας;
1 Δρῶντάς τε χ' ἡμᾶς μηχανῆς κακῆς κακῶς.
Δυσμενέας πῶς εὖ δρᾶσαι παρέδειξε τίς ἡμῖν;
2 Χρηστὸς ὁμοῦ κακούς τε λάμπας ἡλίῳ.
145 Ἔρριπται ἔλεγξε θεὸς τίνα μαχλοσυλίων ἀποπαύων;
3 Εἶπε ζυγῶν ἐκτὸς γαμηλίων Κύπρις.
Ἦ οὐχ ἅλις ἢ χεῖρι πλὴν δ' ἔργων σῶμ' ἀπέχεσθαι;
4 Ἁγνὸς ψυχὴν βάλλε' ὅλον καὶ σῶμα.

Βέλτερον

Βέλτερον ἀγνεύειν, ἢ λέκτρῳ δεσμὸν ὑπασσεῖν;
550 ⁵ Χειρῶ χολάζῃ μᾶλλον ἀδμὴς ὢν βίῳ.

Teſtimonia Sacra.

¹ Matth. 5. 43,44. Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς.

² Matth. 5. 45. Ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

³ 1 Cor. 6. 13,18,19,20. Gal. 5. 19. Eph. 5. 3.

⁴ Matth. 5. 28. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

⁵ 1 Cor. 7. 28,32,38.

Sectio decima quinta.

141 Ἀνθιλεῖν Redamare, viciſſim amare: ab ἀντὶ Contra, viciſſim, & φιλέω Amo; quod à φίλος Amicus, ſupra.

145 Ἔργμαθ' pro Ἔργματα Facinora, opera, per Metatheſin pro ῥέγματα, à ῥέζω Facio, ῥέξω, per Metatheſin ἔρξω ſupra.

Μαχλοσύνης, ης, ἡ Incontinentia, libidinoſitas, laſcivia: abhinc μαχλὰς Mulier laſciva & libidinoſa: fit à μάχλος, ὁ καὶ ἡ, Incontinens, libidinoſus, laſcivus.

146 Κύπρις Venus; ſic dicta à κύπρος Cyprus, Inſula in qua nata eſt; aut quaſi κυόπτρεις ἡ τὸ κύειν ποιίζουσα Concipere præbens: uſurpatur, & pro actione venerea, ſeu pro rebus venereis.

147 Ἅλις, Adverb. ſatis, abundè, cum Gen. ut ἅλις δρυὸς Satis quercus, ſine Gen. pro affatim; etiam confertim: ἐπεὶ δ' ἁλὸς, utpote ἐν ᾗ ἀθρόον δῆτα τὸ ὕδωρ Quod in mari ſit aquæ abundantia, vel quod omnes aquæ ibi ſint in unum collectæ.

148 Βέλομαι Volo, βουλήσομαι, βεβούλημαι, in ſecund. perſ. ſing. præſ. Indic. activ. βούλῃ non βέλῃ, ut τύπτῃ, Cambdenus. 4 Verba formant ſecundam perſonam in ει· βέλομαι, ὄλομαι, οἴομαι,

οἴομαι, ει, ἔομαι, ἔε, ἐῖ· Cum accuſ. rei exponitur Cupio, ut βυλομαί σοι πᾶν ἀγαθὸν Omnia tua cauſa cupio: abhinc βούλημα Voluntas.

Ὄσσε τώ Oculi, Dual. num. pro ὄσσε, per Syncopen τοῦ ε, ab ὄσσος, εος, τὸ, Oculus; vel per Metaplaſmum, pro ὄσσω ab ὄσσος, ε, ὁ, idem, ab ὄσσομαι, quod pro ὄπτομαι Video: hinc ὄμμα Oculus.

Στόμα, ατος, τὸ, Os: Jungitur diverſis Epithetis, ut λάβρον στόμα Os procax; ἀχαλινὸν, ἀκρατὲς, ἀπύλωτον στόμα Os effræne, incontinens. Jungitur & diverſis verbis; ut verba facturus, dicitur ἀνοίγειν καὶ λύειν στόμα Aperire & ſolvere os; διαίρειν τὸ στόμα Diducere os: contra, ἔχειν, δάκνειν, ἐπίλλειν, ἐμφράττειν τὸ στόμα Obturare os: ſumitur etiam Metaph. ut στόμα μαχαίρας Acies Gladii: fit ab סתם, Claudere, vel quaſi στότομα, à στος Commeatus, & τόμα Sectio, quod à τέμνω Scindo; in ore Cibus quaſi ſcinditur.

149 Βέλτερος, vel βελτίων Melior, compar. Irregularis, ab ἀγαθὸς Bonus, probus; ἀγαθὸν (ſubſtantivè) Bonum, Utilitas; potiùs à βάλλω fit ἀγαθὸς ex ἀγασὸς. quod verbale eſt ex ἄγαμαι vel ἀγάζομαι Veneror, abjecto σ, & mutato τ in θ, ſuper. βέλτιστος Legitur etiam in comp. λώϊων.

Ἕπεσθαι, Infinit. verbi ὁπάω, ab ὁπὶ & ἄω, verbo Poetico pro ἕπω Sequor. ἀκολουθῶ. in qua ſignificatione uſurpatur: potius ἕπομαι; ἕπω vero cum ſpiritu tenui, Dico.

150 Σχολάζω Otior, ſtudeo, cum Dat. perſ. Diſcipulus, auditor ſum: fit à σχολὴ Otium, vacatio à negotiis, ſtudium, in Dat. σχολῇ Otioſe, adverbialiter: fit σχολὴ à שָׁלָה Quieſcere.

Ἄδμης, idem quod ἄδμητος Indomitus; ſic dicitur Virgo, παρθένος ἄδμης Quæ nondum à Marito domita, nondum maritale jugum paſſa, vel nondum compreſſa: fit ex α & δαμάω Domo, ſubigo: abhinc δαμνάω & δαμνῶμαι idem.

Offendúntne Deum *ſocialis* fœdera lecti?
Quin ipſe *thalami* jura ſacravit *Deus*.
An contracta ſemel poſſunt *connubia* ſolvi?
Deſerere *ſtupro* corpus intactum nefas.
155 Quantò igitur potior *thalami* ſine fœdere vita?
Imperia *ſexûs* vincere haud cuivis datum.

An

An nihil *unde* habeas refert, ſed oportet *habere*?
Qui parat opes non *jure*, *furti* ſe alligat.
Ergo ſatis præſtat *manus* impolluta rapinis?
Rea & *cupiditas* quæ ſui neſcit modum.

Ἦ Θεῷ ἔν ἀπαρέσκῃ ὁμόζυγος ὄρκια κοίτης;
[1] Αὐτός γε δεσμοῖς ἐυλόγει γάμκ Θεός.
Ἦ θέμις ὄρκια πρὰ ταμεῖν, πετόπαδε ἢ λύειν;
[2] Λείπειν ἀνόσιον ὄξιν ἀμίαντον δέμας.
Πόσῳ λῴϊον ἦν μίμνειν ἀλόχοιο ἄμοιρον;
[3] Φύσεως κρατῆσαι τῦ τυχόντος ἔκ ἂν ἦ.
Ἦ ῥᾴδιον τι τὸ πλῆτον ἔχειν, τὸ πόθεν ἢ μέσον τι;
[4] Πλυθῦ ἀθλίη πᾶς κλοπῇ πλυθῦ κυρεῖ.
Ἦ ῥᾴλις ἦν ὁσίας ἁρπασμοῦ χεῖρας ἀπέχειν;
[5] Ἦμῦ δ' ἄμετρον ἔσα κἀπιθυμία.

Teſtimonia Sacra.

[1] Gen.2.24. Ἕνεκεν τῦτκ καταλείψῃ ἄνθρωπος τ πατέρα ἀυτῦ κ τ μητέρα, κ προσκολληθήσετ πρὸς τ γυναῖκα ἀυτῦ κ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Heb. 13.4. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι κ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνες δ κ μοιχὲς κρινεῖ ὁ Θεός. Joh.2.1,2.

[2] Gen.2.24. Matth.5.32. Matth.19.3,4,5,6,&c.

[3] Matth.19.11. Οὐ πάντες χωροῦσι τ λόγον τῦτον ἀλλ' οἷς δέδοται. 1 Cor.7.2,9. Διὰ δ τὰς πορνείας ἕκαστος τ ἑαυτῦ γυναῖκα ἐχέτω, κ ἑκάστη τ ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. [9] Εἰ δ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν, κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

[4] Matth. 5.

[5] Matth. 5.

Sectio decima ſexta.

151 Κοῖτη, ης, ἡ Cubile, lectus. κοῖτος, λέχος, κλίνη. ἔχειν κοίτου exponitur Concipere, & gravidam fieri: Deduci poteſt ex κεῖμαι, ſicut τὸ κοιμᾶμαι.

Ὁμόζυγος

159 Ἁρπαγμὸς Raptus, direptio, in quâ significatione usitatius est ἁρπαγὴ· fit ab ἁρπάζω, σω, Dor. ξω Rapio, corripio, & Metaph. pro citò intelligo, & mente percipio.

160 Ἥμαρ' pro ἥμαρτε Peccavit, 3. sing. aor. 2. Indic. τῦ ἁμαρτάνω Pecco, aberro, ήσω, Aor. 2. ἥμαρτον; pro quo Poetæ dicunt ἤμβροτον, mutando α in β. & inserendo Pleonast. ο, significat etiam Prætermitto, hallucinor: abhinc ἁμάρτημα, & ἁμαρτία Peccatum, delictum. Iones pro ἁμαρτία, ἁμαρτὰς dicunt. ἁμαρτάνω cum Gen. ponitur.

Ἄμετρος, ὁ ϗ ἡ, Immensus. ἀμέτρητος· fit ab α priv. part. & μέτρον, ϗ, τὸ Mensura, modus: in Carmine μέτρον dicitur Mensura quæ binis pedibus constat: fit à μείρω Divido. Potiùs à מָדַד Mensus est.

Ἐπιθυμία Cupiditas, desiderium; item Cupiditas effrænata, libido: fit ab ὀπὶ & θυμὸς Animus mens. φρὴν sæpe pro cupiditate ponitur; item ira, excandescentia. ὀργὴ. fit ἀπὸ τ θύσεως ϗ ζέσεως τ ψυχῆς ab impetu & fervore Animæ; vel ἀπὸ τῦ θύειν ϗ ὀρμᾶν τὸ αἷμα· Medici enim dicunt Iram esse sanguinis Ebullitionem circa Præcordia.

Non & *divitibus* cœlestis porta patescit?
Arctum intrat ægrè, si quis est *distentior.*
Quid Deus indicit quibus est opulentior arca?
Removere *fastum*, *munerari* largiter.
Pauperibus collata Deus quæ munera laudat?
Lætè data *homini*, non *honori* aut gratiæ.
Sed metus est largos nè sera [illegible]quatur egestas?
Sufficere debent *vestis*, *alimentum*, domus.
Quem mihi sponsorem das, hæ non defore nobis?
Qui *passeres* alit atque vestit *lilia.*

Οὐρανὲ ἀφνειοῖς ἀνεῳγμέναι εἰσὶ πυλῶνες;
[1] Μόλις περᾶ τὸ στενὸν ἂν παχύς τις ᾖ.
Τὲς ᾗ Θεὸς τί κέλδετ' οἷς ἄφθονος ὅλβος ὀπηδεῖ;
[2] Ὄγκον διωθεῖν, δωρέεσθ' ἀφειδέως.
Πῶς δίδναι ἐπέοικε Θεῷ φίλα δῶρα πένησιν;
[3] Οὐ χάριτος [4] ἢ τιμῆς ἕνεκεν αὐτοὶ ἔυφρονας.
Οὕτω μὲν πενίη πολυδώρες ὀφὲ δαμάσσει;
[5] Ἀρκεσέων σέγη, ξοφὴ, σκεπάσματα.

Τίς

Ὁμόζυγος, Gen. sing. ab ὁμόζυξ, supra.

153 Μετόπισθεν, & Poet. μετόπισθε, idem quod κατόπισθεν, Pone, postea, post, à tergo, ex μετὰ & ὀπίσω, Poet. ὀπίσσω Retrorsum, retro, post, postea; ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπὶ fit ἐπίζω (sicut ἕξω, ab ἔχ) & mutato ε in ο, ὀπίσω.

154 Λείπω, ψω, λέλειφα, pro quo usitatius est præt. med. λέλοιπα Linquo, relinquo; item neutraliter Desum, deficio; item minor sum: abhinc λοιπὸς Reliquus. λιμπάνω idem quod λείπω, λεῖψανον τὸ, & τὰ λείψανα Reliquiæ.

Ἀνόσιος, ὁ ἡ ἡ, Impius, nefarius, sceleratus, scelestus; & τὸ ἀνόσιον Piaculum, nefas: fit ab α & ὅσιος Sanctus, justus, pius, nullo scelere contaminatus; interdum opponitur τῷ ἱερῷ, ut sit Profanus, publicus. Dici quidam volunt ὅσιος, quasi ἄσιος, ab ἄζομαι τὸ σέβομαι à חָסִיד Benignus, misericors, sanctus.

Ἀμίαντος, ὁ ἡ ἡ, ἡ τὸ ἀμίαντον Impollutus, immaculatus, intemeratus: Est nomen Gemmæ, sic dictæ, quod in ignem conjecta, non consumatur nec inquinetur: fit ex α & μιαίνω Inquino, conspurco, polluo.

155 Λωΐων, Contracte λώων, ὁ ἡ ἡ, Melior, compar. ab ἀγαθὸς bonus, superlat. λώϊστος, contract. λῶστος Optimus: fit à θέλω, & Dor. λῶ vel λάω, quasi id quod magis volumus: Legitur etiam in Compar. κρείσσων.

157 Πλοῦτος, ου, ὁ, Divitiæ; item Plutus, Deus divitiarum, quem Genium Divitiarum dicunt & Præsidem. Eustath. πλοῦτον, ait dici quasi πολύετον, ἢ πολλόετον, ὅτι ἐν πολλῶν ἐτῶν δοκεῖ συναγείρεσθαι, Longo enim tempore & vix tandem colligi videntur Divitiæ, aut quod in multos annos colligantur. Alii aiunt ὡς ἀπὸ τοῦ πολὺς, & πημι, quod est Accipio; quasi πολύυτος à multis accepta: Idem significat ἄφενος, nisi quod πλοῦτος Divitias per multos annos, & magno labore partas; ἄφενος uno anno, & sine magno labore collectas: hinc πλουτέω Dives sum.

Μέσος, ου, ὁ Medius, mediocris; item τὸ μέσον Intervallum: μέσα etiam vocantur ἀδιάφορα Indifferentia: Apud Grammaticos, vocabulum μέσον dicitur, quod interdum in bonam, interdum in malam partem capitur. Dicitur μέσος ὡς ἀπὸ τοῦ τὰ μέρη ἴσα ἔχειν quod habeat partes utrinque æquales.

158 Κλοπὴ, ῆς, ἡ, Furtum, vel ipsa actio furandi. κλέπος, κλέμμα, idem: fit à κέκλοπα, præt. med. verbi κλέπτω Furor, furtim occulto; quod à καλύπτω abscondo: significat aliquando abscondo: abhinc κλέπτης, Fur.

159 Ἀρ-

Τίς ἢ μὴ ἅδ' αὐτῷ ἐλλείψειν ἔγγυθι δῶι;
170 [6] Σχεθὼς ὁ δρέψας, κἀμφίεσας λείεια.

Teſtimonia Sacra.

[1] Matth. 19. 23, 24. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [24] Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

[2] 1 Tim. 6. 17, 18, 19. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν. [18] Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς. [19] Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς.

[3] 2 Cor. 9. 7. Μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης. ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

[4] Matth. 6. 2. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου.

[5] 1 Tim. 6. 8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.

[6] Matth. 6. 26, 27, 28, 29. Matth. 10. 29. Luc. 12. 27.

Sectio decima ſeptima.

161 Ἄφνειὸς, ὁ, Dives, opulentus, modò cum Gen. modò cum acc. Poet. pro ἀφνεὸς, ab ἄφενος Divitiæ, opes, propriè unius anni (ut ſupra dixi) ſignif. enim τὸ ἀφ' ἑνὸς γεγηγμένον πλοῦτον, ut aiunt Grammatici quidam.

Ἀνεῳγμένος Apertus, Præt. partic. paſſiv. τοῦ ἀνοίγω, ſive ἀνοιγνύω Aperio, ut ἀνοίγειν τὰς θύρας, vel τὰς πύλας Aperire fores, vel portas: fit ab οἴγω vel οἰγνύω idem: abhinc ἄνοιξις Reſeratio.

Πυλὼν, ῶνος, ὁ Atrium, veſtibulum, janua: fit à πύλη Porta, propriè aditus per mœnia in urbem ferens, à πόλις Civitas, quaſi πόλη, quod πόλις πύλαις muniatur; vel à πολλὴ ὕλη

Multa

multa materia, quod cujuſque rei materia in urbem per portas importetur. Alii autem à πύω Complico, deducunt.

162 Μόλις Vix, ægrè, magno cum labore; idem quod μόγις· fit à μόλος Labor, pugna, Fremitus; ſicut μόγις à μόγος Idem.

Περᾷ, Tranſit. 3. ſing. præſ. Indic. τὸ περάω Tranſeo, trajicio, tranſporto, vendo, ήσω & άσω, in fut. idem cum πείρω, unde & derivatum putant nonnulli; alii à πέρην vel πέρας; ut idem ſit cum περαίνομαι Finior, terminor, per Syncopen loco περάω legitur πρᾶω, ex quo per reduplicationem, factum eſt πιπρήσκω Vendo.

Στεινὸς, ὴ, ὸν, Ionicè pro στενὸς Anguſtus, arctus; στενὴ ὁδὸς Via anguſta. εἰς στενὸν συνελαύνειν Ad anguſtias redigere. τὰ στενὰ dicuntur anguſtiæ, ſeu anguſti tranſitus in montibus aut fretis: abhinc στένω Gemo, quoniam corde anguſtato Gemitus edi ſolent.

Παχὺς Craſſus, ſpiſſus, denſus, qualia ſunt ea quæ gelu conſtringuntur; Compar. παχύτερος Spiſſior, Craſſior. Superlat. παχύτατος Craſſiſſimus; ab ἔπαγον, Aor. 2. Verbi πήγνυμι, idem quod πήγνυμι Figo. Craſſa enim gravia ſunt, & in loco ſuo quaſi fixa manent: abhinc παχύνω Craſſum reddo.

163 Ὄλβος, ου, ὁ, Beatitudo, fœlicitas, opes, divitiæ, fortunæ. ὄλβιος abhinc deducitur, & Beatus, fœlix ſignificat; etiam Locuples, dives: cui opponitur ἀνόλβιος Pauper, infœlix, miſer. Heſych. exponit ὄλβιος ὁ διὰ τὸν ὅλον βίον μακάριος καὶ πλούσιος Qui per totam vitam beatus & dives fuit.

Ὀπηδεῖ Comitatur, 3. ſing. præſ. Indic. activ. τὸ ὀπηδέω Comitor, comes ſum, aſſector: fit ab ὀπάζω Perſequor, comitem do, ſequi jubeo. Euſtath. videtur derivare ab ἕπω, vel potius ἕπομαι ſequor.

164 Ὄγκος, ου, ὁ, Tumor; ἄρσις, ἔπαρσις Moles, maſſa: Item Metaph. Faſtus, ſeu animus elatus & inflatus: aliquando in bonam partem exponi poteſt Gravitas, majeſtas, cuſpis.

Διωθεῖν Diſpellere, removere, Infin. act. τὸ διωθέω Diſpello, disjicio, propulſo, repello: fit ex διὰ & ὠθέω Pello, trudo, motu violento à me dimoveo, ὠθήσω & ὤσω, tanquam ab ὤθω.

Ἀφειδέως, Ionicè pro ἀφειδῶς, Adverb. Non parcè, liberalitèr. profusè, abſq; parſimonia, ab ἀφειδὴς, ὁ καὶ ἡ. Qui non parcit, profuſus, liberalis, ab α priv. & φείδομαι, σομαι, εισμαι Parco, remitto pœnam do veniam: dicitur φείδομαι, quaſi φάγω τὸ δοῦναι quod parcus & tenax dare refugiat.

165 Πέ-

165 Πένησιν Pauperibus, Dat. plur. τὸ πένης, ητος, ὁ, Pauper, inops; propriè, Qui labore victum quærit, compar. πενέστερος Pauperior, πενέστατος Pauperrimus: fit à πένομαι facio, ago, pauper sum, inops sum: à quo fit πόνος Labor, & πονέω Laboro, tolero, πενία Paupertas, inopia.

167 Ὀψὲ Serò, longo post tempore, cum particula δὴ exponitur, serò tandem; interdum cum Gen. ὀψὲ τῆς ἡλικίας Ætate vergente in senectam: abhinc ὄψιος Serotinus, ὀψία Tempus vespertinum, ab ὀπίσω Post.

168 Στέγη, ης, ἡ, Tectum, propriè tectum domus; item ædificium: exponitur etiam γαστὴρ Venter: fit à στέγω, ξω Tego, sustineo, contineo.

Σκέπασμα Tegumentum, tegmen; pro quo poeticè dicitur σκέπας Indeclinabilitèr: fit à σκεπάζω, vel σκεπάω; idem quod σκέπω Tego, operio, à quo etiam derivatur; cui etiam opponuntur ἀνοίγω, ἀναπτύσσω, ἀποφαίνω Aperio, retego.

169 Ἔγγυος, Substantivè Sponsor, fidejussor, Præs; Item ἔγγυος, ὁ καὶ ἡ, Præs, ἐγγὺς verò propè (idem quod ἀσχολὸν καὶ δὸν) fit ab ἐγγύη Sponsio, fidejussio; unde ἐγγύω ὁμολογέω Vadimonium promittere, ἐγγύας παρέχειν satisdare, ἐγγύη est & ἡ γάμου ἀπογραφὴ Desponsio, ἐγγύη autem fit παρὰ τὸ γῦον quasi quæ ἐν γύοις, id est in manibus rem fidejussam deponat, vel παρὰ τὸ γύη sive γῆ, quod Terra reliquis elementis sit stabilior, quam Etymologiam & sequitur Suidas. Liquet tamen ἐγγὺς Descendere, à קָרַב Appropinquavit; sic ἔγγυος Præsum, i. e. Præsto. unde præsens in Hiphil הִקְרִיב Hingisth.

170 Στρούθος, ου, ὁ καὶ ἡ, Passer, Passerculus; atticè στρῆθος fit à στρῆς, inquit Martin. Eustath. ait sic dici παρὰ τὸ μετ' οἴστρου πρὸς Ἀφροδίτην θέειν· hinc & Metaphoricè στρούθος dicitur lascivus, lax, & ad Venerem nimiùm pronus, ut Passer. καλαφρὴν, λάγνος.

Ἀμφιέσασα Vestiens, Part. aor. 1. act. τὸ ἀμφιέω, vel ἀμφίεμαι, Circumvestio, duplicato σ poeticè, ab ἀμφὶ Circa, circum, & ἕω Induo; Poeticum est & pauca ex se format tempora, fut. ἔσω, vel metri gratia ἔσσω, abhinc ἔννυμι, idem quod ἕω.

Λείον, ου, τὸ, Lilium, seu Lilii species, pro quolibet flore usurpari scribit Eustath. Ex διὰ τὸ λεῖον ἔχειν, Pleonasmo τοῦ ρ, abhinc λειριόεις Liliaceus, etiam Suavis.

An non *proſpicere* eſt æquum quæ vita requirit?
Noſtra in *diem* ſit cura, de reliquo *Dei*.
Mentiri an vetitum Chriſti præcepta ſecutis?
Etiam cavenda *jurgia* & *loquacitas*.
Permittítne *jocos* exactæ regula vitæ?
Obſcœna dicta maximus Cenſor notat.
Quæ noſtris igitur linguis conceſſa *voluptas*?
Præclara monita, vox Dei, carmen pium.
Arguitúrne etiam nonnunqam culpa *tacentis*?
Si prodat hominis *jura*, vel *honorem* Dei.

---

[3]Ἡ ἐ φρονεῖν καλόν ὅτι καὶ ὡς βίος ἀρχὴ εἴη;
[1] Ἐφήμεροι μέλωμεν, ἕτερα τῶν Θεῶν.
[5]Ἡ Χειρὸν πρῶσι δέμις πολὲ [2] ψεύδεα βάζειν;
[3] Νεῖκος τέ [4] λαλιάν τ' ἐυλαβεῖσθ' ὁμοῦ χρεών.
[5] [5]Ἡ σκώπτειν βίᾳ ἰδυτόνῳ νόμος εἴασεν ἀκρής;
[6] Μέτρος αἰσχρὸν σκῶμμα Τιμητὴς χρύφᾳ.
Τίς πολ' ἄρ' ἡμετέρης τέρψις γλώσσησι λέλειπται;
[7] Θεσπίσματ', ὕμνοι παναγίοι, γνῶμαι κλυταί.
[4]Ἐσθ' ὅπως αἰπὴ δίκη καὶ ἀφθόγγοιο σιωπή;
[8] [5]Ην νόμιμον ἀνδρῶν, [9] ἢν Θεὸν τιμῶ φρονῶν.

Teſtimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Zach. 8. 16. Λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. Col. 3. 9. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους.

[3] Gal. 5. 20. Ἔχθραι, ἔρεις, θυμοὶ, ζῆλοι, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι. Eph. 4. 31. Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

[4] Prov. 10. 19. Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ. Matth. 12. 36. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

[5] Eph. 5. 4. Καὶ Αἰσχρότης καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα.

[6] Col. 3. 8. Eph. 4. 29. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω.

[7] Eph. 4. 29. Ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούσι. Eph. 5. 19. Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ.

[8] Marc. 3. 4. Matth. 10. 32, 33. Act. 18. 9, 16. Prov. 24. 11, 12.

Sectio decima octava.

171 Καλὸς, ἡ, ὸν, Pulcher, formosus ; (dicitur καλὸς τὸ ὄψιν & καλὸς τὸ σῶμα, subaudi κατ' nonnunquam τὸ καλὸν substantivè capitur, & tum exponitur Decus, ornamentum, ut τὸ καλὸν τοῦ βίου Ornamentum vitæ) bonus, probus ἀγαθὸς, à καλέω, ῶ, derivatur, quod quæ pulchra sunt, nos ad sui amorem vocent & invitent : abhinc καλῶς Pulchrè, honestè ; cui opponitur αἰσχρῶς, in compar. καλλίων Pulchrior, in superlat. κάλλιστος Pulcherrimus, vel in compar. φέρτερος, in sup. φέριστος vel φέρτατος.

172 Ἐφήμερος Diarius, unicum diem durans, diurnus, temporarius, fluxus, caducus, ab ἐπὶ & ἡμέρα, ας, ἡ, Dies ; ἑκάστης ἡμέρας, vel καθ' ἑκάστην ἡμέραν, vel καθ' ἑκάστην, sine ἡμέραν quotidiè, singulis diebus : fit ab ἥμερος, ad differentiam noctis quæ immitis & horrida est. Plat. vero ἡμέραν dictam ait quod ἥμερα efficiat ; vel ἀπὸ τοῦ ἱμείρειν, quod eam homines maximi desiderent, quasi ἱμέραν, videri etiam possit dicta ἡμέρα, quasi ἅμα ἕω ῥέουσα, quasi simul cum aurora fluens, i. e. oriri incipiens. Manifestè autem est ab יוֹם, ut Martinius, quod Heb. יוֹם Dies. Poetæ loco ἡμέρα ἦμαρ usurpant.

Μέλωμεν Curemus, 1. Plur. pr. subjunct. act. τοῦ Impersonale μέλει Curæ est, ἔμελε Curæ erat, μελήσει curæ erit, ἐμέλησε curæ fuit : abhinc μελέτημα Meditatio, cura, Infra.

173 Ψεῦδος, ους, τὸ, Mendacium ; idem quod Ψεῦσμα. Usurpatur etiam adverbialitèr pro ψευδῶς falsò : fit à ψεύδω, ο fallo decipio, frustror. ψεύδομαι Fallor : Item activè fallo neutralitèr mentior. ψεύδω dicitur quasi φεύγω, quod omnes fallacem & mendacem fugiunt, vel φεύγει τὸ εὔδω per Antiphr

sin, quod mendaces aberrent & cæcutiant, vel à ψέω Minuo & ὔδω, idem quod λέγω Dico. Mendax enim rem narrando minuit.

Βάζω, Poet. σω, vel ξω, αχα, Loquor, dico ; interdum sine casu, interdum cum gemino Accus. rei & personæ, à βοὴ Clamor, βοάζω, & per Syncopen βάζω· abhinc βάξις Sermo, oratio.

174 Νεῖκος, εος, τὸ, Rixa, jurgium, altercatio ; unde νεῖκος ἐγείρειν Contentionem excitare, seu rixari; cui opponitur νεῖκος λύειν· fit ex privativa particula νὴ & εἴκω Cedo, vel ἀπὸ τὸ νέοις ἐοικέναι, quod juvenum proprium sit contentiosos esse.

Λωβὴ, ᾶς, ἡ, Loquela, sermo; etiam in malam partem sumitur, & pro loquacitate ponitur : fit à λωβέω Loquor. supra.

Εὐλαβεῖσθ' pro εὐλαβεῖσθε Cavere, Infin. τὸ εὐλαβέομαι, οῦμαι, Religiosè caveo, cautè fugio ; Item timeo, metuo : fit ab εὐλαβὴς Cautus, religiosus (idem quod εὐσεβὴς) hoc autem ab εὖ bene, & λαμβάνω Accipio, capio.

170 Σκώπτω, ψω Cavillor, dicteriis utor, irrideo dicteriis : abhinc σκῶμμα Cavillum, dicterium : fit autem σκώπτω ab ea ave quæ σκὼψ nominatur, vel quasi σκαιῶς ἔπω, vel ὄπτομαι Ineptè video.

Ἰθύτονος Exactus, rectus, in rectum extensus : fit ab ἰθὺς, idem quod εὐθὺς rectus (à quo & derivant nonnulli) & τείνω Tendo, extendo. τενῶ, τέτακα, ab inusitato τάω, unde & ταννύω, & πλαίνω, idem ; seu ex τάζω, unde & partic. τλαγὼν Tendens.

Εἴασεν, & Poeticè ἔασσεν Reliquit, sivit, 3. sing. aor. 1. Act. ab ἐάω Sino, ἐάσω, aor. 1. εἴασα, non cum η ; interdum Omitto, prætermitto, desino, cesso. Poëtæ metri gratia, Epenthesi τὸ ι utuntur, dicuntque εἰάω, non ἐάω. Quædam ab ε incipientia pro Augmento adsciscunt ι post ε, ut ἔχω εἶχον, &c. Gr. Gr. Rud. pag. 40.

Ἄκρος, ᾱ, ὁ, Summus, extremus, supremus ; Item Metaphoricè perfectus, præstantissimus, excellentissimus. ἄκρον τὸ Summitas, extrema pars ; item ἄκρα Fines, termini, τὰ πέρατα.

176 Αἰσχρὸς, ᾱ, ὁ, Turpis, deformis ; cui opponitur καλὸς pulcher, in neut. αἰσχρὸν, velut Substantivum, Probrum, dedecus, in compar. αἰσχρότερος, vel αἰσσίων, in superlat. αἰσχρότατος,

πς, vel αἴσχιστος· sit ab αἶσχος Turpitudo, deformitas; item Probrum, quod per Synæresin factum est ex ἄϊσχος, deducto ex α priv. & ἴσχω pro ἔχω Habeo, ut sit quasi quod quis habere nolit.

Τιμητὴς Censor, æstimator litium: fit à τιμάω Æstimo, honoro, quod à τίω, idem. sup.

Τέρψις, εως, ἡ Voluptas, delectatio, oblectatio: fit à τέρπω Delecto, oblecto, exhilaro; quod derivari dicitur ἀπὸ τοῦ τέρπω, transpositis literis, ut sit τέρπω τὴν ψυχὴν εἰς ἡδονήν.

Γλῶσσα, & Atticè γλῶττα, ης, ἡ, Lingua, sermo, lingua tibiæ ob similitudinem; item vocabulum peregrinum, sermonis forma, γλώσσης χαρακτὴρ ἢ ἰδίωμα Linguæ species vel proprietas. Euripides pulchrè vocat linguam λόγων ἄγγελον Sermonum Nuntiam.

179 Ἄφθογγος, ος, Ionicè ογο, ὁ, Voce carens, vocem non edens, mutus, ab α priv. & φθόγγος Sonus, quod à φθέγγομαι, γξομαι, ἔφθεγμαι Loquor, clamo; pro quo interdum φθέγγω sonum remitto.

Σιωπὴ, ῆς, ἡ, Silentium, Dat. σιωπῇ· Adverbialitèr usurpatur sicut σιγῇ Tacitè: fit à σιωπάω Sileo, taceo. σιγάω dicitur quasi σιγὴ ὑπὸς Silentium vocis.

Quod manet intra *animi* fines an lege solutum?
Consilia *cordis* prava condemnat Deus.
Quæ tres decipiunt mortalia pectora pestes?
Fastus, & *aviditas*, & *voluptas* corporis.
At per quos dilapsa gradus peritura ruit mens?
Parit *cupido* facinus, id *mortem* parit.
Quod caput est rerum quas lex præscribit Iesu?
Crucem subire, semet à se *abdicere*.
Qualis homo est, Christus quem prædicat esse beatum?
Mœrens, misericors, purus, esuriens, inops.

Ἡ μὲν αὐτόνομα κευθὶς μελεδήματα θυμοῦ;
Κείνη φρένας τε καρδιαγώσης Θεός.
Τρεῖς ἄτα τίνες εἰσὶ βρότους νόον ἐξαπατῶσαι;
Τύφος, φιλαργυρία τε, ζαρκὸς δ' ἡδονή.

185 Κάδδε

185 Κάλλε πίνας ψυχὴ βαθμὺς ἐς ὄλεθρον ἀΐσσει;
3 Τίκτ᾽ θέλημα θεῦγμα, θεῦγμα ᾧ θάνατον.
Τίς κεφαλὴ πασῶν τὰς Κειρὸς ἔδωκεν ἐφετμέων;
4 Σταυρὸν φορεῖν, αὐτόν τ᾽ ἀπειπεῖν αὐτόθεν.
Οἵῳ ἀνὴρ τελέθει μάκαρ ὢν κηρύγμαπι Χειροῦ;
190 5 Πενθῶν, φίλοικτος, πεινάλεος, ἁγνὸς, πένης.

Teſtimonia Sacra.

1 Matth. 5. à 21. ad 30.

2 1 Johan. 2. 16. Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τ σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τ βίυ οὐκ ἔστιν ἐκ τ πατρὸς, ἀλλ᾽ ἐκ τ κόσμυ ἐστί.

3 Jacob. 1. 15. Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.

4 Luc. 9. 23. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, εἴ τις θέλει ὀπίσω μυ ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τ σταυρὸν αὐτ καθ᾽ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι.

5 Matth. 5. 3, 4, &c. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [4] Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται, &c.

Sectio decima nona.

181 Κρύφιος, ᾱ, ὁν, Occultus, abditus, clandeſtinus; idem quod κρυπτὸς· fit à κρύπτω Abdo, abſcondo, ſup.

182 Καρδιογνώστης, ᾱ, ὁ, Epithetum Deo ſoli tributum, qui Cordis eſt Cognitor: fit ex καρδία Cor (idem quod Poetis κέαρ· à quo etiam deduci putatur & dici quaſi κεαρδία) & γιγνώσκω Noſco, cognoſco.

183 Ἐξαπατῶσαι Decipientes. Plur. fœm. Part. præſ. act. τῦ Ἐξαπατάω Decipio, ſeduco, quod ab Ἐξ & ἀπατάω Fallo, decipio, impono. ἀπατάω dici videtur quaſi ἀπάγω τῦ πάτᾱ, propriè aliquem à viâ rectâ abduco. Cum duplici Accuſ. Xen. ἄνδρ᾽ ἐβουλήθης ἐξαπατῆσαι αὐτόν.

184 Τύφος ſeu τῦφος, ου, ὁ, Fumus, jactantia, faſtus, inſolentia, arrogantia: fit à τύφω Fumum excito, accendo, incendo, in-

 flammo,

flammo, uro : abhinc τυφεδὼν Uſtio, crematio, τύμβος Buſtum, ſepulchrum ; apud Antiquos enim defunctorum corpora cremabantur.

Φιλαργυρία, ας, ἡ, Pecuniæ, argenti amor, avaritia : fit ex φιλὸς Amicus, & ἄργυρος Argentum, quod ab ἀργὸς, i.e. λευκὸς Albus.

Σὰρξ, κὸς, ἡ, Caro, tum hominis, tum beſtiarum ; item Corpus, quaſi σὰρξ dicitur, quia pellis ab ea σύρεται. Manifeſtè autem à שְׂאֵר Caro. Nequid ulterius inquiras : abhinc σάρκινος Carneus, carne conſtans.

Ἡδονὴ, ῆς, ἡ, Jucunditas, ſuavitas, voluptas, ab ἥδομαι Jucunditate afficior, delector, quod ab ἡδὺς, εος, Suavis, jucundus, lætus, in compar. ἡδίων Jucundior, ἥδιστος Jucundiſſimus : abhinc ἧδος τὸ Indeclinabile cum leni Æol. pro aſpirat. ἅδος autem cum aſpirat. Acetum ſignificat.

185 Βαθμὸς, οῦ, ὁ, Gradus, ordo ; etiam pro gradu dignitatis & honoris accipitur : fit à βαίνω, βήσομαι, βέβηκα, à βάω Gradior, eo, incedo.

Ὄλεθρος, ου, ὁ, Perditio, pernicies, exitium, mors : fit ab ὄλλυμι, vel ὀλλύω Perdo, perniciem infero, perimo, occido, ὀλέσω, ὤλεκα, & Atticè ὀλώλεκα, ab inuſitato ὀλέω, præt. med. ὤλα, & Att. ὄλωλα, aor. 2. med. ὠλόμην, ab inuſitato ὄλλω.

Ἄϊσσω, ξω, Ruo, proſilio, cum impetu feror, irruo, ingruo ; in uſu potiſſimùm eſt apud Poetas ; eſt etiam in uſu in ſoluta oratione. ſed rariùs : fit ab α intenſ. & ἴω eo, incedo ; cum Dat. ſignificat accurro, cum Gen. inſequor, cum Accuſ. inſurgo, cum κατὰ, deſcendo ad.

187 Ἐφετμέων Mandatorum, Gen. plur. Ionicè pro ἐφετμῶν ab ἐφετμὴ Mandatum, juſſum, quod ab ἐφίημι Mando, injicio, immitto, ab ἵημι & ἕω Mitto, ſup.

188 Σταυρὸς, οῦ, ὁ, Vallus, crux, palus ligneus acutus & erectus, lignum figura literæ T, quo Malefici ſuſpendebantur ; abhinc σταυρόω Crucifigo : fit ab ἵστημι, quoniam ἵστημι εἰς ἀέρα ἵεμαι.

189 Τελέθω, Poeticè pro τέλλω (Sum, fio) cujus exempla aut nulla, aut rara ſunt. ſup.

190 Πενθεῖν Mœrens, Particip. præſ. act. à πενθέω, & poetica Epentheſi πενθείω Lugeo, quod à πένθος, εος, Luctus, mœror, dolor ; propriè qui ex morte amicorum concipitur ; πένθος autem à πάθος Paſſio, interitus, mutato α in ε, & Pleonaſmo

τῦ

τῶν, ut βένθος, à βάθος; vel quasi πόνθος, à præt. med. πέπονθα, verbi πάσχω Patior.

Φίλοικτος Qui commiserari amat. Misericors, ex φίλος Amicus, & οἶκτος, ου, Misericordia, commiseratio: abhinc οἰκτίζω Commiseror, οἰκτερὸς Misericordia, sive commiseratione dignus, οἰκτερῶ Miserabilitèr.

Πεινθήεις Famelicus, esuriens, qui famem sentit: fit à πεῖνα & Ionicè πείνη Fames, esuritio: Propriè est suctionis in ventriculo sensus: abhinc πεινάω vel πεινέω Esurio.

Quid placidi, mites, ob Iësum sæva ferentes?
Hos par vetustis vatibus merces manet.
Ede, quis adstabit regnanti *dextur* Iësu?
Qui visit, operit excipit, nutrit, rigat.
Quæ turba officiis rectè mulcebitur istis?
Capta, ægra, nuda, externa, cui sitis aut fames.
Quos habuit testes Christi doctrina Magistri?
Patrémque, Christúmque, utriúsque & Spiritum.
Qui potuit genitor Natum laudare docentem?
Clarè professus *hic* mihi demum placet.

Τί φρονεῖς, μικρὸι, Χειστὸν ὑπὲρ αἰνὰ παθόντες;
[1] Οὗτοι παλαιοῖς ἰσόμοιροι μάντεσιν.
Εἰπὲ τίς ἄρχοντος φῶτ' ἐκ δεξιᾶ σέσει' Ἰησοῦ;
[2] Ἐπισκοπῶν, σκέπων, ξενίζων, διαφέρων.
Εἰς τίνας ἥδε φέρειν θελκτήρια ταῦτα καθήκει;
[3] Γυμνῆς, νοσοῦντας, δεσμίους, ἀφόρους, ξένους.
Θεσπεσίην Χριστὸν τίνας ἔλλαχε μάρτυρας αὐδή;
Πατέρα τε, Χειστὸν αὖτε, Πνεῦμα θ' ἑκατέρου.
Πῶς δεῖος Γενετὴρ θεῖον Τέκος εἶχεν ἐπαινεῖν;
[4] Λαμπρῶς ὁμολογῶν, Ἡυδόκησ' ἐν τετοῖ.

Testimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Math. 25. 34. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην

μασμῴλιν ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμυ.

3 Matth. 25. 35, 36. Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. ἐδίψασα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμιλν, καὶ συνηγάγετε με· [36] Γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμιλν, καὶ ἤλθετε πρός με.

4 Matth. 3. 17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν ὐρανῶν, λέγυσα, Οὗτός ἐστιν ὁ ὑός μυ ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα. Matth. 17. 5. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγυσα, Οὗτός ἐστιν ὁ ὑός ὁ ἀγαπητός μυ, αὐτοῦ ἀκύετε.

Sectio viceſſima.

Πραεῖς, Placidi, Plut. à πρᾳὺς Lenis, mitis, placidus, quod à πρᾶος, & aliquando πρᾷος cum ι ſubſcripto, Manſuetus, in compar. πρᾳότερος, vel πρᾳΰτερος Mitior, ſuperlat. πρᾳΰτατος Mitiſſimus: abhinc πρᾴως Lenitèr, πρᾳΰνω Mitigo.

Μικρὸς, ἡ, ὁ, Parvus [interdum ei opponitur πολὺς Multus] μικρὸν ἀργυρίδιον Pauca pecunia, & cum Gen. μικρὸν μέλιτος paululum mellis, Compar. regularis eſt μικρότερος minor; ſed multò uſitatiores ſunt hi irregulares, ἧσσων, vel ἧττων, & μείων· Item ἐλάσσων. Superl. eſt μικρότατος minimus, pro quo potius in uſu ſunt irregulares ἐλάχιστος, & ἥκιστος.

Αἰνὸς, ἡ, ὁ, Gravis, horribilis, αἰνὰ adverbialitèr pro αἰνῶς horrendè, gravitèr: fit à δεινὸς· abjecto δ, & mutato ε in α; vel à δαΐς Pugna, ut fiat δαϊνὸς & δαινὸν, abjecto autem δ, αἰνός. H. Steph. ab adverb. αἶ, aut ex αἰανὸς per Syncopen deducere mavult.

193 Δεξιὰ, ᾶς, ἡ, ſubaudi χεὶρ Dextra, ſubaudi manus; item fides quæ per dextram data eſt: hinc δεξιὰν δοῦναι καὶ λαβεῖν fidem dare & accipere: fit à verbo δέχομαι Capio, accipio, ὅτι δέχεται δι' αὐτῆς δεδόμενα· abhinc δεξιῶς Proſperè, felicitèr, ἀμφιδέξιος Ambidexter.

194 Ἐπισκοπῶν Viſitans, aut qui viſitat. Part. præſ. act. ab ἐπισκοπέω, idem quod ἐπισκέπτομαι Viſo, viſito, ab ἐπὶ & σκέπτομαι Circumſpicio, deſpicio, video. ſup.

Ξενίζων Hoſpitans, vel qui hoſpitatur, qui hoſpitio peregrinum excipit, part. præſ. τῦ ξενίζω Hoſpitor, quod à ξένος, &

apud

apud Poetas ξεῖνος Peregrinus, hospes: abhinc Ξενία, & Ionicè Ξεινίη Hospitium.

195 Θελκτήριον Illecebra, oblectamentum, neut. substantivè positum, à θελκτήριος Illecebrosus, demulcendi vim habens; hoc autem à θέλγω mulceo, demulceo, ξω, quod dicitur quasi εἰς τὸ θέλειν ἄγω Impello quocunque velim.

Καθήκει Convenit, consentaneum est, & καθήκει μοι Officii vel muneris mei est. Budæus pag. 551. impersonal. à καθήκω pertineo, quod ex κατὰ & ἥκω Venio, accedo: abhinc τὸ καθῆκον Officium, unde πάντα τὰ καθήκοντα ἐπιτελεῖν omni officio perfungi.

196 Γυμνὸς, ὸν, Nudus; sæpe apud Homer. significat nudum armis, inermem; dicitur ὡς ἀπὸ τὸ γυῖα μόνα ἔχειν, quod solum habeat corpus qui nudus est: abhinc γυμνόω Denudo, spolio, γυμνάσιον Locus in quo nudi se exercebant; jam sumitur pro ludo literario, ubi puerorum ingenia literis discendis exercentur.

Νοσῶν, οῦντος, Ægrotans, partic. præs. τοῦ νοσέω Ægroto, æger sum; item Errore aliquo laborare: fit à νόσος, ου, ἡ, ut ὁδὸς, Morbus, ægrotatio. Νόσος autem Morbus, quis dubitat quin descendat ab אָנַשׁ Ægrum esse? Aleph Pe cadente. Interdum in Accus. cum νοσέω jungitur, ut νόσους νοσεῖν, tam elegans Atticismus quàm frequens; Atticè enim quodvis verbum admittit Accus. nominis à se deducti, ut γάμους γαμεῖν, λήρους ληρεῖν.

Δέσμιος, Vinctus, qui est in vinculis, qui est in carcere. pro δεσμώτης, quod usitatius est: fit à δεσμὸς Vinculum, quod à δέω Ligo, sup. plur. τὰ δεσμά.

197 Ἔλαχε, poeticè pro ἔλαχε Sortitus est, 3. sing. aor. 2. Indic. act. verbi λαγχάνω Sortior, sortes duco, fut. κληρώσομαι, à κληρόω, præt. med. λέλογχα, aor. 2. ἔλαχον, à λήχω inusitato. Construitur cum Gen. & Accus. vide sup.

Αὐδὴ, ῆς, ἡ. Vox, oratio, sermo; hinc αὐδάω vocem edo. fit vel ab αὔω significante φωνῶ, vel à nomine αὐγὴ κατὰ ἀποβολὴν, utpote δι' ἧς αὐγάζει τὰ τοῦ νοῦ.

200 Ηὐδόκησα pro ἠυδόκησα, Attice pro εὐδόκησα, 1. sing. aor. 1. Indict. act. τοῦ εὐδοκέω Probor, celebror, placidè acquiesco, contentus sum, ab εὖ benè & δοκῶ Videor, censeo; cujus 3. sing. præs. impersonalitèr interdum ponitur, ut δοκεῖ μοι videtur mihi.

Τοῦτοῖ, Hoc, Atticè pro τοῦτο; sed τουτῳῖ ab Attico ἐτοσί. quod

quod indigitat, particulâ illâ demonſtrativâ paragogicè, adjecta perſonam.

Quâ ſe veridicum Chriſtus ratione probârit ?
Verbo docent is *vita* fuit exactior.
Unde fidem Chriſto fecit cœleſtior aura ?
Miraculorum ingente teſtimonio.
Qualia, dic, Chriſti nobis oſtenta fuerunt ?
Ægris ſalutem, *mortuis* Vitam dedit.
Exemplúmne igitur *vitæ* debemus Iëſu ?
Eadem *faventem* præſtitit nobis *Deum*.
Ad mortem quâ deinde viâ prevenit Iëſus ?
Populárium odio per *Latinum* Præſidem.

Αὐτὸν δ' ἀρπεπῶ τρόπον ἂν τίνα Χειςὸς ἐλέγξη ;
Μηδὲν λέλοιπεν ἀκειβὴς βίΘ λόγΘ.
Πνεῦμα πόθεν Χειςῷ ποιήσατο πίςιν ἄχραντον ;
[1] Τεκμηείων ἐλεγκτικῶ φωνήματι.
Οἷα ποτ' ἰῶ ἡμῖν Χειςὲ σημῖα, λέξον ;
Νοσῶς' ὑγείαν, φῶς δ'δε κεκμηκόσιν.
[2] Ἦ μῶνον παράδειγμα βίΘ προβέβληκεν Ἰησῆς ;
[3] Ἡμῖν τ' ἔθηκεν αὐτὸς ἐυμενῆ Θεόν.
Τίς μετέπςτα τρόπΘ θανατόνδε καπήγαγ' Ἰησοῦν ;
[4] Φθόνῳ πολιτῶ ἡ γεμὼν Ῥωμαϊκός.

Teſtimonia Sacra.

[1] Joh. 10. 25. Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τῦ Παρός μΘ, ταῦτα μαρτυρεῖ πεὶ ἐμῦ.

[2] 1 Cor. 11. 1. Μιμηταί μΘ γίνεδε, καθὼς κἀγὼ Χειςῦ. 1 Theſ. 1. 6. Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, κὴ τ ΚυείΘ.

[3] 1 Cor. 1. 30. Ἐξ ἀυτῦ δὲ ὑμεῖς ἐςε ἐν Χειςῷ Ἰησῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεῦ, δικαιοσυνή τε κὴ ἁγιασμὸς κὴ ἀπολύτρωσις. Rom. 5. 19. Ὥσπερ γὰ διὰ τ παρακοῆς τῦ ἑνὸς ἀνθρώπΘ ἁμαρτωλοὶ κατεςάθησαν οἱ πολλοὶ, ὕτω κὴ διὰ τ ὑπακοῆς τῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί.

[4] Vid.

4 Vid. Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Johan. 19.

Sectio viceſima prima.

201 Ἄρτεπὴς Veridicus, verborum concinnator; ἀρτίοις ἔπεσι χρώμενος Utens verbis abſolutis numero ſuo & perfectis, ſeu diſertè, articulatéq; loquens: fit ab ἔπω dico, & ἄρτιος; propriè dicitur de numero pari qui ſuis partibus aptè inter ſe cohærentibus, ita componitur, ut nihil neque deſit neque ſuperſit; quem τέλειον appellant Geometræ; Metaphoricè ſignificat Perfectus, integer, aptus, ab ἄρω Apto, adapto.

202 Ἀκριβὴς, ὁ καὶ ἡ, Diligens, accuratus, exquiſitus; item Plenus, juſtus, inquit Budæus; abhinc ἀκρίβεια Accuratio, accurata & exacta cura & diligentia; τὸ ἀκριβὲς, μετ' ἀκριβείας, δι' ἀκρίβειαν, τὸ πρᾶξαι, i. e. ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς Diligentèr & accuratè aliquid facere: fit ab ἄκρος & βαίνω; Nam qui eſt ἀκριβὴς Accuratus, ad ſummum uſq; pervadit.

203 Ἄχραντος & ἀχράντος Impollutus, incontaminatus, nullo crimine infectus, ab α privante, & χραίνω ſeu χράω Coloro, tingo, imbuo; & ſæpe in malam partem, pro Contamino, polluo, fœdo.

204 Τεκμήριον. ἴσον, Apud Rhetores & Medicos eſt σημεῖον ἀναγκαῖον καὶ ἄλυτον Signum certum & indubitatum, ſeu neceſſarium; in communi verò uſu nihil ferè τεκμήριον & σημεῖον differunt, Signum, nota, indicium, argumentum, documentum, teſtimonium, id quo noſtra conjectura nititur, vel id quo aliquid conjicimus: nam τεκμαίρομαι aliquando Conjicio, στοχάζομαι: fit à τέκμαρ Idem; item Finis.

205 Ὑγεία, per Syncopen pro ὑγίεια Sanitas, bona Valetudo; contra, νόσος Morbus: fit ab ὑγιὴς Sanus, integræ & incolumis valetudinis: Græci ὑγιὲς Omne quod probatur vocare ſolebant; unde Proverb. ὑγιὲς μηδὲν ὑγιὲς εἰ δὲ ἕν, cum omnia diſplicent.

206 Κεκμηκόσιν Defunctis, mortuis. Dat. Plur. Part. præt. act. à κάμνω Fatigor, laſſeſco, fatiſco, καμῶ, κέκμηκα. per Syncopen pro κεκάμηκα. Doricè dicitur κέκμακα, unde & partic. κεκμακὼς, pro κεκμηκὼς· Ionicè κέκμηκα, unde part. κεκμηώς.

Θανάτου δὲ Ad mortem, ad inſtar Adverbii terminum quò itur ſignificantis. ſic Hom. πολεμόνδε ad bellum.

208 Κα-

208 Καλήγαγ' pro καλήγαγε, Deduxit 3. ſing. aor. 2. Indic. act. Atticè à καλάγω, ξω, in aor. 2. ἤγον, & Atticè ἤγαγον.

210 Πολίτης, ὁ, & Poeticè πολιήτης Civis, Municeps, concivis, in fœm. πολῖτις Civis mulier, pro quo Poeticè πολιῆτις fit à πόλις Civitas, urbs, quod ita dicitur ἀπὸ τῦ πολεῖν ἐν αὐτῇ quod in ea verſentur homines; aut ἀπὸ τὸ ἐκ πολλῶν συνίσθαι quod ex multis conſtet.

Ἡγεμών, ονος, ὁ ἡ, Dux, præſes, Princeps, imperator: fit ab ἡγέομαι Dux ſum viæ, præeo, præſum; hoc autem ab ἄγω deduci videtur.

Ῥωμαϊκὸς, ἡ, ὁ, Romanus, qui eſt Romanorum, ſeu ad Romanos pertinens: fit à Ῥωμὴ Roma, Nomen Urbis inclytæ, ſic dicta à viribus & robore: ῥώμη enim vires & robur; etiam ſignificat ῥώμη arcem: fit à ῥωννύω vel ῥώννυμι Confirmo, corroboro, ῥώσω, ἔρρωκα, aor. 1. ἔρρωσα, ab inuſitato ῥώω. Verùm quando ῥώμη de robore hominum aut animantium uſurpari amat, licet ad animum aut orationem ſubinde transferri poſſit; non ſtatim dicitur de urbibus munitis (quemadmodum nervi de animo, aut ſermone dicti parum decorè ad arces aut propugnacula referri poterunt) idcirco minùs abſurdè ἐπυμολογῶν quibus Roma eſt ex Punico רֻמָּה Excelſa utpote Urbs quæ de ſeptem montibus totum orbes circumſpiciat.

Is necis immeritæ judex quo nomine dictus?
Hunc Pontium monumenta *Pilatum* vocant.
Quæ probra ſunt illi ſcelerato impacta furore?
Irriſus, alapæ, ſputa, fuſtigatio.
Quis tot pœnarum tandem fuit exitus, adde?
Pedes manúſq; foditur affixus *cruce*.
Egreſſamne *animam* Chriſti de corpore conſtat?
Dies diem quæſivit, *intremuit* ſolum.
Jam locus exanimos narra quis ceperit artus?
Corpus *ſepulchri* conditum jacuit ſpecu.

Πῶς ἦ κειτλὼ ἀδίκοιο φόνυ κλήδλωι καλέυσι;
Μνημεῖα Πόνλιον Πιλάτον νιν καλεῖ.
Ἐν μανίῃ δ' ἀδεμίσῳ ὀνείδεά οἱ πίν' ἐφῆπλαι;
Ἔμπαιγμα, κόλαφοι, πεζοπλύσεις, ῥαπίσμελα.

215 M

Μήκιστον τί τέλος δ' ὀδυσάων ἔπλετο τόσσων;
Ποσσὶν χερσὶν τε σαωσπὲξ ὀρύπτετο.
Ἦ φάνη οἱ ψυχὴ ῥεθέων ἄπο πεπτηυῖα;
Δινημέρδισε νὺξ, δόμῳ σείδη πέδον.
Τίς τόπος ἀψύχων ὑποδέξατο λείψανα γύῃων;
Νεκὺς τάφῳ κλιθμῶνι κείμενος κρύβη.

Sectio viceſima ſecunda.

211 Κριτὴς, ὁ, Judex, arbiter, arbitrator, æſtimator, in fœm. κρείτις Judex fœmina: fit à κρίνω judico, ſupra.

Κλήδην Nominatim, ἐνομαστὶ adverb. à καλέω Voco ſupra.

212 Μνημεῖον & μνημήϊον Monumentum, id quo nobis res aliqua in memoriam revocatur, ſeu quod nos alicujus recordari facit: fit à μνάομαι Memoro, commemoro, mentionem facio, μνήσομαι, μέμνημαι, aor. 1. ἐμνήσθην· Quæ Tempora uſitatiora ſunt quam præſens, præt. μέμνημαι, paſſim pro præſ. uſurpatum invenitur, ut & Lat. Memini, itidem cum Gen. interdum & Participio: ſignificat etiam Ambio, ut μνᾶσθαι γάμον ambire aut conciliare nuptias.

213 Μανία, ας, ἡ, Furor, inſania, ſpecies τῆς παραφροσύνης· fit à μαίνομαι, μανῆναι Furo, inſanio. Plerunque de iis dicitur, qui ita perciti furibundo impetu aguntur; ſicut & λυσσᾶν· aliquando remiſſius accipitur pro παραφρονεῖν, i. e. Deſipere: fit à μάω, μῶ, i. e. λίαν παροιστρῶμαι, inquit Euſt.

Ὀνείδεα & contractè ὀνείδη, Nom. plur. ab ὄνειδος, εος, τὸ, probrum; aliquando accipitur in bonam partem, & exponitur κλέος, ἐγκώμιον dicitur. inquit Euſtath. quaſi ὄνοσις Reprehenſio, ab ὀνόω Reprehendo, vitupero: abhinc ὀνείδειος Probroſus.

214 Ἔμπαιγμα, ατος, τὸ, quaſi dicas, Ludificamentum, id quo aliquem ludificamur: ſeu, quo alicui illudimus: fit ab ἐμπαίζω Ludificor, illudo, quod à παίζω Ludo; propriè Ludo pueriliter, ſeu puerorum more; nam à παῖς, pro παιδίζω, per Syncopen dictum eſſe ait Euſtath.

Κόλαφος, ου, ὁ, Colaphus, alapa, plaga quæ palmâ in maxillam alicujus incutitur. Ety. deducit à κολάπτω Tuodo, excavo, incido,

incido, Eustath. à κόλον· ἁφὰς. i. e. μέγα, ut κόλαφος sit ὁ μεγάλην ἁφὴν ἔχων Magnum habens tactum.

Προσπύσις, εως, ἡ, Inspuitio, execratio, ab προσπύω Inspuo, aliquem conspuo, quod ex πρὸς ad, & πύω Spuo, cum Dat. ut πύω προσώπῳ Inspuo in faciem; item Metaphoricè pro Contemno: More etiam πύειν dicitur cum expuit & eructat.

Ῥάπισμα, ατος, τὸ, Ictus qui virgâ, vel baculo, vel fuste incutitur: fit à ῥαπὶς, idem quod ῥάβδος Virga: abhinc ῥαπίζω Virgâ cædo, vel percutio, baculo cædo.

215 Μήκιστος Longissimus; Item Procerissimus: fit à μῆκος τὸ Longitudo, prolixitas: abhinc μηκιόω Longum facio, produco.

Ὀδυνάων, Gen. plur. pro ὀδυνῶν, ab ὀδυνὴ Dolor; propriè corporis: sic dicitur πρῶτον τὸ ἔδαφος τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν abhinc ὀδυνάω Dolore afficio, ὠδὶν Dolor parturientis, ὠδίνω à partu doleo.

Ἔπλεο, per Syncopen pro ἐπέλεο, 3. sing. Imperfect. Indicat. τὸ πέλομαι Sum, sup.

216 Ποδοῖν, Gen. & Dat. Dual. à πούς, ποδὸς, in Voc. πούς, ne concidat cum πῦ pro ubi, Pes: Etiam in navi funis quo Velum tenditur, atq; laxatur. Accipitur etiam pro eo quod est πηδάλιον, sive οἴαξ Gubernaculum, clavus, sive temo inquit Budæus.

Σταυροπηξ, Cruci affixus: fit à σταυρὸς, ὁ, Crux, vallum, palus ligneus, (σκολὸψ τὸ ὀρθὸν καὶ ἀπεξυσμένον ξύλον & πηγνύω, vel πήγνυμι Figo, affigo, compingo, coagulo, congelo.

Ὀρύπτετο Fodiebatur, 3. sing. Imperfect. Indic. Passiv. τὸ ὀρύσσω sive ὀρύπτω Fodio, obruo. Scribendum potiùs ὀρύττετο docet Gaza, fut. ὀρύξω, præt. ὤρυχα, & Atticè ὀρώρυχα, cum Gen. ut γαίας ὄρυξας pro κατὰ τὴν γαίαν ὄρυξας Terrâ obruens.

217 Φάνη, Ionicè pro ἐφάνη Apparuit, 3. sing. aor. 2. Indic. Passiv. sed φανῇ, 3. sing. aor. 2. subjunct. passiv. verbi φαίνω Appareo sup.

Ῥεθέων, & contractè ῥεθῶν, Gen. plur. verbi ῥέθος, εος, Membrum, quævis pars corporis, sed καθ' ὅλον τὸ πρόσωπον facies; accipitur interdum pro toto corpore.

Πεπηκυῖα, ab ἵπτημι Volo, πτήσω, πέπτηκα, Part. præt. act. ῥεθέων ἄπο πεπηκυῖα, vel per Anastrophen Præpositioni

vel per Tmesin pro ἀφίπτημι Evolo; φαίνε) & δῆλός ἐϛι construuntur cum Participio Infinitivi vice Gr. Gr. R. pag. 181.

218 Διημέρδσε, 3. sing. aor. 1. Indic. act. τὸ διημερδίω Tectum diem transigo, diem totum duco. Quomodo Xenophon, διημερδίειν ἄσιτον κὴ ἄποτον sine cibo potuq; diem traducere, διημερδίειν ἀνάεισον κὴ ἄδειπνον Impransum & incœnatum diem totum durare: fit ex διὰ, quod vim augendi habet, & ἡμερδίω Diem traduco vel transigo: Thema est ἡμέρα Dies.

Νὺξ, κτὸς, ἡ, Nox, aliquando pro mortis tenebris capitur; ἐπὶ νυκτὶ, ἐν νυκτὶ, ἐκ νυκτὸς, διὰ νυκτὸς, ἀνὰ νύκτα nocte, seu noctu, per noctem, & μέσων νυκτῶν media nocte, & pro eodem ἐν μέσῳ νυκτῶν, & νυκτὸς ἀκμαζούσης Nocte intempestâ, & pro eodem, νυκτὸς ἀωεία Noctis meridiem, vocavit Varro.

ΤρόμΘ, ε, ὁ, Tremor, motus depravatus facultatis animalis, partim à voluntate, partim ab onere partis editur; item plerunq; tremor qui ex pavore oritur: fit ex τρέμω, idem quod τρέω, ex eoq; derivatum Tremo, intremisco, trepido, peculiariter ex pavore, φέβομαι.

Σείσθη Tremuit, vel movebatur, Ionicè pro ἐσείσθη, 3. sing. aor. 1. Indic. passiv. τὸ σείω Concutio, quatio, agito; peculiariter de Terræ concussione dicitur; significat etiam συκοφαντῶ Calumnior: abhinc ζεισμὸς Concussio, Terræ motus.

Γέδον, ε, τὸ, Solum, terra. γῆ, ἔδαφΘ; etiam Domus, domicilium: fit à πέζα, πέδον ὄϛιν ἐφ' ᾧ βεβήκαμὲν τοῖς ποσὶ.

219 ἌψυχΘ, ὁ κὴ ἡ, κὴ τὸ ἄψυχον Inanimis, inanimatus, animæ expers, ab α privante & ψυχὴ Anima.

220 Νεκὼς, υΘ, ὁ, Mortuus, defunctus, cadaver; Idem quod νεκρὸς, à quo etiam originem habet, sup.

Τάφος, ε, ὁ, Sepulchrum, tumulus, Cœna in Exequiis, funebre epulum: (sicut γάμΘ Cœna in Nuptiis) fit à θάπτω Sepelio, mutato θ in τ, ob φ sequens, ne duæ aspiratæ simul concurrant: abhinc ταφὶς Mortuorum Curator, ταφὴ Exequiæ Bustum.

Κλεθμὼν, ῶνΘ, ὁ, Idem quod κλεθμὸς Locus qui aliquem occultat & abscondit. locus in quo aliquis latet, latibulum, specus, penetrale, recessus: fit à κλέθω, κλέπτω Occulto, abscondo, κρύπτω, καλύπτω: abhinc κεῦθΘ Latebra.

ΚείμὲνΘ Positus, η, ον, præs. part. à κεῖμαι Jaceo, positus sum, pendeo, desideo, κείσομαι, Imperf. ἐκείμὴν.

Corporis an ſolus perſenſerat ille dolores?
Mœror quoque *animum* preſſerat luctu gravi.
Cur pater *inſontem* voluit tam triſtia ferre?
Per iſta nobis *venia* parta eſt *ſontibus*.
Nulláne pax pretio niſi *ſanguinis* empta patebat?
Juſtitia ſic ſe ſumma patefecit *Dei*.
Cunctorum culpis an victima ſufficit *una*?
Certè hæc, ab omni parte quæ culpâ vacat.
Qualis erat Chriſtus *ſupremâ* imitandus in hora?
Patiens, modeſtus, hominum amans, patri obſequens.

Σώμαλ☉ ἢ μένοιο βαρύσονα κήδεα πῆσε;
Λύπη δάμασε καὶ φρένας πικρῷ βέλει.
Τίπτε Πατὴρ τόσον οἰκτρὰ κολάζειν ἔθελ' ἀλλον;
[1] Ἡμᾶς ἀπαλλάξειεν ἀτερὸς ἵνα.
Οὐδὲν ἄποινον ἦεν αἵτερ αἵματ☉, ἐθεμί' ἐλπίς;
[2] Οὕτω δίκαι☉ σφόδρα δῆλ☉ ἦν Θεός.
Ἦ πάντων λώβησι μί' ἀρκιός ὄφρι θυηλή;
[3] Ἦδὲ σαφῶς μί' ἔσ' ἀλώβητ☉ πάντυ.
Οἷον ἦεν Χριστὸς ὑποδείγμα καὶ ἐν βίῳ ἄκρῳ;
[4] Τλήμων, [5] φιλήνωρ, μέζι☉, [6] πατρὸς κλύων.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 3. 24. 25. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Tim. 2. 6. Iſ. 53. 5. 1 Pet. 2. 24. Ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτ☉ ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι ἰάθητε.

[2] Heb. 9. 1 Pet. 1. 19. Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ.

[3] 1 Pet. 1. 19. Ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου.

[4] Iſa. 53. 7. Καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι ἐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμν☉ ἐναντίον κείροντ☉ ἄφων☉ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα.

[5] Luc. 23. 34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε Πάτερ ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.

[6] Matth.

[6] Math. 26. 39. Πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

Sectio vicesima tertia.

221 Βαρύσθ Gravitèr ingemiscens, graves gemitus & suspiria ducens, infelix, miser: fit à βαρὺς, εῖα, ὺ, Gravis (in Com. βαρύτερ Gravior, in Superl. βαρύτατ Gravissimus) & στόν Suspirium, gemitus, quod à στένω Angustus, sup.

Κῆδ, εος, τὸ, Cura, solicitudo, mœror, dolor, exequiæ, funus; κῦδ verò Gloria: abhinc κηδέω Curam gero, curo, κήδωμαι, Idem κῆδ autem à κήδω ango.

222 Λύπη, ης, ἡ, Dolor, animi molestia, & ægritudo; dicitur λύπη, παρὰ τὸ λύειν εἰς δάκρυα τοὺς ὄπας. Chrysip. quasi λύσιν, i. e. solutionem totius hominis appellatam putat; itidemq; Socrates: abhinc λυπηρὸς Molestus.

Πικρὸς, ρὰ, ρὸν, Amarus, contra γλυκὺς Dulcis: Propriè de sapore dicitur; tribuitur etiam odori. Metaphoricè de verbis & factis dicitur: abhinc πικρῶς Amare, πικρότης Amaritudo.

Βέλ, εος, τὸ, Telum, jaculum, sagitta, hasta missilis. τὸ πόρρωθεν βαλλόμενον, ut Eustath. exponit; est etiam Ictus & dolor ex ictu illatus: fit à βάλλω Jacio.

223 Κολάζω, σω, Punio, castigo; cum Dat. ut κολάζειν πληγαῖς Castigo verberibus; Item coerceo, amputo, ut κολάζειν τὰ δένδρα Arbores luxuriantes castigare; Item pro συσέλλειν Reprimere: abhinc κόλασις Punitio, castigatio, κόλασμα Pœna.

225 Ἄποινον, ὀ, τὸ, Pretium Redemptionis, vel pretium quod loco pœnæ debitæ offertur, seu quo pœna debita luitur aut pensatur: fit ab α privante, & ποινὴ Pœna, ultio injuriæ seu peccati, quòd à πόν, quasi dicatur ποινὴ, quoniam omnis pœna cum labore & molestia conjuncta est. Eustath. verò ἄποινα dicta, quasi ἄφοινα ait, Munera quæ dantur ἔνεκα φόνου.

226 Σφόδρα Valdè, vehementèr, impetuosè; Interdum ὁ σφόδρα Vehemens, vel vehementissimus; aliquando σφόδρα, seu σφόδρα γε, Responsioni affirmativæ adhibetur pro admodum maximè: fit à σφοδρὸς Vehemens, validus, vegetus. ἐυπον ἰσχυρὸς, ὀξύς.

Δῆλος Manifestus, perspicuus, clarus, apertus, notus; φανερὸς: fit παρὰ τὸ δήω τὸ ἐυρίσκω Invenio, ἢ φθορᾷ τὸ δαλὸς, conversa α in η, & mutato accentu, & transpositio, vid. Budæum. δῆλος sicut & φανερὸς, & alia ejusdem significationis, cum Participiis cujuslibet temporis elegantèr conjunguntur, tumq; resolvuntur per Accusat. & Infin. aut Particulam ὡς vel ὅτι, & Indic. ut δῆλός ἐστι παρανομῆσαι, pro δῆλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομήσαι Certum est eum contra Leges fecisse.

227 Λώβησι. Dat. plur. pro λώβαις, à λώβη, ης, Contumelia, nocumentum, jactura. ὕβρεις Mutilatio, vitium, πήρωσις Pernicies. Eust. putat λώβη dici per Synæresin quasi λαόβη, ut derivetur à nomine λαὸς, verbo βαίνειν, & sit ἡ εἰς τὸ φανερὸν ὕβρεις, seu ἡ ἐν κοινῷ ὕβρεις, viz. ἡ ὀν μέσῳ βαίνουσα εἰς πνα· significat etiam λώβη Morbum quendam aurium, in qua significatione nonnulli à verbo λοβὸς, quod imam auris partem significat, deduci putant: abhinc ἀλωβητὸς Illæsus.

Θυηλὴ Sacrificium, victima, hostia, aruspicium, extispicium, vaticinium, quod ex victimis succensis initur, ἡ διὰ θυσιῶν μαντεία. Propriè verò arcula est in qua odoramenta reconduntur: fit à θύω, υσω Macto, sacrifico, ut θύειν βοῦν Mactare bovem Interdum constructur cum Accusativo, causam sacrificii significante, ut θύειν γάμον, i. e. διὰ τὸν γάμον Propter Nuptias sacrificare; Interdum θύω exponitur μαίνομαι, ὁρμῶ furo, impetu quodam feror.

230 Τλήμων, ονος, ὁ ἡ, Patiens, audax, fortis; plerunq; Miser, ærumnosus, patiens, calamitosus: fit à τλάω, per Syncopen ex ταλάω Perfero, patior, perpetior, sup.

Φιλήνωρ Hominum amans; etiam perblandus: fit à φίλος Amicus, & ἀνὴρ Homo, sup.

Morte semel functus manstine obnoxius orco?
Imò recepit *tertio* vitam die.
Quæ nos edocuit CHRISTO quæ *reddita* vita est?
Certam probavit maximi prolem patris.
Nonne hominem vincit *Cherubinæ* gloria turmæ?
Illum superna castra *venerantur* ducem.
An nostri meminit *cœlesti* sede receptus?
Est noster ille *Pontifex* & *Rex* simul.
Æthereâ nobis quid præstat in *æde Sacerdos*?
Fusi *cruoris* obsecrat pretio Patrem.

[5]Ἡ θνατῷ ἔνοχος πέλε μόρσιμον ἦμαρ ὁπαοῖν;
[1] Βίον βιῶναι οὐδεὶς ἀλλ' ἐλέξαο.
Οἷα διδαχ' ἡμέας Χειρὸς παλίμβιος αἰών;
[2] Πιστὴν μείζω Παλλὰς ἔλεξεν γονήν.
[3]Ἢ ἃ κραίνει ἄνθρωπον φιλοξεινῶν χλέϊ δῖα φαλάγγων;
[3] Κοσμήτορ αὐτὸν ἀγανῷ σέβῃ σεμνότος.
Ἡμείων μέμνη) Ὀλύμπια δώματα ναίων;
[5] Ἱερὸς ἆρ ἡμῖν ἔσσι καὶ [4] βασιλὶς ἅμα.
Αἰθερίοις ἱερὸς τί χραίσμῃ ἐν ὕψεσιν ἡμέας;
[6] Πατέρα χυδαίνοις αἵματος πιμπλὰς σέθεν.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 15. 4. Καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς.

[2] Rom. 1. 4. Τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν.

[3] Math. 4. 11. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. [13. 14. 24. 31.] Heb. 1. 6, 7. Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ, &c.

[4] 1 Tim. 6. 15. Ὁ μακάριος, καὶ μόνος δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων. Heb. 1. 8.

[5] Rom. 8. 34. Heb. 7. 25, 26. & 9. 24. 1 Tim. 2. 5. 1 Joh. 2. 1, 2.

[6] Heb. 9. 12. Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, &c.

Sectio viceſſima quarta.

231 [a]ΕΝοχος, ος, Obnoxius, reus, qui tenetur quaſi vinctus & obſtrictus, ὑπόδικος, ὑπόδυνος, ὑποκείμενος: fit ab ἐνέχομαι Teneor, vinctus teneor, obnoxius ſum; cum Dat. ut ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει obnoxius erit judicio.

Μόρσιμος, ος, ὁ καὶ ἡ, Fatalis, mortalis, fato obnoxius, & τὸ μόρσιμον Fatum, neceſſitas: fit à μόρος Fatum, exitium, infortunium, mors, quod à μείρω Divido, partior.

233 Παλίμβιος Redivivus: fit ex πάλιν Iterum, retro, rurſum, & βίος Vita.

Αἰών, ῶνος, ὁ Ævum, æternitas, quasi ἀιὲν ὤν, inquit Aristot. hinc dicitur ἐξ αἰῶνος ab æterno, εἰς αἰῶνα In æternum, & ἐκ αἰῶνος, pro eodem; Item seculum, i. e. spatium annorum septuaginta; Item Vita, ut αἰῶνα διάγειν Vitam degere.

235 Φλογερὸς, ὴ, ὸν, Idem quod φλόγεος, & φλογόεις Flammeus, ardens, fervidus, splendidus, fulgidus, rutilis, ruber: fit à φλὸξ, γὸς, Flamma, sup.

Κλέϊ dat. à Κλέος Gloria, celebritas, splendor, in plur. κλέα Celebria Gesta, res præclaræ gestæ: fit à κλείω Celebro.

Διῖος, ία, ιον, Jovialis pro Διός, per Contract. Jove progenitus, divinus, præstantissimus, dius: fit à Ζεύς, Gen. Διὸς, Dat. Διΐ, Accus. Δία, Voc. Ζεῦ Jupiter, & apud Poetas pro Ζεύς dicitur Ζεώς, ζωὸς, ζωὶ, ζῶα· Dorice Ζὰν, ανὸς, ανὶ, ᾶνα. Dicitur Ζεύς, vel à verbo Ζῆν Vivere, quod omnia faciat ζῆν, i. e. vivere; vel quasi Δεύς à δεύω, i. e. rigo, vel à Δέος, i. e. formido, quia formidabilis est; vel à ζέω, i. e. Ferveo.

Φάλαγξ, αγγος, Phalanx, legio, acies, turma; item araneus: abhinc φαλαγγίτης Miles legionarius, φαλαγγηδὸν Turmatim.

236 Στρατὸς, ὸ, ὁ, Exercitus, copiæ militares, seu terrestres, seu navales. ἐξάγειν στρατὸν Educere exercitum; abhinc στρατεία, Expeditio, militia; unde ὁρμᾶν στρατείαν Expeditionem suscipere. Propriè de expeditione pedestri dicitur.

237 Ὀλύμπιος, ὴ, ὸν, Cœlestis, Olympium incolens: fit ab ὄλυμπος Olympus Thessaliæ, vel Macedoniæ mons altissimus, cujus vertex Cœlum attingere videtur, quasi ὁλόλαμπος, quod ibi lucidus semper sit aër, nulliscq; unquam nubibus obfuscetur, aut παρὰ τὸ ἰλλύειν τοὺς ὤπας, quod ibi præ frigore oculi perdantur: hinc pro cœlo Poetæ usurpant, qua in significatione dictum volunt ὄλυμπον quasi ὁλόλαμπρον, quod totum Cœlum stellis fulgeat.

Δῶμα, ατος, τὸ, Domus, pro quo per Apocopen metri gratiâ dicitur δῶ: factum est ex δόμημα, exempto μ & η, cum ο per Crasin concreto: fit à δέμω Struo, ædifico, inusitatum, est præter-præteritum perfectum, & aor. 1. vox autem media, activam habens significationem, usitata est.

Ναίων Habitans, Part. præs. τὸ ναίω Habito, incolo, Poeticum est, & usurpatur cum Præpositione, ut ναίων ἐν πτόλον, & sine præp. ut hic: fit secundum Eustath, à verbo νῶ, νήσω, quod est σωρεύω Glomero, acervo, cumulo. Ναίων planè Hebræa vox נוה Habitare, mirâ affinitate Vau & Jod, unde etiam Naioth.

240 Σχέσω,

240 Σρέφω, ψω, Verto, verſo, flecto, torqueo, laxo, ango, cogito, καὶ ἐμαυτὸν ἔστρεφον Mecum ipſe animo verſabam; Item verſutè ago, Idem quod κλέπτω: abhinc στροφὴ Verſio.

Quæ bona *Regali* nobis demittit ab arce?
Manu *tuetur* ſubditos, hoſtes fugat.
Ergo inconſpicuus ſublimi in ſede manebit?
Dum reddat illum priſtinis *nubes* locis.
245 Cur igitur CHRISTUS *telluris* regna reviſet?
Ut *mortuis* jus dicat & *viventibus*.
Spiritus ille quis eſt quem tertia ſancta notat vox?
Vis unica atq; unanima Patris & Filii.
Virgineone prior fuit iſta potentia partu?
250 *Vatum* entheata quippe movit pectora.

Ἐκ θεόνε ὑψιμέδων τίνα δῶρα χέῃ βασιλῆς ὥς;
[1] Χερσῖν ἀμυνεῖ λαὸν, [2] ἐχθρὸς δάμνα.
Τὤνεκ' ἄοπτος ἐν ὑψιλόφοις μενεῖ ἀστεφσι πῆλε;
[3] Ἕως ἂ παλαιοῖς χωείοις δώσῃ νέφος.
245 Τίπτε πάλιν Χειςὸς γαίης ὅπι πείρατα νοσεῖ;
[4] Εὖτ' ἂν κείνη ζοὰς τε κὴ τεθνηκότας.
Οἱ πῦ ὃ τῶτο δήλει πείτον ἱερὸν ἄνομα Πνεῦμα;
[5] Ἰς ὄξι σύμφρων κὴ μία Παῖς κὴ Κόρε;
Ἡ πέλε παρθενικῆ δυνάμις σφετέρῳ τοκεῖοῖο;
250 [6] Αὐτὴ σφοφηΐσι εἰσέπνευσε κῆ φρένας.

Teſtimonia Sacra.

[1] Acts 9. 4, 5, & 13. 11. Pſal. 21. 8, 9. Pſal. 110. 1, 2, 5, 6. Apoc. 12. 5. & 17. 14.

[2] Acts 9. 17. Acts 23. 11. Acts 7. 55, 56.

[3] Acts 3. 21. [a] Ὃν δεῖ οὐρανὸν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων. Acts 1. 11.

[4] Math. 25. 31. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῦ ἀνθρώπε ἐν τῇ δόξῃ αὐτῦ, κὴ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτῦ. Acts 17. 31.

[5] Johan. 14. 16. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τ πατέρα, κὴ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν [17.] Τὸ πνεῦμα τ ἀληθείας. Johan. 15. 26.

Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν, παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

6 Heb. 3. 7. Διὸ καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. 1 Pet. 1. 10. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες. [11.] Ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. 2 Pet. 1. 21. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

Sectio viceſima quinta.

241 Θρόνος, ου, ὁ, Thronus, ſella, ſolium, ſedes anguſta; item dignitas ipſa illius qui eſt in tali ſede; item θρόνος τοῦ Θεοῦ, i. e. Cœlum. Dicitur θρόνος, quaſi θράνος, à θράω Sedeo, καθέζομαι, Verbum inuſitatum, præter. aoriſtum. 1. med. ἐθρησάμην.

243 Ὑψίλοφος, ου, ὁ καὶ ἡ, Epithet. Loci ſublimis, quaſi dicas, Qui criſtam, vel verticem, aut cacumen in alto habet: fit ab ὕψι altè, & λόφος Criſta: In Jumentis dicitur Cervix: λόφοι etiam dicuntur Colles & Tumuli, qui & γήλοφοι ſeu γεώλοφοι: Metaphoricè etiam ſumitur, ut ῥήματα λόφους ἔχοντα, i. e. Verba elata, ſuperba.

Πῆλε Procul, longè. Superlat, πήλιστα Maximè procul, longiſſime: abhinc πηλοῦ & πηλόθι, Idem: Interdum cum Gen. ut πηλόθι πάτρης Procul à patria. apud Hom.

244 Ἕως & Poeticè ἔως, Idem quod ὡς, ex quo factum eſt per Att. Pleonaſm. τοῦ ε, ut, dum, uſq; interim, cum Gen. item ſine caſu; eſt & ἕως, ω, ἡ, Aurora, apud Oratores pro ἠώς, & contractè ὡς.

Χωρίον, ου, τὸ, Locus, locus munitus, regio, ager, campus, caſtellum: fit à χῶρος Locus, τόπος Ager, ſpatium, διάστημα Tractus ſoli, ὡρισμένον χωρίον Prædium.

Νέφος, εος, τὸ, Nebula, Nubes; etiam dicitur de ingenti & confertâ multitudine: Metaphoricè etiam de Nube frontis, νέφος ὀφρύων. Sunt qui derivari dicunt ex νη, particula privativa, & φάος Lux; eſt enim conſtipatior aëris pars quâ lux partim obſcuratur. Euſtath. à νίφειν derivari ſcribit, ſignificante βρέχειν Ningo, madefacio, irrigo, pluo.

245 Νε-

245 Νοσέω, ήσω, Redeo, eo, tendo, πάρειμι, ἀφίημαι, ὑποστρέφω, ἀναχωρίζομαι· Item proficiscor, ficut & νέομαι, & νείσομαι, unde hoc derivarunt quidam: abhinc νόστος Reditus; Item Dulcedo, ſuavitas; νόστιμος Rediturus, aut qui redire poteſt; item ſuavis, dulcis.

246 Ἔυτ' pro εὖτε, aliquando eſt Adverbium temporis, & ſignificat ὅτε καὶ ὁπηνίκα Quando, quum: Interdum eſt Adverbium ſimilitudinis, cui reſpondet ἄρ, ἄρα· pro eodem dicunt Poetæ ἧυτε, & Poetica & Ionica Dialyſi ἠΰτε, ut, ſicut, velut, ὡς, ὥσπερ, καθάπερ.

248 Ἶς, ἰνὸς, ἡ, Fibra; item ἶς Robur, vires, apud Poetas, quoniam virium corporis pars bona conſiſtit in fibris, ſeu iis partibus quæ fibras multas habent & nervoſæ ſunt: abhinc ἶνις exponitur νέος υἱὸς & βρέφος Infans, hinc originem traxiſſe putatur, quia filii ſunt vis, roburq; parentum.

250 Προφήτης Propheta, qui futura prædicit, divinus, antiſtes, interpres, vates; pro Poeta etiam accipitur: olim dicebatur ὁ βλέπων, qui jam προφήτης, Cap. 9. Lib. 1. Reg. fit à πρὸ, & φημὶ Dico: abhinc προφητεύω Futura prædico, vaticinor, præſagio.

Præcipuum CHRISTUS *biſſex* quid ſpondet amicis?
Majora dona, júſq; donandi *alteros*.
Qui *radii* ex iſto fluxerunt igne micantes?
Medicina, linguæ, orâcla, furiarum fuga.
Quid ſanctum nunc *flamen* agit ceſſantibus ipſis?
Adhuc *docet*, nos & *juvat* ſolatio.
Nonne ſatis verum nobis ſacra pagina monſtrat?
Torpet *papyrus* deſtituta Spiritu.
Non opis eſt *noſtræ* documentis credere Chriſti?
Sine ejus aurâ nemo eum *dominum* vocat.

Ἔξοχα δὴ Χριστὸς πάντα δώδεκα νεῦσε φίλοισιν;
Μείζω χαρίσματα καὶ δωμάμιν ἄλλοις νέμειν.
Πυρσοὶ ἀπορρῶγες τόσσοι πίνες ἔκρεον αὐγαί;
Θεραπεῖαι, γλῶσσαι, δέσφατα, φυσὶ δαιμόνων.
Κείνων παιομφόων, ἀγίη σίνα μέμβλετο Πνοιή;
Ἡμᾶς διδάσκει κἄπη, κἄπη παρακλεῖ.

5 Ἦ γλεφφον ἐκ ἀρκεῖ ῥήξης ἐνὶ θεσπεσίης;
6 Λρξεῖ τὸ χράμμα πνεύματος πτώμενον.
5 Ἢ ἐχ ἡμεῖς δυνάμεθα πεδέσαι δύσμασι χειρῦ;
7 Οὐκ ἂν χαλοίης Κύριον Πνοιᾶς ἄτερ.

Teſtimonia Sacra.

1 Johan. 14. 12. Ὁ πιςεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει.

2 Act. 8. 17. Τότε ἐπετίθεν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον.

3 Math. 16. 17. Σημεῖα δὲ ταῦτα τοῖς πιςεύσασι παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς.

4 5 Johan. 15. 26. Ὁ δὲ παράκλητος ὃ ὅταν ἔλθῃ πνεῦμα, ἐκεῖνος ὑμᾶς πάντα ὑποδιδάξει.

6 Johan. 6. 63. Τὸ πνεῦμα ἐστι τὸ ζωοποιῦν, &c. 2 Cor. 3. 6. Οὐ γράμματος, ἀλλὰ Πνεύματος, τὸ μὲν γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7 1 Cor. 12. 3. Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Sectio viceſima ſexta.

251 Δώδεκα Duodecim, quaſi δυώδεκα: fit à δύω Duo, Poeticè δύω & δέκα Decem; quod fit à δέχομαι Accipio, quod Denarius capit omnes numeros: Idem valet δυωκαίδεκα.

Νδῦσε Promiſit, Ionicè pro ἔνδυσε, 3. ſing. aor. 1. Indic. act. τῦ νδύω, νδύσω Innuo, annuo, promitto, inclino, in qua ſignificatione uſitatius eſt. Dicitur etiam de iis qui præ pudore aut mœrore oculos in terram demittunt: abhinc νεῦμα & νεῦσις Nutus.

252 Μείζω Majora. Accuſ. plur. neut. Gen. μείζονα, μείζοα, μείζω, à μείζων, μεῖζον, ὁ ἡ τὸ μεῖζον Major & majus, compar. à poſitivo μέγας Magnus, μεῖζον πολλῷ τῷ μέγω, Eleganter dictum pro πολλῷ μεῖζον ἐστι Multo majus eſt. Nomina enim exceſſus ponuntur in Dativo. Sup. μέγιστος.

Χάρισμα,

Χάεισμα, ατος, τὸ, Donum, quod aliquis gratificando donavit: fit à κεχάεισμαι, 1. perſ. præt. τῦ χαείζομαι, ίσομαι, κεχάεισμαι Gratificor, rem gratam facio, obſequium aliquod præſto, dono, largior: fit à χάεις, ιτος Gratia. ſup.

253 Πυρσὸς, ῦ, ὁ, Fax. Dicitur & in plur. πυρσὰ Faces, ignes: abhinc πυρσόω Facem accenſam extollo, vel præfero: fit à πῦρ, πυρὸς, τὸ, Ignis; etiam Febris, quod à πυρέω, inuſitato, Uro, vel πρήθω Incendo. Gr. Gr. Rud. pag. 18.

Ἀπορρὼξ, ῶγος, ὁ ϗ ἡ, ſignificat & ſubſtantivè Stilla, ſtiria, fluxus, fragmentum, propago; & adjectivè Deductus, originem habens, profectus, derivatus, eruptus. Quidam hoc ab ἀπορρήγνυμι, vel ἀποῤῥήγνυμι deducunt abrumpo, diſrumpo, frango. Alii ab ἀπορρέω Effluo, defluo, emano.

Αὐγὴ, ῆς, ἡ, Splendor, αὐγὴ ἡλίυ Splendor Solis; etiam Dies; Item αὐγαὶ in plur. Oculi. Sunt qui deducunt ab ἄγω duco, utpote δι' ἧς ἀγόμεθα Per quem ducimur. Alii verò deducunt ab αὔω Splendeo; abhinc αὐγήεις Splendidus, λαμπάζω Illuſtro, illumino.

254 Θεραπεῖα, ας, ἡ, Famulatus, miniſterium, cultus, obſervantia; etiam Remedium, ſanatio, medela, ut hic: fit à θεραπεύω Curo, i. e. Remedia morbo adhibeo, ſano, medeor, Thema eſt θεράπων. ſup.

Φυγὴ, ῆς, ἡ, Fuga: fit à verbo φεύγω Fugio: etiam Reus ſum: inde & ὁ φεύγων Reus, unde ἐπεξιέναι & ἐπεξέρχεσθαι τῷ φεύγοντι eſt reum peragere, i. e. eum non ante dimittere, quam damnatus fuerit: ἀποφεύγειν autem eſt ἀπολύεσθαι Abſolvi.

Δαίμων, ονος, ὁ ϗ ἡ, Deus, Genius, Lar, ſapiens, quaſi δαήμων, i. e. Sciens; Dæmonibus enim antiquitas humanarum artium inventionem tribuebat: fit à δαίω Scio.

255 Κείνων παυομένων Ceſſantibus ipſis, pro ἐκείνων παυομένων, Gen. plur. (abſolutè poſit. pro quo Atticè Acc. uſurpatur. Gr. Gr. Rud. pag. 158.) Particip. præſ. paſſ. τῦ παύω finem impono, ceſſare facio, & neutraliter Ceſſo, deſino, & παύομαι, Idem.

Μέμβλετο, per Syncopen & Pleonaſmum τῦ β, pro μεμέλητο, pluſquamp. à μέλομαι Curo. ſup. Μέμβλετο, Præt. Imp. 3. ſing. à Μέμβλομαι, quod ut μέμβλω Verbum eſt Poeticum à μέλω in Præt. med. μέμολα, inde per Syncopen τῦ ο, & Epentheſin τῦ β formatur Verbum Μέμβλω.

Κήπ, pro ϗ ἔπ, Ionicè.

257 Ῥήτρα, ας, ἡ, Conventio, ὁμολεία Pactum, commentarius.

rius, pactio, ζωδίκη, etiam dicendi licentia, decretum scriptura, σύγγραμμα· fit ex ῥέω, i. e. dico, loquor. sup.

Θεσπιεπεια, ας, ἡ, Fatidica, vaticina, divino ore loquens: fit ex θέσπις Divinus, vates, & ἔπω Dico, loquor.

258 Ἀργεῖ Otiosus est, 3. sing. præs. Indic. τῦ ἀργέω, ήσω, Cesso, ab omni opere desisto, otiosus sum: fit ab ἀργὸς, ab opere immunis, otiosus, ignavus, segnis, quod factum est per Crasin ab ἀεργὸς, idem; hoc autem ab α privante & ἔργον Opus.

Τηλώμενος Privatus, præs. part. pass. τῦ τηλόω, ήσω, Privo, στείσχω, etiam quæro, tento, & in passiv. τηλῶμαι Privor, careo. Constructur cum Gen. Verba enim privandi Genitivum postulant. Gr. Gr. Rud. pag. 144. Abhinc τήτη Privatio, inopia.

259 Δόγμα, ατος, τὸ, Placitum, decretum, dogma, sententia, dictum, ἀπὸ τῦ δοκεῖν, quod opinari significat. Paulus Apostolus ferè in malam partem δόγμα accipit, pro legibus quæ non Dei, sed hominum arbitrio præscribuntur.

260 Κύριος Dominus, qui aliquem habet in potestate, ut Tutores, & Curatores, qui κύριοι dicebantur; Item Authenticus, authoritate & potestate præditus. Plerunq; Genitivum habet affixum, ut πόλεων καὶ τόπων κύριοι· fit à κύρος Authoritas, principatus, potestas, arbitrium; ἀξίωμα, βεβαίωσις Dominium: abhinc κυρίως cum potestate. Item propriè

An non ingenii sibi sufficit ipsa facultas?
Superna non admittit *huic* vitæ studens.
Spiritus ergo suo perfundit lumine mentem?
Sanè, & refingit insuper præcordia.
Ecquid opem pietas jam non incredula poscit?
Et *velle* & *agere* donat adjutor Deus.
Humani prosúntne, Dei post cœpta, labores?
Ita est: *requirens* repetit, *orans* accipit.
Quid fiet si dura animum certamina vexent?
Vigili & *precanti* dat Deus victoriam.

Ἢ οὐκ ἀλις ἐς τὸ κρεῖσσον πέλει φύσις αὐτοδίδακτος;
260 Δεκτὸς ὅτι πρὸς ἄνω τὰ νῦν φρονῶν.
Τέκνα Πνεῦμ' ἀκτῖσι διαυγάζει φρένα λαμπρῆς;
Ναί. καὶ καθαπλάτει καρδίαν μυχαιτάτην.

265 Ἢ

265 Ἢ κατέκτισε Θεὸς νῦν ἐκεῖ' ἐόντες ἄπτοι;
3 Δίδωσι θεράπλν καὶ θέλειν παρὼν Θεός.
Ἢ πόνοι ἀνθρώπων τι Θεὸς μὴ δῶρον ὀνᾶσι;
Οὕτως 4 ἐρδινῶν εὗρεν, αἰτῶν ἔλλαβε.
Ποῖ βέπομλν χαλεποῖς ὅτε θυμὸς ἀπύζετ' ἀέθλοις;
270 5 Ἀρώμλος νήφων τ' ἀρισεῖ ἂν λάβοι.

Testimonia Sacra.

1 1 Cor. 2. 14. Ψυχικὸς ὁ ἄνθρωπος ὐ δέχε) τὰ τῦ πνεύμα-τος τῦ Θεῦ.

2 Joh. 3. 5. Ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, ὐ δύα) εἰσελθεῖν εἰς τ Βασιλείαν τῦ θεῦ. 1 Joh. 3. 9.

3 Phil. 2. 13. Ὁ Θεὸς γάρ ἔστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τ εὐδοκίας.

4 Math. 7. 7. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσε) ὑμίν. Ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρύε, καὶ ἀνοιγήσε) ὑμῖν.

5 Math. 26. 11. Luc. 21. 36. Col. 4. 2. 1 Pet. 5. 8.

Sectio vicesima septima.

261 Αὐτοδίδακτος Qui suâ ipsius industriâ rem aliquam didicit; quasi à seipso doctus. A Budæo exponitur suâpte naturâ aliquid faciens: abhinc αὐτοδιδάκτως sua sponte, naturæ instinctu, ab αὐτὸς ipse, & διδακτὸς doctus. Thema est διδάσκω Doceo.

262 Ἄδεκτος, ος, ον, exponitur Non acceptus, aut receptus, seu admissus; Item activè, qui non accepit, expers, exors, ab α privante, & δέχομαι Capio, accipio.

Ἄνω Supra, superius, sursum; cui opponitur κάτω; interdum in eadem sententia copulantur, ut ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι Sursum deorsum vagor; significat tam in loco, quam ad locum, & jungitur cum articulo, ut ὁ ἄνω, vel ἡ ἄνω superior, & τὸ ἄνω superius, & τὰ ἄνω superiora, ut hic: fit à præpositione ἀνὰ, ut & κάτω à κατὰ.

Νῦν Nunc, in præsens, hoc tempore; Interdum præfixum habet articulum, ut ἄνω ut hic, τὰ νῦν, vel τανῦν præsentia.

263 Ἀκτὴν,

263 Ἀκτὶν, ῖνος, ἡ, pro quo etiam dicitur ἀκτὶς Radius Solis: capitur etiam pro radio fulminis: abhinc ἀκτινωτὸς Radiatus. Derivatur ab ἄγω significante fero, quia Radii Solis omnia permeant, & quacunq; feruntur, vel ab ἀΐσσω Salio, quia salit cum impetu radius. In Dativo ponitur, quia Instrumentum significat; Dativi enim casus est Causa & Instrumentum. Gr. Gr. Rud. pag. 157.

264 Μυχαίτατος & μυχοίτατος pro μυχώτατος Intimus, penitissimus, intus semotus, ἐσώτατος, ἐνδότατος, ἐνδόμυχος, Intus latens. Superlat. grad. à μυχὸς Recessus, Locus abditus, Penetrale, quod fit ex νυχὸς pro νυκτὸς, Gen. verbi νὺξ Nox, verso ν in μ, ut sit ὁ ἐνδότατος καὶ σκοτεινὸς τόπος Locus intimus & tenebrosus, vel ex μύω Claudo, quasi locus clausus & occultus.

265 Χατέω, ήσω, ηκα, Egeo, indigeo, opus habeo, ut πάντες ὑ Θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι Omnes divino auxilio indigent, Poeticum est; cum Gen. jungitur, ut & omnia copiæ & inopiæ verba. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 143. ubi pro regendi (levis est Typographi lapsus) lege Egendi, ut patet exemplo.

Οὐκέτ' pro οὐκέτι, Idem quod divisim οὐκ ἔτι, & junctim μηκέτι Non amplius, non jam, ex οὐκ & ἔτι Amplius, adhuc, præterea: abhinc κἄτι, Attica Synalœpha pro καὶ ἔτι & amplius.

266 Παρῶν, όντος Præsens, qui interest vel interfuit, adveniens, part. præs. τῦ πάρειμι Adsum, ἐγχὺς εἰμι Insto, offeror, assisto, intersum, ex παρὰ Ad, & εἰμὶ Sum.

268 Ἐρευνῶν Inquirens, Part. præs. act. τῦ ἐρευνάω, ῶ, Indago, Vestigo, scrutor, perscrutor, inquiro. ζητῶ fit ab ἐρέω, ex quo primum fit ἐρεύω, per Epenthesin τῦ υ (ut ex χέω fit χεύω) deinde per Epenthesin τῦ ν, fit ἐρευνῶ; ut ex ἴκω, ἰκνῶ, & οἰχνῶ ex οἴχω: abhinc ἐρευνητὴς, & ἐρευνητὴς Scrutator, indagator.

Εὗρεν Invenit. 3. sing. aor. 2. Indic. act. τῦ εὑρίσκω, εὑρήσω, εὕρηκα, tanquam ab εὑρέω, ῶ. Propriè significat Invenire investigando & quærendo; Item casu reperire à canibus sumptum, qui εὐρετὴς dicuntur, quod olfactu investigent & inveniant: abhinc εὕρημα Inventum, εὕρησις Inventio, quæ fiunt à præt. pas. in quo & aor. αι non mutatur, ratione augmenti, quia αι est dipthongus immutabilis, sed Atticè mutatur in ηυ.

Αἰτῶν Petens, Partic. præs. τῦ αἰτέω, αἰτήσω, ἤτηκα, αι enim Dipthongus est mutabilis, & in augmento mutatur in η. Significat Peto, postulo, posco: cum duplici Accus.

ut αἰτεῖν τοὺ Θεὸς τἀγαθὰ A Diis bona petere: Dicitur etiam αἰτῶ τῦτο σὲ Peto hoc abs te: abhinc αἴτημα & αἴτησις Petitio.

Ἔλαβε Accepit, poeticè pro ἔλαβε, 3. sing. aor. 2. Indic. act. τὸ λαμβάνω Capio, accipio sup.

269 Χαλεπὸς, ὴ, ὸν, Difficilis, pernitiosus, noxius, gravis, sævus, arduus, iracundus, asper, durus, qui magno labore fit. χαλεπὴ, scil. ὁδὸς Via quæ cum labore transitur. Comp. χαλεπώτερος, sup. χαλεπώτατος Molestissimus (ubi finale ο mutatur in ω, ob penultimam brevem ε) fit à χαλέπτω Damno afficio, infesto, quod secundum Martinium fit à χολὴ Bilis.

Ἀπύζεν pro ἀπύζεο Perturbatur. 3. sing. præs. Indic. pas. τὸ ἀπύζω Turbo, terreo, metu percello, obstupefacio; ἀπύζομαι Perturbor, terreor; Item metuo, horreo, ab ἄτη Damnum.

Ἄεθλος, ου, ὁ, ἆθλος, ἀγὼν Certamen, labor, ludi, opus. Eustathius ait ἀέθλους appellari, quasi οὓς οὐκ ἂν τὶς ἐθέλοι Quos quis nolit, ut fit ex α privativ. & verbo ἐθέλω Volo, ἄεθλον, in neut. genere pro præmio certaminis accipitur, & derivatur ex α epitatico, & ἐθέλειν, ut sit quasi quod quis valde velit aut cupiat, τὸ παυὺ ἐθελητὸν; item ex τλῶ tolero, factum est τλὸν, & α præfixo, ἄτλον, & mutato τ in θ. ἆθλον.

270 Ἀρώμενος Precans, vota faciens, Part. præs. τὸ ἀρῶμαι, ῶμαι Precor, imprecor; ἀρᾶσθαι, ἀρὰς Imprecari diras: fit ab ἀρὰ Preces, vel supplices preces, imprecatio, Diræ; Item noxa, damnum, Verum potius ab אָרַר Maledixit.

Νήφων Vigilans, part. præs. à νήφω Sobrius sum (cui opponitur μεθύω Ebrius sum) etiam dicitur de eo qui vigilans est & providus, ac se cautè gerit: abhinc νῆψις Sobrietas, νηφάλιος Sobrius.

Ἄεισεν, pro ἀείσεσα, Plur. ab ἀείσιον Præmium fortitudinis, præmium quod datur fortitudinis ergò; item pro alio etiam præmio accipitur: fit ab ἀείσια Fortitudo, serenitas, quod ab ἀείσω fortissimè me gero: hoc vero ab Ἄρης, εος, ὁ, Mars, prælium, vulnus, plaga, cædes quæ fit vulnerando.

Spiritus ille animis quæ dat solatia nostris?
Deum esse nobis velle perpetuò *patrem*.

Aſt ubi repperies hanc Sancti Numinis auram?
Cœtu in piorum cujus ipſa eſt vinculum.
Ille Dei populus quâ ſe regione coërcet?
Cuncta implet orbis ſpatia quâ CHRISTUS ſonat.
Nonne Deus *Solymos* proprio ſibi fœdere junxit?
Olim: ſed iſta *ſepta* CHRISTUS diruit.
An non lex igitur *Moſi* quæ tradita durat?
Priora ſcita fœdus antiquat *novum*.

Πνεῦμα τὸ δ' ἡμετέρης τίνα φάρμακα φρεσὶν ὀπάζει;
[1] Πατέρα γενέσθαι διὰ τέλους ἡμῖν Θεόν.
Πῆ δ' ἄγιον τόδε Πνεῦμά τις εὖ διζήμενος εὕροι;
[2] Ἐν ἐυσεβέων, ἧς δεσμός ἐς', ἐκκλησία.
Θεσπέσιος δ' ἔτος ναίει τίνα γαῖαν ὅμιλος;
[3] Οἰκουμένης μὲν πάντοθ' ἡ Χριστὸς κλύει.
Οὐχὶ Θεὸς Σολύμους ἰδίης ἐξείλετο ἀσυνδέτης;
Πάλαι [4] τὸ δ' ἔλυσε Χριστὸς τοῖχον.
[5] Ἦ ἐκ ἄρα Μωσῆος νῦν ἱερὰ τάγματα μίμνει;
[5] Σπουδὰς παλαιὰς καινὰ ἀκυρεῖ ξύμβολα.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 8. 15, 16. Ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ᾧ κράζομεν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ [16] Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ.

[2] Eph. 4. 3. Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

[3] Math. 8. 11. Πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετ' Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Joh. 10. 16. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη εἷς ποιμήν. Gal. 4. 27.

[4] Eph. 2. 14. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας.

[5] Gal. 4. 9. Πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ, καὶ πτωχὰ στοιχεῖα. Heb. 8. 13. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην.

Sectio

Sectio vicesima octava.

271 Φάρμακον, ου, τὸ, Medicamentum, venenum, vox est ambigua & anceps; Interdum enim in bonam partem pro medicamento salutari; interdum in malam, pro medicina lethali, seu vulgò dicto veneno: Quando medicinam significat, dicitur quasi φέρων ἄκος Remedium afferens; quando venenum, quasi φέρων ἄχος Dolorem ferens; hinc φαρμακόεις Medicamentarius.

Ὀπάζῃ, Dat, præbet. 3. sing. præs. Indic. act. τὸ ὀπάζω Do, præbeo, παρέχω, δίδωμι, aliquando διώκω Persequor, insequor; Interdum pro καταφέρεσθαι Deorsum ferri: fit ab ἕπω, seu potius ἕπομαι Sequor, seu ἕπω Administro.

273 Διζήμενος Perquirens. Part. præs. à δίζημαι vel δίζομαι Idem quod activ. δίζω Quæro, ζητέω Indago, perscrutor, sector, exquiro, posco: hinc διζήμων, ὁ ἡ ὄν, Quæsitor, vestigator, ἀναποδίζω Diligenter perpendo.

275 Ὅμιλος Cœtus, multitudo, turma, turba; fæpe dicitur de multitudine militum, seu agmine aut turma: fit, quando de cœtu intelligitur, ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ εἱλεῖσθαι, i. e. Simul congregari; quando de multitudine militum, ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ τὰς ἴλας βάλλειν, A turmis jungendis: abhinc ὁμιλία Ipsa actio versandi in cœtu hominum, conversatio, consuetudo, congressus, commercium, & peculiariùs Colloquium, confabulatio, consuetudo quæ est per Colloquium, neq; id solum, sed ea etiam consuetudo quæ est Præceptori cum Discipulo in eo docendo, atq; adeo, ipsa docendi actio, ac proinde per similitudinem concio seu oratio quæ à Verbi Divini Ministro habetur ad populum, docendi illius gratiâ, δημηγορία.

276 Οἰκουμένη, ης, ἡ, Orbis Terrarum, orbis habitatus, terra habitabilis, loca culta; hic intelligitur γῆ: fit ab οἰκέομαι Habitor, inhabitor, incolor, quod ab οἶκος Domus: abhinc οἰκουμενικὸς, Ad Orbem terrarum pertinens, ut οἰκουμενικὴ συνοδος Consilium in quod totus terrarum orbis coit.

Πάντοθ', pro πάντοθε, vel πάντοθεν ubiq; undiq; undiquaq;: fit ex πᾶς, πᾶσα, πᾶν Omnis.

277 Σόλυμοι Solymi, Gens Judæorum, qui sic denominantur à Σόλυμα Salem, vel Jerusalem, Gentis hujus Metropolis:

fit ab Heb. שָׁלֵם Salem, Pſal. 76. 2. Dicitur etiam Hebraicè יְרוּשָׁלַם Jeruſalem, à יִרְאֶה Videbit, & שָׁלוֹם Pax, vel שָׁלַם perfecit, quaſi viſio pacis, vel perfecta; etiam in forma Duali יְרוּשָׁלַיִם ob duas Urbis partes, ſcil. שָׁלֵם in monte Sion ſita, & יִרְאֶה Montem Moria qui poſtea Sioni junctus & incluſus.

Ἐξείλετο Exemit, aor. 2. Indic. med. Verbi ἐξαιρέω Educo, eximio, eruo, extraho, aufero, ab ἐξ & αἱρέω, ῶσω (aor. 2. ἕιλον, fut. 2. ἑλῶ ab inuſitato ἕλω, quæ tamen tempora magis recepta ſunt quam quæ ab αἱρῶ deducuntur) Capio, prehendo, corripio, invado, occupo, deturbo, everto, expugno.

278 Ἐξέπερσε Vaſtavit, diruit, 3 ſing. aor. prim. act. τῦ ἐκπέρθω, ἔρσω, Everto, expugno, deſtruo, depopulor, diripio, devaſto, ab ἐκ & πέρθω Vaſto, perdo, quod fit ex πορθέω, facta Metatheſi, & βοπῆ literarum; ſolent enim incendi urbes ab hoſtibus quæ vaſtantur & evertuntur: abhinc πολίπορθος Urbium everſor & expugnator.

Τοιχίον, ἐ, τὸ, Parvus paries, parvus murus: fit à τοιχὸς Paries, murus, lateralis aut tranſverſus (ut τειχίον, à τεῖχος) Quidam & τεῖχος & τοῖχος à τεύχω Struo, deducunt; alii ex τεῖχος, τοῖχος derivant, ε in ο mutato, quum ſignificationem affinem inter ſe habeant: Rectiſſimè autem & τοῖχος & τεύχω à טוח oblinere, τεῖχος Paries, à מְשָׁרָה Tectorium.

279 Μωσεὺς, ῆος, Moſes, Nomen proprium Ducis Iſraelitici populi: fit ex Heb. מֹשֶׁה Moſes, quòd à מָשָׁה Traxit extraxit, quia ex aquis extractus fuit.

Τάγμα, ατος, τὸ Præceptum, mandatum; etiam Ordo, cohors, agmen, acies, turma, legio, λεγεὼν· fit à τάττω Mando ordino, conſtituo: hinc τάξις Ordo.

Παλαιὰς, παλαιὸς, ὰ, ὸν, Vetus, antiquus, à πάλαι antiquitùs, quod deſcendit planiſſimè à בָּלָה Inveteraſcere. Martir hinc & πολιὸς Canus, à בָּלָה Inveteraſcens.

280 Καιν' pro καινὰ Nova, ſubaud. ξύμβολα, Plur. neut. καινὸς Novus, recens (cui opponitur παλαιὸς Vetuſtus) νέος etiam Novus; ſed reſpondet Senio, & competit iis qui ſentium ætatem: abhinc καινῶς Novè, novo modo, καινόω Novo, vel re novo, innovo.

Ἀκυροῖ Abrogat. 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ ἀκυρόω Antiquo, detraho authoritatem & irritum facio, quod aliquando fuerit comprobatum abrogo, exauthoro, authoritate privo : fit ex ἀκυρὸς Abrogatus, irritus, antiquatus, obſoletus, quod ex α priv. & κῦρος Authoritas, Poteſtas.

Ξύμβολον, ου, τὸ, Atticè pro σύμβολον Pactum, conventum, nota, ſignum, indicium, argumentum, conjectura, atq; id omne quod à ſociis in commune confertur, ſive ſunt pecuniæ, aut cibi ad veſcendum in convivio ; ſive verba ad ſermocinandum ; ſive nota quædam ſolis amicis communis, veluti ea quæ milites utuntur in excubiis & vigiliis nocturnis, ut Inimicos à ſuis diſcernere poſſint. Chriſtiani in Eccleſiâ primitivâ Apoſtolorum ſymbolo, quaſi quâdam notâ, eos qui Chriſti fidem receperant, ab Idololatris & Infidelibus diſcernebant : fit à συμβάλλω Conjicio, confero.

Sabbata nunc, ubi nunc ſignum *genitale* remanſit ?
His abdita *umbris* ipſa *res* nobis data eſt.
Sanctorum quæ ſunt hominum communia noſti ?
Bona *hujus* ævi, ſed magis *cœleſtia* ?
Hujus militiæ numeros quæ *teſſera* ſignat ?
CHRISTI innocentis *corpus* & fuſus *cruor*.
Hiſne datur tanto poſt mortem tempore veſci ?
Vini atq; *panis* ſcilicet ſub imagine.
Quid par *corpus* habent & *ſanguis* & *eſca merumque* ?
Quòd iſta *corpus*, illa *mentem* nutriunt.

Σάββατα νυῦ, τέλη αἱματόεντά τ' πῦ βεβάασι ;
¹ Δέδοϑ' τὸ σῶμα λανθάνον σκιῶν ὕπ.
Η 'γνως ἀϱετέων ἀγίων πίν ἔασι τὰ κοινά ;
² Τῦ νυῦ βίυ, μᾶλλον ὃ χϱήματα δατέϱυ.
Τῦ ὃ τί μοὶ ξυνϑημα στϱατῦ σφϱηγίσατο τάξις ;
³ Χϱιστοῖ ἀνέμπλυ σῶμά θ' αἷμα τ' ἔκχυτον.
Η δυνατὸν μὴ καὶ θάνατον νυῦν τὸν δε πάσασϑ ;
⁴ Οἴνυ ὕπο χάϱιτυ μυστικῶν ἐνδαλμάτων.
Σῶμα καὶ αἷμα, πόσις καὶ βϱῶσις ἢ ἂν λόγον εἰσί ;
⁵ Τἀκεῖνα σῶμα, ταῦτα τ' ψυχὴν τϱέφ.

Teſtimonia Sacra.

1 Col. 2. 14, 16, 17. — Ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

2 2 Cor. 8. 13, 14. — Ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα, εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως γένηται ἰσότης.

3 Math. 26. 26, 27. Λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. [27] Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου.

4 1 Cor. 11. 24, 25, &c.

5 1 Cor. 10. 16. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι;

Sectio viceſima nona.

281 Σ Ἀββάτου, υ, τὸ, Sabbatum, requies. Hebræa vox eſt, qua ſignificatur Quies; nam eo die, nempe ſeptimo cujuſq; hebdomadæ, fas non erat quicquam agere. Plut. innuere videtur σάββατον dici à σαβάζειν Bacchari, quòd Judæi eo die ſe invicem ad largiùs bibendum ſoliti eſſent invitare: fit verò ab Heb. שַׁבָּת Ceſſatio, requies.

Αἱματόεντα Cruenta, num. plur. neut. Gen. ab αἱματόεις, εσσα, εν Cruentus, ſanguinolentus, αἱματηρός· fit ab αἷμα Sanguis, cruor, cædes, homicidium; Item Conſanguinitas; Item Genus ſemen: fit ἀπὸ τοῦ αἴνυμι, fortaſſe propter colorem cujus ſanguis fomes eſt.

Βεβάασι, 3. plur. à βέβαα Ivi, perf. med. ut quidam volunt, ſed ut alii malunt, Ion. pro βέβηκα, detracto κ, & η in α mutato, à βαίνω Eo, incedo.

282 Λανθάνον Latens, ſcil. σῶμα, neut. part. præſ. τοῦ λανθάνω (fut. λήσω, à λήθω, unde formatur aor. 2. ἔλαθον) Lateo, ignotus ſum, cum Participio jungi ſolet, tuncq; Latinè per Ad-

Adverbium Clam explicatur; ut ἔλαθεν ἀποφυγὼν Clam aufugit; aliquando per Nomen, Imprudens, ut ἔλαθεν εἰς μέσους ἐμπεσὼν τοὺς πολεμίους Imprudens medios in hoſtes incidit Λήθω Dor. Λάθω, à לאט לָט לוּט Abſcondit.

283 Ἀληθέως, Ioniicè pro ἀληκῶς Verè, certè, Adverb. ab ἀληκὴς Verus, certus: fit ab α priv. & λέω, i. e. Timeo, quaſi ἀλεὴς, & per Pleonaſmum τῦ κ, ἀληκὴς, quoniam qui vera loquuntur non timent nec verentur reprehenſionem ſicut ii qui mentiuntur: vel à λέχω Curro, ut ſit ὁ μὴ ὑπερβὰς λέχων τὴν ἀλήθειαν Qui veritatem non tranſgreditur. Iones in Adverbiis derivatis ab Adjectivis primæ Declinationis Contractorum ponunt ε ante ως.

285 Ξυνθημα. Att. pro ζυνθημα Compoſitum, conſtitutum, ſignum, ex ζυντίθημι, quod ex σὺν & τίθημι Pono.

Σφρηϊσατο Signavit. 3. ſing. aor. 1. Indic. med. Ionicè & Poeticè pro ἐσφραγίσατο, à σφραγίζω, ίσω, ισα Signo, ſigillo, inſignio, concludo, authoritate comprobo, obſigno, à σφραγὶς, ίδος, Signum, ſigillum, δακτύλιος Signatorum, annulus ſeu gemma. Σφραγὶς dictum videtur παρὰ τὸ φράσσω Munio, Pleonaſmo τῦ σ, ut propriè ſit ſignum quo aliquid munimus & confirmamus, ſeu ſtabilimus; abhinc Σφραγιστὴς Sigillator.

286 Ἀμεμπτος, ος, ὁ, Inculpatus, irreprehenſus, de quo nemo conqueri poteſt; etiam activè, non querulus, minimè queribundus: abhinc ἀμέμπτως ſine crimine, inculpatè, ſine querelâ: fit ex α priv. & μεμπτὸς Accuſandus, qui reprehenſionem meretur; quod ex verbo μέμφομαι Conqueror, accuſo, indignor, objicio, vitio verto. Rectiùs autem à מוּם Macula, unde & Μῶμος Qui vitia perſcrutatur & inquirit maculas, & apertè ἀμύμων Immaculatus. Cum Dat. μέμφομαί σοι De te queror; etiam Vitupero, atq; tunc cum Gen. ut ὧν οὐδεὶς ἐμέμψατο quos nullus vituperavit.

Ἐκχυτος Proſuſus, effuſus, ab ἐκχύω Effundo, ab ἐκ vel ἐξ, χύω Idem quod χέω Fundo, ſup.

287 Πάσασθαι Guſtaſſe, aor. 1. Infin. med. à πάω Guſto, veſcor, cum Gen. ut hic, πᾶσθαι ὑῦ πάσασθαι; Etiam poſſideo, paro, acquiro: abhinc ἀπαστὶ Jejunè, ἀπασία Jejunium.

288 Οἶνος, ου, ὁ, Vinum, κεῖθινος οἶνος Cereviſia, temetum, ex hordeo Zythum. Ariſtophanes vinum vocat Ἀφροδίτης γάλα Veneris lac, hoc verſu, ἥδυς ἐς πίνειν οἶνος Ἀφροδίτης γάλα fit, ut aliqui ab ὀνέω Juvo, ad quod Etymon inquit Scapula Athe-

næus ſcribit Homerum alluſiſſe Il. ζ. ὀνήσεαι αἴκε πίηδα Juvàmen ſenties ſi biberis; aut fit διὰ τὸ οἰήσεως τ νῦν ἐμπιμπλᾶν, Quod exiſtimatione ac opinionum vanitate mentem impleat; vel ἀπὸ τ οἴνης, quam Veteres Vitem appellabant. Verùm hæc ſunt crepundia. Οἶνος non aliunde deducitur quam à יין Vinum. Abhinc οἰνοβαρὴς Vino gravis, ebrius, οἰνόω Inebrio, in vinum verto.

Ἄρ]Θ, ε, ὁ, Panis. Videtur deduci ab ἄρω Apto, ut ſit ἄρ]ος Cibus corpori congruus, vel ὥσπερ τὸ αἴρω τὸ κυφίζω τὴν δύναμιν.

Ἴνδαλμα, ἄ]ος, τὸ, Simulachrum, ſpecies, φάν]ασμα, ὁμοίωμα· fit ab ἰνδάλλομαι Videor, aſſimilor, imaginor (φαίνομαι, ὁμοιῶμαι, φαντάζομαι) Appareo in phantaſia. quod ab εἰδάλλομαι, Idem; hoc verò ab εἶδω Video; etiam Scio, ſup.

289 Πόσις, εως, ἡ, Potio, potus, hauſtus, compotatio; at Πόσις, ι Θ, ὁ, Maritus; fit à πίνω, πώσω, πέπωκα, tanquam à πόω Bibo, poto, ſorbillo, abſorbeo, haurio: hinc πόσιμ Θ Potabilis.

Βρῶσις, εως, ἡ, Cibus, eſca, epulæ; Item ipſa comedendi actio, adeſio, eroſio, Idem quod βρῶμα, Edulium: fit à βρώσκω, vel βιβρώθω, ſeu βιβρώσκω, ώσω Comedo, depaſco: fit à βόω Paſco, unde βόσκω, unde βεβόσκω & βιβεβόσκω· vel à βορὰ Cibus.

Et cur una CERES, cur *vinum* ſumitur *unum*?
Ut ſic pateſcat eſſe nos *concorpores*.
Eſtne Dei in populo *teneros* ſpectare *rudéſque*?
Hos *ferre* oportet & docere *comiter*.
Quid ſi *res* noſtras, ſi *famam* deniq; lædant?
Unum advoca *duóſque*, *plures* poſteà.
Quid ſi pertendant vel aperto crimine peccent?
Tunc ſegregentur à piorum cœtibus.
Semper an *abſtenti* divinâ à plebe manebunt?
Donec dolore crimen oſtendant ſibi.

Ἄρ]Θ πῖπε μὲν εἷς, εἷς οἶνΘ πῖπε λάβοι]ο;
Ξυναωματῶδες πάν]ας εὖτ' ἂν ᾖ σαφές.

Εἰοὶ

Εἰσὶ κὴ εἰν ἁγίοις ἰδιῶταί τ' ἀδενέες πε;
3 Εἰσ' ἓς διδάσκϕν ἡμέρως χρὴ κὴ φέρϕν.
295 Ἦν δ' ἡμέων βίον, ἣν δόξαν μινύθωσι, τί θρακτόν;
3 Εἰς θρησκαλείδω, κὴ δύ, εἶτα πλείονες.
Ἦν δ' ἔτι κὴ φανερῶς ἡμέας βλάπτωσι, τί λοιπόν;
4 Τότ' ἐυσεβῶν ἐκκλησίας ἐκβλητέον.
Ἐς τέλ☉ ἐξ ἱερῆ λαοῖο μιήσοι βέβηλοι;
300 5 Ἐς ἂν σαφῶς ἀλγῶσι παρδεδεκότες.

Teſtimonia Sacra.

1 1 Cor. 10. 17. Ὅτι εἷς ἄρτ☉ ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμϕν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τῆς ἑνὸς ἄρτ☉ μετέχομϕν.

2 Rom. 14. 1. Τὸν δὲ ἀδενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. [15. 1.] Ὀφείλομϕν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, κὴ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

3 Math. 18. 15, 16. Ἐὰν δὲ ἁμάρτϕσι εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σ☉, ὕπαγε κὴ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σ☉ κὴ αὐτῆς μόν☉. [16.] Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσϕ, παράλαβε μετά σ☉ ἔτι ἕνα ἢ δύο.

4 Math. 18. 17. Ἐὰν δὲ παρακούσϕ αὐτῶν, εἶπε τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ κὴ τ ἐκκλησίας παρακούσϕ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς κὴ ὁ τελώνης.

5 1 Cor. 5. 5. Παραδοῦναι τ τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τ σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τ☉ Κυρίυ Ἰησ☉.

Sectio Triceſima.

292 Συσσωματῶσθαι Coaleſcere, concorporari, Infin. Paſſiv. à Συσσωματόω, Atticè pro Συσσωματόω Concorporor, ex Σύσσωμ☉, Qui ejuſdem eſt corporis, concorpor, ex σὺν & σῶμα Corpus.

293 Ἰδιώτης, ου, ὁ, Privatus, privatam vitam degens, qui non fungitur Magiſtratu; cui opponitur ὁ πολιτευόμεν☉, à Demoſthene; ὁ ἄρχων ab Herodiano: Interdum ἰδιώτης Unus è vulgo, plebeius; ſic etiam dicitur, Qui rei alicujus eſt imperitus: fit ab ἴδι☉ Privatus. ἰδιώτης autèm quatenus privatum

tum significat, est is cui τὰ ἴδια curæ sunt, qui rem familiarem colit; non autem capessit τὰ κοινὰ, vel δημόσια rem publicam: quatenus verò τοῖς, πεπαιδευμένοις opponitur, ut 1 Cor. 14. 23. potest peculiariter notare eum qui tantùm τὴν ἰδίαν (i.e. γλῶσσαν, vel διάλεκτον) intelligit hominem duntaxat vernaculè scientem, ut disertè videatur opponi τοῖς πολυγλώσσοις.

Ἀδενὴς Invalidus, imbecillis, defectus & fractus viribus; interdum cum accus. Synecdochykῶς, ut ἀδενὴς τοὺς πόδας, i. e. κατὰ πόδας fit ex α priv. & ἀδὴν Robur, vis, potentia, quod à ἀδένω Valeo, possum.

294 Ἡμέρως Mansuetè, comitèr, Adverb. ab ἥμερος Mansuetus, cicur, mitis (cui opponitur ἄγριος) quod fit ab ἡμέρα Dies, quod ἡμέρα vel dies sit quippiam φαιδρὸν & εὐπροσώπον Mite & speciosum: hinc ἡμερότης Mansuetudo, placiditas.

295 Μινύθω Minuo, ἐλαττῶμαι, μειοῦμαι Absumo, deficio, tabesco: fit ex μινυὸς, ὕ, Quod Eustath. Atticè dici vult pro μικρὸς Parvus: hinc μίνυνθα Paululum, ad paululum temporis, μινυνθάδιος Brevi tempore durans. apud Hom.

296 Πλείονες Plures, Plur. mas. Comp. τοῦ πολὺς, πλείων, πλεῖς.

298 Ἐκβλητέος Ejiciendus, rejiciendus, rejectandus, dignus qui rejiciatur: fit ab ἐκβάλλω Ejicio, rejicio, expello, excutio, partum ejicio, fœtum abigo aut expello, repudio, exeo, erumpo, ab ἐκ vel ἐξ & βάλλω Jacio.

299 Βέβηλος Profanus (contra ἱερὸς facer: fit à βηλὸς Limen, domus, quod à βαίνω derivatum putatur) significat etiam impurus, arcendus à sacris: hinc βεβηλόω Inquino, contamino, profano, violo.

Ἕως ἄν, Ἕως Donec, conjungi Indicativo, rariùs Subjunctivo, rarissimè Infinito probant Rud. Gr. Gr. pag. 193.

Ἀλγέω, ήσω, Doleo, patior, laboro, molestè fero, crucior, mœstus sum, indoleo, offendor, molestia afficior, exacerbor, ægroto, dolore vexor; Item timeo: unde ὑπεραλγῶ supra modum timeo, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν Doleo caput: Cum Accus. ἀλγῶ τὸν δάκτυλον Doleo digitum: fit ab ἄλγος, εος, τὸ, Dolor, mœstitia, mœror, tristitia, molestia, quod ab ἀλέγω Curam gero, vel solicitus sum, ut vult Etym. Ἀλγῶ πεποιηκὼς Dolet me hoc feciſſe. Pro Infinitivo crebriùs usurpatur Participium consentiens plerunq; cum Nominativo Verbi præcedentis, potissimum post Verba sentiendi, &c. aliáq; affectionem significantia Gr. Gr. Rud. pag. 179, 180.

300 Παρ-

300 Παρδεδεηκῶς Qui perperàm fecit, Part. perfect. Act. τῷ παραδράω Perperàm administro, ex παρὰ quæ in compositione significat perperam vel malignitatem, ut παρακούω perperam audio (i. e. parùm audiens sum dicto alicui) Gr. Gr. Rud. pag. 212. Poterat dici etiam παραβεβηκότες, vel παραπεπωκότες. Sic enim appellantur hominum in proximum delicta in Oratione Dominicâ. δράω Facio, perpetro, exequor, officium gero, transigo, famulor, fugio. Antiqui ponebant prò θύειν Sacrificare, cum duobus Accus. ut δρῶ σε ἀγαθὸν vel κακὸν Benefacio aut malefacio tibi; aut dicitur δρῶ σε εὖ ἢ κακῶς Bene aut malefacere tibi.

Judicii in partem num vis est hujus *utramque* ?
Simul ipse *damnat*, simul & *absolvit Deus*.
Permissum quo more *novos* inscribere cives ?
Tinctu sacrati laticis *ingressus* patet.
Cur igitur mersamus adhuc de matre *recentes* ?
Ut consecrentur ritè *quamprimum* Deo.
Nonne *fidem* præmittit aquis divina papyrus ?
Fides *parentum* & *vota* prosunt liberis.
Quæ bona signantur venerandi fluminis *undâ* ?
Venia, ortus alter, vita de *tumulo* redux.

Ἦ καὶ ἀμφοτέρωσε δίκη κρέας ἔλαχεν ἴσα ;
[1] Θεὸς ξυνείρων ὅτι, ζυλλύων δ' αἷμα.
Κάδδε χρύφιν νεαρὲς πίνα δὴ τρέπον ὅτι πολίτας ;
[2] Θείοις λελοῦσι νάμασιν μόνη θύρα.
Τίφθ' ὕδας ἐς χέομεν τοίνυν βρεφέεσι νεογνοῖς ;
[3] Ἁγνὲς ἵν' ὡς τάχιστα σώσωμεν Θεῷ.
Πίστιν ἆρ' ἐν βρεφέεσι ποῖ ὕδαθ' ὁ Θεὸς αὐτῇ ;
[4] Πίστις τοκήων καὶ λιταὶ χρῄσαι τέκνοις.
Σφρηγίζῃ δ' ἡμῖν πίνα δῶρα σεβάσμιον ὕδωρ ;
[5] Ἄφεσιν, [6] παλίμβιον βίον, [7] ἀνάστασιν.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 18. 18. Ὅσα ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ

τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 Luc. 18. 15, 16. Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με. Act. 2. 39. 41. Act. 16. 15. 33. Gen. 17. 12.

3 Idem.

4 1 Cor. 7. 14. Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτα ἦν· νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν.

5 Act. 2. 38. Βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

6 Rom. 6. 4. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

7 Rom. 6. 3, 4, 5.

Sectio triceſima prima.

301 Ἀμφοτέρωσε In utramq; partem, ad ambas partes, ut trò, citróq; fit ab ἀμφότερος Uterque ; quod a ἄμφω Ambo vel ambæ : hinc ἀμφοτέρως Utroq; modo, juxt utriuſque rationem, utrinque, utraque ratione ; ἀμφοτεράκις Idem.

302 Ξυνείρων ὄζει Coercens eſt, i. e. ξυνείργει Coercet, Par præſ. act. τὸ ξυνείργω, Atticè pro ζυνείργω Concludo, cohibe coerceo, in cuſtodia teneo, quod ex σὺν & εἴργω Arceo, proh beo: εἴργω verò cum ſpiritu aſpero, eſt Includo carcere, co jicio in carcerem, cuſtodio, cuſtodiæ trado, περικλόω Coe ceo, claudo, detineo carcere: hinc εἱρκτὴ Carcer.

Συλλύων Simul ſolvens, Part. præſ. act. τὸ συλλύω Simul ſo vo ; accipitur pro διαλύω, i. e. Compono litem ſeu diſſidium etiam dirimo lites, pacifico, reconcilio ; Item tranſigo : abhi σύλλυσις Compoſitio Litis vel Controverſiæ, aut Diſſidii. Com ponitur ex σὺν cum (ν verſo in λ, ob ſequens λ) & λύω Solv libero, ut συλλαμβάνω.

Κἀδδὲ γράφῃ. Tmeſis, pro καταγράφῃ.

304 Νᾶμα, ατος, τὸ, Fluentum, ſcaturigo, latex, omne i quod alicunde fluit ; plerunq; tamen de aquæ ſcaturiginibus & laticibus dicitur : fit à νάω pro ῥέω Fluo, mano, ſcaturio : hin

ναμαλιαῖον ὕδωρ Aqua quam Fluenta fundant, i. e. latices, & ſcaturigines, ſeu Rivuli.

Θύρα, ας, ἡ, Janua, Oſtium, portia; ſed ſæpius in plur. θύραι Fores, etiam pro ipſa aula Regis; Metaphoricè etiam ſenſus appellari θύρας tradit Euſt. quod qui per ſenſus, tanquam per Januas, ad Animum ingrediuntur ſenſibilia: fit, ut quidam, à θύω Irruo. Sed θύρα Vox eſt manifeſtè Chaldaica, דֶּלֶת Janua, ab Heb. דָּלַת hinc θύραζε Foras, θυρόω Januas claudo.

305 Νεογνὸς, & νεόγονος Recens à partu, recenti partu editus, recens natus, ex νέος Novus, & γόνος Proles, Fœtus, ſemen.

306 Τάχιστα, & ταχύταλα, Celerrimè, velociſſimè, ſuperlat. Adverb. ταχὺ velocitèr, properantèr, Compar. ταχύτερον. pro quo dicitur τάχιον· Item θᾶσσον & θᾶττον Celerius, velocius: fit à ταχὺς, εῖα, ὺ, Pernix, celer, velox, præceps, præ-properus, nimium feſtinans. Metaphoricè ſic dicitur qui Ingenio eſt celer, ſeu qui acri eſt Ingenio. Compar. ταχύτερος Pernicior, celerior, velocior, pro quo uſitatius eſt ταχίων· Item θάσσων & θάττων. Superl. ταχύταλος Celerrimus, velociſſimus, pro quo frequentius uſurpatur τάχιστος.

307 Βρέφος Infans, Fœtus recens editus; dicitur etiam de fœtu brevi edendo: factum eſt vel à βρέφος, mutato τ in β, vel ἀπὸ τὸ εἰς φῶς βεβηκέναι Quod in lucem editus ſit; vel ex φέρβος καὶ μετάθεσιν.

Dic, aqua cur *veniam* ſancit diffuſa per artus?
Maculas ut aufert *unda*, ſic *culpam* Deus.
Quæritur an *meritis* hæc indulgentia noſtris?
Dat hanc ſuâ *bonitate* permotus Pater.
Nemo igitur nobis peperit tam grandia dona?
Inſons *Ieſus* imputatio *ſanguine*.
Qui ſunt priſca Deus quorum peccata remittit?
Qui ſe reos *fatentur* & quos *pœnitet*.
Quem peccâſſe pudet veniæ ſibi conſcius ergò eſt?
Si pollicenti *credit* & *fidit* Deo.

Εἶπε, τί ξυγγνώμην πρῶτα δέδμα καθαίρον;
Κηλῖδας ὕδωρ, αἰτίαν κλύζει Θεός.

[5]Η ταύτης χάειτος τετυχήκαμεν ἄξιοι ἡμεῖς;
[2] Αὐτὴν δίδωσιν αὐτοκίνητος Πατήρ.
315 [1]Αξιος ὅπως ἐὼν ἡμῖν τόσα ἤνυτο δῶρα;
[3] Χειροῖ ἀμέμπτῳ φρονίζειν πάθη.
Ἀλλὰ τίνες ποτ' ἔας ἐς δυσνομίας Θεὸς ἦρεν;
[4] Οἳ ὁμολογῆσιν αἰτίαν, συγγνόη τ.
Ξυγγνώμην ξὺν ἦ οἶδεν ἀμπλάκητον λάβεν αἰδώς;
320 [5] Ἂν ἦ πεποιθὼς θαρσαλέως λόγοις Θεῦ.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 6. 11. 1 Joh. 1. 7. Eph. 5. 26. Ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι.

[2] Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι.

[3] Pſal. 32. 2. Rom. 4. 8. 2 Cor. 5. 19.

[4] Prov. 28. 13. Pſal. 32. 5. Εἶπα Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.

[5] Eph. 2. 8. Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωμένοι διὰ τῆς πίστεως, Joh. 12. 39, 40. Act. 13. 48.

Sectio triceſima ſecunda.

311 Ξυγγνώμη, ης, ἡ, Atticè pro συγγνώμη Ignoſcentia, venia, συγγνώμην ἔχειν Veniam dare, pro eodem συγγνώμην δίδομαι· Interdum verò συγγνώμην ἔχειν, Paſſivè dicitur cui venia datur, qui veniam impetrat, συγγνώμης τυγχάνειν Veniam impetrare aut conſequi. Exponitur etiam Indulgentia, conceſſio, permiſſio: Item ſubaudito vel addito ὀφὶ, frequens eſt pro veniâ dignus ſum, vel dignum eſt. veniam meretur, venia tribuenda eſt: fit à συγγινώσκω Ignoſco, veniam do vel tribuo, conſentio; Item Conſcius ſum, ex σὺν & γινώσκω, Noſco, mutato ν in γ, ob ſequens γ.

312 Κηλὶς, ῖδος, ἡ, Macula; Item Ulcus, cicatrix, nervus; Item Metaphoricῶς Probrum: hinc κηλιδόω Maculo, labe fœdo, κηλιδωτὸς Maculatus, labe fœdatus; cui opponitur ἀκηλιδωτὸς Immaculatus, cui macula aut labes aſperſa non eſt.

313 Τε-

313 Τετυχήκαμεν Sumus, 1 plur. Perf. indic. act. τὸ τυγχάνω Sum, nanciscor, τεύξομαι, τέτυχα, supra.

314 Αὐτοκίνητος Qui per se movetur, seu moveri potest, suâpte naturâ mobilis: hinc αὐτοκινησία Motus ultroneus, motus quo res aliqua sponte sua, & suopte impulsu movetur, aut moveri potest: fit ab αὐτὸς, & κινητὸς, Qui movetur, mobilis; hoc autem à κινέω Moveo, creo, agito, quatio, pello; Item Metaph. Moveo, permoveo, commoveo; Item Abrogo.

315 Ἥρνυτο Consecutus est, 3. sing. Imperf. Indic. τὸ ἄρνυμαι Capio, consequor, assequor, suscipio, recipio, libero, commuto, vendico, redimo, opprimo, μισθὸν ἄρνυσθαι Mercedem capere, quod & uno verbo μισθαρνεῖν dicitur: Ἄρνυμι ab αἴρω Tollo.

316 Πεπιστολόγηται Imputat, 3. sing. præs. Indic. τὸ πεπιστολογίζομαι Imputo, acceptum fero, adscribo, ex πεπὶς & λογίζομαι Computo, supputo, rationem ineo, seu subduco, expensam fero; hoc autem à λόγος Ratio.

Πάθη, vel Plur. est verbi πάθος, εος, τὸ, cum sing. junctus, neut. enim plurale verbo gaudet singulari; aut Nom. sing. est verbi πάθη Calamitas, cladis, cædes: πάθος autem est quod quis patitur, quod accidit cuipiam; etiam Passio, afflictio: Fiunt à verbo πάσχω, πήσομαι, & mutato π in ει, πείσομαι, præt. med. πέπονθα, Attic. pro πέπηθα Patior.

317 Ἦρεν Tollit, vel tulit, 3. sing. aor. 1. Indic. act. τὸ αἴρω Tollo. sup. Dicitur ἀφαιρῶ σε τοῦτο. Αἴρειν ἀμαρτίαν est frequens in Sacris Literis phrasis, ut Heb. נָשׂוֹא פֶּשַׁע.

318 Ὁμολογοῦσιν Confitentur. 3. plur. præs. Indic. act. τὸ ὁμολογέω Confiteor, spondeo, roganti promitto, & author fio, assentior, συγχωρῶ Sententiæ accedo, ὑπισχνέομαι Polliceor, aio, συνπίθεμαι, συμβαίνω: hinc ἐξομολογέω Confiteor, ἐξομολόγησις Confessio: fit ex ὁμοῦ & λέγω Dico.

Estne iterum *lapsis* veniæ spes ulla superstes?
Est, si patrati sceleris ex animo *piget*.
Sed quid habet *lymphis* commune recentior *ortus*?
Ut mersus undis CHRISTIANUS interit.
325 *Vivere* at hunc ipsi tamen & *spirare* videmus?
Non ille *culpæ* vivit, aut etiam *sibi*.
Quæ vita induitur meliori luce *renato*?
Ad ejus instar quem Deo propter placet.

Nil

Nil illi posthac supereſt *curæve metúſve?*
Manet usque *ſenſus* prælium & mentis *bonæ.*

---

[5]Ἢ ϗ σφαλησομένοισι πάλιν πρὸ ἐλπὶς ἂν εἴη;
[1] Εἴη, πεσόνλας φρενόθεν ἂν λύπη λάβοι.
Ἦδὲ παλιντυχία ϗ ὕδασιν εἰπὲ τί κοινόν;
[2] Χεισῦ μαθητὸς, ὡς ὑποβρύχιος, θάνε.
Κεῖνον ὃ ζώονλα πνέοντά τ' δερκόμεθ' αὐτοί;
[3] Αὐτῷ τέθνηκεν αὐτὸς, ἢ δ' ἀμβλτία.
Τίς ὃ βίος βάλετ' ἀμφὶ παλιγενεῖ ἥρωϊ;
[4] Σύμμορφος αὐτῷ, τῦ χάειν δίκαιος ἦ.
[5]Εσιν ἔπειτ' ἀπάνθρε φόβε, ἀπάτερθε μερίμνης;
[5] Σαρκὸς τ ϗ νῦ πόλεμος ἀστονδος μένει.

Teſtimonia Sacra.

[1] Ezek. 18. 21, 22, 27. Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἀπ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῦ ὧν ἐποίησε ϗ φυλάξῃ πάσας τὰς ἐντολάς με, ϗ ποιήσῃ δικαιοσύνλω, ϗ ἔλεος, ζωῇ ζήσε, ϗ ὐ μὴ ἀποθάνῃ, &c.

[2] Rom. 6. 3, 4. [3]Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χεισὸν Ἰησῦν εἰς τ θάνατον αὐτῦ ἐβαπτίσθημεν. [4.[Συνετάφημεν ἔν, &c.

[3] Rom. 6. 3, 4, 5, 6. & deinceps.

[4] Gal. 3. 27. [6]Ὅσοι γὰ εἰς Χεισὸν ἐβαπτίσθηε Χεισὸν ἐνεδύσασθε, Rom. 8. 29. Phil. 3. 10. Col. 3. 9, 10.

[5] Rom. 7. 23, &c. Gal. 5. 16, 17.

Sectio triceſima tertia.

321 Σφαλησόμενος Errens, peccans, part. præſ. τῦ σφάλλομαι Erro, fruſtror, fallor, ἀποτυγχάνω, ἁμαρτάνω Offendo, titubo, labor σφείδομαι Pecco, deficio, ſeu deficior, ſuccumbo, ſuperor, ejus contrarium eſt κατορθῶ: hinc σφάλμα Lapſus, caſus, error, peccatum, delictum, offenſa, cum Gen. jungitur, ut σφάλλομαι τύτε ab hoc deerro.

Περὶ

Περὶ ἐλπὶς ἄν εἴη. Tmeſis eſt pro ἀφείη Superſit, ut ſupra in altero verſu præcedent. ξυγχνώμων ξυνὴ ἥ οἶδεν, (i. e.) Ἡ ξυνὴ ξυγχνώμων.

322 Πεσὼν, όντος, Qui cecidit, aor. 2. part. act. τὸ πίπτω Cado. πεσοῦμαι, πέπτωκα, aor. 2. ἔπεσον, ſup.

Φρενόθεν Ex mente, ex animo. Adverbia enim localia finita in θεν, ſeu θε, ſignificant de loco, ut οὐρανόθεν Ex cœlo, & hîc φρενόθεν Ex animo: fit ex φρὴν Mens, animus.

323 Παλιντοκία Regeneratio; etiam mutua fœneratio, ſeu fœnoris dati repetitio: fit ex πάλιν Rurſum, & τίκτω Pario.

324 Μαθητὴς, οῦ, ὁ, Diſcipulus, φοιτητὴς, à μανθάνω, μαθήσομαι, μεμάθηκα, μεμάθημαι, σαι, ται, tanquam à μαθέω Diſco. Vide Gr. Gr. R. p. 100. Verbalia autem à prima & tertia perſona præteriti paſſivi formata acuuntur in ultima, ut λογισμὸς, γραμμὴ, ποιητὴς, δικαστὴς, θαυμαστὸς. Quæ tamen à prima perſona in α deſinunt, non acuuntur, ut ψήφισμα, γράμμα, βάπτισμα.

Ὑποβρύχιος, Idem quod βρύχιος, ſed uſitatius, Submerſus, ſubriguus, à verbo βρέχω Madefacio, intingo, macero, irrigo, bibo; Item pluo: hinc βρόχη Madefactio.

Θάνε Mortuus eſt, pro ἔθανε, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. τὸ θνήσκω Morior, θανοῦμαι, τέθνηκα, aor. 2. ἔθανον.

325 Δερκόμεθα Videmus, 1. plur. præſ. Indic. τὸ δέρκομαι, Video, cerno, aſpicio, ξω, ξα, f. 2. δέδορκα, aor. 2. ἔδρακον, præt. med. δέδορκα, pro quo & δέδροκα, per Metatheſin: hinc quidam per Antiphraſin ducunt Anglic. Dark.

327 Παλιγγενὴς, ὁ ἡ, Renaſcens: fit à παλιγγενεσία, quod ex πάλιν Rurſum, denuo, de integro, & γένεσις Origo, ortus, Genitura, nativitas, quaſi dicas Renaſcentia, ſecundus ortus, inſtauratio. Apud Theologos eo nomine intelligitur ſpiritualis renovatio, & quaſi Regeneratio & Baptiſmus, θεογενεσία, quaſi divinæ & priſtinæ originis noſtræ inſtauratio.

Ἥρωϊ Renato, Dat. ſing. τὸ ἥρως, ωος, ὁ, Heros, ſemideus, qui ex Deo & homine natus credebatur, aut qui reliquos homines virtute ſua ſuperabat, quæ ſignificatio hîc aptiſſima eſt; etiam ἥρωες, in quavis arte & ſcientia dici poſſunt, qui in ea plurimum excelluerunt. Appellati autem fuerunt ἥρωες, vel ἀπὸ τ ἀρετῆς, à virtute qua cæteris hominibus antecellunt; vel ἀπὸ τὸ ἔρως ex virtutis ſtudio; vel ἀπὸ τ ἔρας à terra, quaſi terreſtres quidam Dii; vel ab ἀὴρ; quoniam ut Heſiod. habet, ἠέρα ἐσσά-

ἐασάμβιοι πάντη φοιτῶσιν ἐπ' ἄιαν Quasi post Corporis dissolutionem non tendant ad Inferos, sed in aëre remaneant. Sed simpliciſſimè Ἥρως est (ut Martinius observat) à חוּר Nobilis hinc ἡρῶϊκὸς Heroicus.

328 Ξύμμορφος, Atticè pro Σύμμορφος Conformis, ex σὺν Cum (sed hic mutatur ν in μ ob sequens μ, quomodo verò σὺν in compositis se habeat consulas) & μορφὴ, ῆς, Forma, plerumq; de forma humana, quæ & species oris, & Metaph. μορφὴ ἐπέων, de venusto & eleganti orationis genere, τύπος, ὄψις, θέαμα.

329 Ἀπάνευθε, & ἀπάνευθεν Sine vel procul, aut seorsum, ex ἄνευθε vel ἄνευθεν, quod ab ἄνευ Absq; sine. Construitur cum Gen. (sicut & ανευ) ut hic ἀπάνευθε φόβοιο Absque timore.

Ἀπάτερθε & ἀπάτερθεν Seorsum ab, sine, ex ἄτερθε, vel ἄτερθεν, quod ab ἄτερ Sine, absque, citra, idem quod ανευ, & cum Gen. ut ἄνευ.

Μέριμνα, ης, ἡ, Ærumna, cura, meditatio, solicitudo, Curam quæ mentem in partes diversas velut dividit, significat; nam Grammatici derivant ἀπὸ τὸ μερίζειν ἢ νεῖν Quod solicitudo animum, ut inquit Virgilius, Nunc huc, nunc dividit illuc, & rapiat in partes varias: hinc μεριμνάω Curo, solicitè vel anxiè cogito.

330 Πόλεμος, ου, ὁ, Bellum, pugna, i. e. Dissentio hostilis per quam arma moventur; & significat tempus quo sunt in militia; differt tamen à μάχη, quemadmodum apud Latinos Bellum à prælio; Multiplex est hujus verbi etymon apud Grammaticos: Alii enim compositum dicunt, ex πολὺ & αἷμα, ut sit quasi πολύαιμος, quia sanguis multus in eo effunditur: Alii ex πολὺς & ὄλλυμι perdo, quasi πολλόλεμος, quia in eo multi pereunt aut perduntur. Quidam à πελεμίζω Moveo, concutio, deducunt. Alii ἀπὸ τὸ τὰς πόλεις ἀμᾶν ἢ μειοῦν ἢ ἐλεῖν, Quod Civitates minuit. Sunt & qui ex ὀλέω vel ὄλλυμι derivent, quasi ὄλεμος. Deniq; nonnulli à πολέω deducunt, quod bellum omnia vertat, invertat, vel evertat. Poeticè dicitur πτόλεμος.

Ἄσπονδος, ου, Implacabilis; etiam Infidus, fœdifragus, qui fidem non accepit, sævus, sibi vivens, erga neminem jure necessitatis utens: fit α priv. & σπονδὴ Libatio, fœdus, quod à σπένδω Libo.

Brutam

Brutam animi partem quæ nobis arma coërcent?
Fides, Dei vox, pax, preces, jejunium.
Correctis jam nulla manent *vestigia* culpæ?
Hæc ipsa magna est culpa, *blandiri* sibi.
Ergo quid est in quo vincit *nova* vita *vetustam*?
Quòd vitia debellata sine *regno* jacent.
Lapsante sne Deum possunt retinere faventem?
Labis *reliquias* donat ob *Christum* pater.
Lympha *revicturum* quâ signat imagine corpus?
Surgemus, urinator ut pelago solet.

Οἷα τὸ τ ψυχῆς ἄλογον μέρος ὅπλα δαμάζει;
[1] Νηστεία, πίστις, δέσφατ', εἰρήνη, λισσαί.
Νωὶ ὀρθοῖς ποσὶ τέρης μένει ἀδὲν ἁμαρτάδος ἴχνος;
[2] Οὕτω φιλαυτεῖν ἔαδ' ἁμαρτὰς ὀλίγα.
Τἄνεκα τί πλέον δεῖ παλιγγενέεσιν ἢ ἄλλοις;
[3] Ἀρχῆς ὅτ' ἐκπέπωκε νοῶν ἁμαρτία.
Ἦ χὴ ζαλλομένοισι Πατὴρ Θεὸς ἔασετ' ἀρωγός;
[4] Πατὴρ ἀφήσει ζάλματα χεισὶ χάειν.
Σῶμα παλίζωον φέρε πῶς αἰνίξεθ' ὕδωρ;
[5] Ἀνισόμεθα μὴ κολυμβητῆ δίκλω.

Testimonia Sacra.

1 Joh. 5. 4, & 18. Jac. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. Rom. 5. 1. Math. 17. 21. Math. 26. 41. 1 Cor. 7. 5.

[2] 1 Joh. 1. 8. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Rom. 6. 12, 14. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. [14] Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, &c. Rom. 7. 19. 1 Joh. 3. 9.

[4] Isa. 43. 25. 1 Joh. 1. 7. Καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Rom. 3. 23.

[5] Rom. 6. 3, 4, 5, &c.

Sectio triceſima quarta.

331 Ὅπλον, ου, τὸ, & ὅπλα, τὰ Arma, inſtrumenta quævis; etiam ab Hippocrat. ὅπλα dicuntur funes, ex ſcuppa, lino, vel cannabe: Hinc ὁπλίζω Armo, ἑτερόπλος Qui in armis ſe omnia poſſe putat; ideoq; ſuperbus; etiam cujus virtus & robur omnia arma ſuperat: hinc etiam πάνοπλος Ex omni parte amatus.

332 Νηστεία, ας, ἡ Jejunium; fit à verbo νηστεύω Jejunus maneo, cibum non capio, quod ex νῆστις, εως, ὁ ἡ Jejunus, qui cibum non cepit; hoc autem derivatur ex νη privata particula, & verbo σῖτος Cibus, vel ἔδω aut ἐδέω.

Εἰρήνη, ης, ἡ Pax: hinc εἰρηνικὸς Pacificus, pacatus, pacis ſtudioſus, ad pacem pertinens; fit παρὰ τὸ εἴργειν Dicere, quod tempore pacis ubi arma ſilent, jus verbis dicatur.

333 Ἴχνος, εος, τὸ Veſtigium, i. e. Ima pars pedis, ſeu cutis pedi ſubjecta. Frequentiùs autem accipitur pro ſigno quod pes incedentis ſolo imprimit; ſumitur etiam pro ipſo pede vel pro inceſſu: fit ἀπὸ τὸ ἴσχειν καὶ ἔχειν ὅλον τὸ πόδα quòd totum pedem complectatur.

334 Φιλαυτεῖν Se amare, Infin. τὸ φιλαυτέω Se amare vel diligere, ex φίλαυτος Sui diligens, ſibi charus, qui ſe diligit, qui nimis ſibi placet, ex φίλος Amicus, & αὐτὸς Ipſe.

335 Πλέον Plus. Poeticè pro πλεῖον, neut. τὸ πλείων, comp. τὸ πολὺς, πλείων, πλεῖστος, Sup.

336 Ἐκπέπωκε Excidit. 3. ſing. perf. Indic. act. τὸ ἐκπίπτω Excido, ex ἐκ & πίπτω Cado.

337 Ἀρωγὸς, ὸν, ὁ, ἡ Auxiliator, auxiliatrix, defenſor, αὐτὴ τὸ ἀρηγὼς, cum ω loco η, inquit Budæus, pag. 784. Fit ab ἀρήγω, ξω Auxilior, opem fero, propriè in bello; nam ab Ἄρης i.e. Mars, etiam prælium deducitur.

339 Παλίζωος, ου, ὁ Redivivus, pro παλίνζωος: fit ex πάλιν Rurſum, & ζωὸς Vivus, quod à ζάω Vivo.

Αἰνίσσει Significat. 3. ſing. præſ. Indic. τὸ αἰνίσσομαι, vel atticè αἰνίττομαι Obſcurè ſignifico, obſcurè vel occultè innuo, involucro quodam verborum ſignifico, ænigmaticè ſignifico, alludo ad aliquid: fit ab αἶνος Apologus, dictum fabuloſum aut proverbiale; etiam ſimpliciter pro quolibet dicto; etiam Laus.

340 Κο-

340 Κολυμβητὴς, οῦ, ὁ, Urinator, natator, κολυμβητὴρ, Idem, & δύτης, inquit Budæus, pag. 160. Fit ex κολυμβάω Nato, urinor; etiam aquas subeo, quasi κολυμφάω, à κόλ☉ Mutilus, & φάω Appareo: Nantes enim mutili apparent.

Δίκλω More, instar, Accus. sing. adverbialiter posit. (subaudito χῆ) τὸ δίκη Jus, justitia, fas: hinc adverb. posit. δίκη, ἐν δίκῃ, σὺν δίκῃ Merito, jure; quibus omnibus opponitur παρὰ δίκην Contra jus & æquum.

Quæ loca dic *animas* sunt exceptura piorum?
Christo manebunt *ultimum* junctæ diem.
Ille dies quis erit? quos illucescet in usus?
Cineres citabit civis ætherei *tuba*.
345 At cur infernis ex sedibus *ossa* resurgent?
Ut æqua factis præmia, aut *pœnas* ferant.
Quâ statuit CHRISTUS *pœnâ* damnare rebelles?
Flammâ *perenni* & morte quæ *nescit* mori.
At quæ dona *piis* bonitas divina paravit?
350 Non *desitura* gaudia animi & corporis.

Εὐσεβέων ψυχας τίνα χωρία δέξετ' ἀγνὰς;
[1] Χειστόζυγες μενέουσιν ἦμαρ ἔσχατον.
Οἷον δ' ἦμαρ ἐκεῖνο πέλει; τίνα φαίνεται λάμψει;
[2] Ἀρχαγγέλου σάλπιγξ νεκρὸς καλέσετ'.
345 Τίπτε δ' ἐξ αἰδέω παλινάγερτα γίσετ' ὀστᾶ;
[3] Οἴσουσα ποινὴν ἢ γέρας κατ' ἀξίαν.
Τίς δ' δίκη τῇ Χειστὸς Ἄναξ ἀποπέμπει ἀλιτάς;
[4] Φλὸξ μὴ καμέσα, μηδ' θανάτου ὢν ἀθάνατον.
Ποῖα δ' δῶρα Θεὸς χάρις εὐσεβέεσσι φυλάσσει;
350 [5] Ἄλλητα ψυχῆς σώματός τε χάρματα.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 19. 28. 1 Thes. 4. 15, 16, 17. Math. 23. 34. Joh. 14. 3.
[2] 1 Thes. 4. 16. Ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ. Math. 24. 31. 1 Cor. 15. 52.

 [3] Eccles.

3 Eccl. 12. 14. Ὅτι ζύμπαν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κείσει ἐν παντὶ παρεωραμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν, καὶ ἐὰν πονηρόν. 1 Cor. 4. 5. 2 Cor. 5. 10. Apoc. 20. 12.

4 Math. 25. 41. Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Marc. 9. 43, 44. Ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον [44] Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται, &c.

5 Psal. 16. 9, 10, 11.— Ἐγνώρισάς μοι ὁδὰς ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος. 1 Cor. 2. 9 Math. 25 34. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

Sectio tricesima quinta.

342 Χρίσοζυξ, υγος, Ad verbum, Christo subjugis, ὁ ὑποζύγιος τῷ Χριστῷ Christo suditus: fit ex Χριστὸς Christus, & ζύγος Jugum; etiam significat Christo junctus.

Ἔσχατος, η, ον, Ultimus, postremus; Interdum est qui ultimum gradum tenet, infimus; nonnunquam contra exponitur Summus: Deducitur ab ἔχω; unde fit σχῶ Contineo, cohibeo, quia id in quo consistimus veluti nos cohibet, quum non sinit ultra progredi.

344 Ἀρχάγγελος Archangelus, qui Angelicam functionem primus exequitur: fit ab ἀρχὴ Principatus, & ἄγγελος Angelus, nuncius, pro nuntio Dei, κατ' ἐξοχὴν, quod ab ἀγγέλλω Nuntio, nuntium affero; à λέγω autem fit ἀνλέγω, & καθ' ὑπερβιβασμὸν ἀγγέλλω, mutato ν in γ, inquit Etym. Eustathio vero ἄγγελος videtur ab ἄγω deduci.

Σάλπιγξ, γγος, ἡ, Tuba, buccina: Sumitur etiam pro tubæ sonitu; est etiam Hesychio nomen cujusdam avis; Item, piscis marini: hinc σαλπίζω Tuba cano, buccino; σαλπιστὴς Buccinator, tubicen, ἀπὸ τοῦ σέλας & ὄψ, quasi fulgor vocis.

345 Ἀΐδης Gen. sing. Ionicè, τοῦ ἀΐδεω, apud Poetas, & ἅδης, in soluta oratione, Orcus, Tartarus, Inferi, mors, Nonnunquam est ipse Deus Inferorum, Pluto: fit ex α priv. & ἰδεῖν, aor. 2. verbi εἴδω Video; est enim ἀΐδης Locus tenebricosus, & (ut dixit Virgil.) sine luce domus.

Παλινάγερτος Revocabilis, rursus congregatus, qui revocatur,

tur, aut qui revocari aut retractari poteſt, ex πάλιν Rurſum, & ἀγείρω, ῥῶ, ἤγερκα, & atticè ἀγήσερκα Congrego, colligo, à quo per Syncopen dicitur παλινάγρετος, pro παλιναγείρετος.

Νίσομαι, Νίσσομαι, ſive νείσομαι, Idem quod νσόμαι No, nato, eo, venio, redeo; Item neo, filum è colu duco, ſeu torqueo, glomero, acervo, cumulo: Hoc autem à νέω, quod idem etiam ſignificat. Manifeſtè fluit à יָסַף Proficiſcor, in Pihel.

Ὀστᾶ Oſſa. Nom. plur. contractè pro ὀστέα, ab ὀστέον, ἔν, Os, (ὀστὰ verò, plur. ab ὀστὸν, ῦ, τὸ, Teſta) fit ὡς τὸ ἰσχὺν· Oſſa enim ſunt τὸ αἴπον τ σάσεως Firmitatis cauſa. Eſt עֶצֶם Os.

346 Οἴσονλα Latura, ſubaudi ὀστᾶ, neut. plur. part. fut. 1. Act. τῦ φέρω Fero, Fut. οἴσω.

Ποινὴ, ῆς, ἡ, Pœna, ultio injuriæ ſeu peccati: Quidam definierunt ποινή ἐστιν ἁμαρτήμαλος ἐκδίκησις Pœna eſt peccati ultio: hinc ποινὰς δοῦναι τίσαι, ſeu ἀποτίσαι Dare pœnas, pendere, ſolvere, luere, & ἀπαιλεῖν ποινὰς Exigere, repetere, repoſcere pœnas, & ἀφιέναι ποινῆς Liberatum eſſe à pœna, ποιναὶ etiam dicuntur Furiæ: Fit à πόνος Labor, quaſi πονὴ, quoniam omnis pœna cum labore & moleſtia conjuncta eſt.

Γέρας κατ' ἀξίαν Par præmium, præmium ſecundum dignitatem. Γέρας enim Præmium, munus honorarium, honor: fit (ſecundum Plut.) à γέρων Senex, quoniam ſenes maximè ſunt venerandi; ſunt tamen qui contra γέρων à γέρας deducunt.

347 Ἀλείτης Peccator, ſceleratus; Idem quod ἀλιτὸς. quod Heſychius ex ἀλιτήριος per Synæreſin eſſe deductum putat, ſicut Etymol. per Syncopen: fit ab ἀλιτέω Pecco, delinquo, ſcelus admitto, violo, offendo. Quod Etymol. dicit à λιτὴ fieri, & eſſe λιτῆς καὶ ἱκεσίας, σερῆσθαι Precatione & ſupplicatione privor: hinc ἁλίτημα Peccatum.

348 Καμοῦσα, fœm. gen. partic. aor. 2. τῦ κάμνω Laſſeſco, fatigor, μῶ. aor. 2. ἔκαμον, part. καμὼν, ſup.

350 Ἄλληκλα Non deſitura, inceſſabilia, neut. plur. τῦ ἄλληκλος, Æol. pro ἄληκλος Indeſinens, non deſinens, ex α priv. & λήγω Deſino: hinc λῆξις Ceſſatio.

Χάρμα, ατος, τὸ, Gaudium, & Lætitia, vel id quod gaudium lætitiam affert: fit à χαίρομαι vel χαίρω Lætor, lætus ſum, lætitiam capio, gaudeo, delector, Imper. χαῖρε aliquando eſt ſalutantis,

lutantis, seu salvere jubentis, ut χαῖρε πάτερ Salve Pater: hinc χαρὰ Gaudium.

Exurgéntne iterum dilapsa *cadavera* tabo?
Ita excitantur *farra* corrupto satu.
Quale *prius* fuerat corpus num *tale* redibit?
Non: sed *perenne*, *fulgidum*, *æthereum*, *veges*.
Ullane erit *thalami*, potúsve, cibiq; cupido?
Fruemur, horum nescii, ævo *cælitum*.
Lustrabítne oculos aut *Sol* aut Cornua Lunæ?
Unum *jubar* divina *Majestas* erit.
Qualis erit nobis ibi, quæ promissa voluptas?
Qualem nec *auris*, nec *oculus*, nec *mens* capit.
Illuc ut venias ex norma vive *lavacri*;
Adjutor adsit ille qui jussit Deus.

---

[3]Ἦρα καταφθιμένοι νέκυες πάλιν ἀνστήσονται;
[1] Ἐγείρεται ὀστᾶ φθαρτικῇ κόπρῳ σπορᾷ.
Οἷον ἔλιπε πρότερον δέμας, ἢ καὶ τοῖον ἄνεισιν;
[2] Οὐκ' [2] ἀλλ' ἀθάνατον, λαμπρὸν, αἰθέριον, νέον.
Ἦ τις ἔρως γάμων, ἢ πόσις καὶ βρώσις ἔσται;
[3] Τάπερ ἄπειροι ζήσομεν ζωὴν θεῶν.
Ἦ ἥλιος περήσει φάος ἢ κεκρύψεται σελήνη;
[4] Μόνη μία ἀκτὶς παμφαὴς Θεοῦ σέλας.
Ἔνθα ὑπερπολήν τινα θεῖον ὑπέρχεται νεῦμα;
[5] Οἷαν λάβοι μήτ' ὄμμα, μήτ' οὖς, μήτε νοῦς.
Βαπτισμῷ ζωῆς ξύμφωνος ἵν' αὐτόσ' ἵκοιο;
[6] Ἔλθοι πόνοις ἀρωγὸς ὁμολείας Θεός.

Testimonia Sacra.

[1] Job 19. 25, 26. 1 Cor. 15. 35, 36, 37, 38, & deinceps. Isa. 26. 19. Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ.

[2] Dan. 12. 3. Καὶ οἱ συνιέντες λάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῆς δικαίων τῆς πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἔτι. 1 Cor. 15. 42, &c.

Luc.

3 Luc. 20. 35, 36. Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.

4 Apoc. 22. 5. Καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου, καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς.

5 1 Cor. 2. 9. Vide pag. 15. num. 12.

6 Tit. 2. 11, 12, 13. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, [12] Παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν, καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. [13] προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Phil. 1. 6. Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ. [2, 12, 13] Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, [4. 13] Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ.

Sectio tricesima sexta.

351 Καταφθαρμένοι Corrupti, masc. plur. partic. præt. passiv. τοῦ καταφθείρω, ἰσῶ Corrumpo, labefacto, perdo, interimo, ex κατὰ & φθίω Corrumpo, quod ex φθέω, Idem: hinc φθόη Tabes.

352 Ἐξεγείρεται, pro ἐξεγείρεται Excitatur, 3. sing. præs. Indic. passiv. τοῦ ἐξεγείρω Excito, expergefacio, è somno excito; Item extruo; ἐξεγείρομαι Excitor, Expergefio. Metaphoricè etiam usurpatur ἐξεγείρω, ut τὸν πόλεμον ἐξεγείρω Bellum excito, ἐξεγείρειν θυμόν Excito animum, ἐξεγείρειν ὀργήν Excitare Iram, accendere Iram: Interdum exponitur Instigo.

Φθαρτικός, ή, (q. d. Corruptorius, corruptivus) corrumpendi vim habens, exitialis, lethalis, ut φθαρτικὸν κακὸν Malum exitiale; Item φθαρτικὴ φύσις exponitur Natura tabifica: fit à φθαρτὸς Corruptibilis, corruptioni obnoxius, mortalis, quod à φθείρω Corrumpo, vitio; idem quod φθέω, à quo etiam derivatur.

Κόκκος, ὁ, Granum; Ita etiam Medici vocant pilulas, quòd granorum magnitudine ferè sint & rotundæ, granorum instar. Est etiam Hesych. peculiariter Granum Ilicis arboris rubens, quo punicea inficiuntur: Item ipse color puniceus: hinc

κόκκινος Coccineus, coccinus, cocco tinctus, coccino colore imbutus.

355 Ἔρως, ῶ, ὁ, Cupido, desiderium, Æolicè pro ἔρως, ωτος Cupido, amor quo prosequimur aliquem: fit ab ἐράω Amo, amore prosequor, cupio, appeto: quod quidam deducunt ἀπὸ τῦ ὁρᾶν, quia ex aspectu nascitur amor. Plat. vero deducit ἀπὸ τῦ εἰσρεῖν, id est, ab influendo, quòd amor extrinsecus per oculos influat. Sine dubio derivatur à רָעָה Amicum se præbere, socium se dare, consociare, ut Ἑταῖρος ab הִתְרֵעַה Amicitiam colere.

Ἔσται Erit. 3. sing. fut. Indic. per Syncopen, pro ἔσεται τῦ εἰμὶ Sum.

356 Ζήσομεν Vivemus, 1. Plur. fut. prim. ind. med. τῦ ζάω Vivo, sup.

357 Πρόϊει, Contractè ex προΐεις, atticè pro ἐπροΐη. 3. sing. Imperf. act. verbi προΐεω, seu προΐημι Promitto, largior: fit ex ἵημι, vel ἔω Mitto.

Κεκρέασα Cornuta, fœm. sing. τῦ κεκρέις Cornutus: fit à κέρας Cornu; item Tibiæ & Pocula ex cornu facta: hinc κερατίζω Cornu ferio, cornupeto, arieto.

Σελήνη, ης, ἡ, Luna, dicta παρὰ τὸ σέλας (ut & Lat. Luna à lucendo) fulgor, lumen; Interdum Poetis significat Ignem: fit à σείω Quatio, & ἔλη Splendor, ignis, est enim σέλας, σειομένη ἔλη secundùm Eustath: hinc σελάω Splendeo, σελαγέω Fulgeo, luceo.

358 Παμφαὴς, ὁ ἡ, In omnem partem suam lucem mittens, omnia luce sua illustrans, ut hic παμφαὲς σέλας· fit ex πᾶν, & φάος Lux, lumen, sup.

359 Ἔνθα Hic, ibi, illic, interdum & Ubi; interdum in eadem sententia repetitur, ut ἔνθα καὶ ἔνθα, atq; tum pro undiq; accipitur à nonnullis; interdum pro hoc vel illo modo. Aliquando pro hinc aut illinc: Interdum huc vel illuc significat: hinc ἐνθάδε Hîc huc.

Τερπωλὴ, Idem quod τέρψις Delectatio, oblectatio, oblectamentum, voluptas: fit à τέρπω, ψω Delector, oblecto, exhilaro, mulceo, demulceo, quòd per μετάθεσιν à βέπω Verto, ut sit βέπω τὴν ψυχὴν εἰς ἡδονὴν Mentem ad voluptatem verto.

Ὑπέσχετο Promisit, 3. sing. aor. 2. med. verbi ὑπισχνέομαι, οῦμαι Promitto, fut. ὑποσχήσομαι, perf. ὑπέσχημαι, aor. 2. med. ὑπεσχό-

ὑποχόμιλω, ῶ, εἶλο, ab ὑποίχομαι Polliceor, hoc ab ὑπέχω Suppono, quasi dicas, habeo sub, vel teneo sub, ab ὑπὸ Sub, & ἔχω Habeo.

360 Οὖς, ὠτὸς, τὸ, Auris (idem quod οὖας, ex quo Eust. συσχεκόφθαι scribit) Metaphoricῶς Regum seu Principum ὦτα dicebantur Delatores seu Corycæi qui auscultabant quid quisq; loqueretnr, & ad Reges aut Principes deferebant: hinc ὠτώεις Auritus, aures habens, vel ansas.

361 Αὐτόσ' pro αὐτόσε Illuc, huc, item eodem: fit ab αὐτὸς Ipse.

362 Ἴκοιο Venias, 2. sing. præs. opt. pass. τῦ ἵκομαι (idem quo ἵκω Venio, ξω) quod in præsenti inusitatum est. Idem etiam significat ἱκνέομαι Venio, pervenio, quod frequentiùs usurpatur.

Οὔλειλας Qui jussit. Synalœpha pro ὁ ἐνλείλας. part. aor. 1. act. τῦ ἐντέλλω Faciendum injungo, mandatum impono quod quis exequatur: hinc ἔνλαλμα, & ἐνλολὴ Præceptum, mandatum, jussum, ab ἐν & τέλλω Mando, Jubeo, derivatur.

ΤΕ'ΛΟΣ. FINIS.

Index Locupletissimus, Verborum singularium in hac Praxi contentorum.

A

	vers.
Ἀ, Ἀτος	139
Ἀαπτος	112
Ἀβεαμος	58
Ἀγάλλω, ἄγαλμα	99
Ἀγδυμάπον, ἀγδυματόω	Ib.
Ἀγανὸς	132
Ἀγάπη, ἀγαπάζω	83
Ἀγγελος, ἀγγέλλω	344
Ἄγε, ἄγετε	31
Ἀγείρω	345
Ἀγιος, ἁγιότης	10
Ἀγλαΐα, ἀγλαὸς	111
Ἀγνὸς, ἁγνῶς, ἁγνεύω	4
Ἀδεκτος	262
Ἀδιαπάτως	20
Ἀγορᾷ, ἀγορητὴς	105
Ἀδικία	82
Ἀδὴς	345
Ἀδμὴς, ἄδμητος	150
Ἀδωάτος	47
Ἀδω	108
Ἀεθλος	269
Ἀεὶ	16
Ἀείδω	108
Ἀεικὴς	137
Ἀθάνατος	49, 55
Ἀθεσμος, ἀθεσμία	7
Ἀθρέω	23
Ἄθλιος	130
Ἀΐδης	345
Ἀΐδιως, ἀϊδίως, ἀϊδιότης, ἀϊὲν	16
Ἀϊδὼς	12
Ἀϊθὴρ, ἀϊθέριος, ἀϊθερίως	11
Αἷμα, αἱματόεις	28
Αἰνέω	12
Αἰνίττομαι	3
Αἶνος	1
Αἰνὸς, αἰνὰ, αἰνῶς	1
Αἱρέω	2
Αἴσιμος	
Αἶπος, αἰπία	
Αἰτεῖως, αἰτίζω	
Αἴτησις, αἴτημα	
Αἰχρὸς	1
Αἴσσω	1
Αἰτέω	2
Αἰὼν	2
Ἀκὴ	1
Ἀκηλιδωτὸς	3
Ἀκμὴ	1
Ἀκέω	
Ἀκερς	1
Ἀκτὶν, ἀκτὶς, ἀκτινωτὸς	2
Ἀκωκὴ, ἄκωρος	2
Ἀκλύτος	
Ἀκειδὴς, ἀκείδεια, ἀκειδῶς	2
Ἀλγέω	2
Ἀλς	
Ἀλείτης	3
Ἀλάομαι, ἀλάω	1
Ἀλήθεια, ἀληθὴς, ἀληθῶς	1
Ἄλις	1
Ἀλκὴ	

Ἀλ

	Vers.
Αλλάπω	113
Αλληκ⊖	350
Αλος⊖	14
Αλοχ⊖	124
Αλώβη⊖	227
Αμα	42
Αμβλάνω, ἀμβλωθὶς, ἄμβλημα	160
Αμείβω, ἀμείβομαι	Inscript.
Αμέλεια, ἀμελὴς	29
Αμεμπ⊖, ἀμέμπως	286
Αμετάβολ⊖	16
Αμερ⊖	160
Αμίαν⊖	154
Αμμι	93
Αμμισα	61
Αμμίγδην	Ib.
Αμοιβαῖ⊖	Inscript.
Αμοιρ⊖	25
Αμπλακίη	41
Αμυὸω	139
Αμφότερ⊖, ἀμφοτέρως	33
Αμφασαπάζω	83
Αμφιδέξι⊖	193
Αμφίεμαι	170
Αμφοῖν	88
Αμφω	Ib.
Αμφωτέρωσε	301
Αναγινώσκω	Inscript.
Αναγνὼς	Ib.
Αναγνώσης	Ib.
Αναλέγω	14
Ανακ	68
Ανακα, ἀνάκω	Ib.
Αναλλάω, ἀνάτλημι	45
Ανδρεία, ἀνδρεῖ⊖	37
Ανδρόμε⊖	55
Ανεδελητὸς	24
Ανεκτέ⊖, ἀνέχω	140
Ανὴρ	37
Ανθρωπ⊖	23
Ανίσως	12
Ανονητὸς	71
Ανοίγω	161
Ανόλβι⊖	163
Ανορεξία	88
Ανόσι⊖	154
Ανστὰς, ἀνάστασις	69
Ανταλλάπω	113
Ανλιφιλεῖν	141
Ανυπόκεί⊖	135
Ανω	262
Αξία, ἄξι⊖	78
Αξιόχλαυς⊖	Ib.
Αξυσχύπως	62
Αόεις⊖	15
Αοπ⊖	63
Απάνδε, ἀπάνδεν	229
Απασὶ, ἀπασία	287
Απαλάω	183
Απάτερδε, ἀπάτερδεν	329
Απεδίζω	11
Απειρ⊖	20
Απλόος, ἁπλῆς, ἁπλοος	16
Αποινον	225
Αποκείνομαι, ἀπόκεισις	Inscrip.
Αποπ⊖	64
Απορέπω	94
Αποροπὴ	Ib.
Απω	112
Απορρήγνυμι	253
Απορρὼξ	Ib.
Αρα, ἆρα, ἀρὰ	5
Αρόμαι	270
Αργέω, ἄργ⊖	258
Αργυρ⊖	184
Αρέσκω	127
Αρισεία, ἀρισεῖον, ἀρισεύω	270
Αρνυμαι	315
Αρπαγὴ, ἁρπάζω, ἅρπαγμὸς	159

Αγλι-

	Vers.
Ἀρτιεπὴς	201
Ἄρτος	288
Ἀρχάγγελος	344
Ἀρχὴ	26
Ἀρωγὸς	337
Ἀσθενὴς	293
Ἀσὶς	120
Ἄσπονδος	330
Ἀστὴρ	34
Ἀστραπὴ, Ἀστράπτω	21
Ἄτερ, ἄτερθεν	54
Ἄτη, ἀτηρὸς	139
Ἀτρεκέως, ἀτρεκῶς, ἀτρεκὴς	283
Ἀτύφερος	130
Ἀτύζω, ἀτύζομαι	269
Αὐγὴ, αὐγήεις	253
Αὐδὴ, αὐδάω	197
Αὖθις, αὖθι	69
Αὐξέω, αὔξησις, αὐξάνω	24
Αὐτὸς	2
Αὐτάρκης	30
Αὐτόσε	361
Αὐτομάτως, αὐτόματος	43
Αὐτοδίδακτος, αὐτοδιδάκτως	261
Αὐτοκίνητος, αὐτοκινησία	314
Ἀφειδὴς, ἀφειδέως	164
Ἄφεσις	94
Ἄφθαρτος	61
Ἄφθογγος	179
Ἄφενος, ἄφενος, ἀφνειὸς	161
Ἄχραντος, ἀχραντὴς	203
Ἄχρι, ἄχρις	107
Ἄψυχος	219

B

	Vers.
Βάζω	17
Βαθμὸς	18
Βαίνω	Ib
Βάλλω	Ic
Βάξις	17
Βαπτίζω	Inscrip
Βάπτισμα	Ir
Βαφὺς, βαφύτερος, βαφύτατος	22
Βαρύσονος	Ik
Βασιλὶς, βασιλεία, βασιλεύω	Ir
Βέβαα	28
Βέβηλος, βηβηλόω	29
Βηλὸς	Ik
Βέλος	22
Βέλτερος, βελτίων, βέλτιστος	14
Βίος	Inscrip
Ριφητὴς	Ir
Ρλάβη, βλάβος, βλάμμα, βλάπτω	Ir
Βοάζω, βοὴ	17
Βύλομαι, βύλημα	14
Βυλεύω, βυλὴ	5
Βραχὺς, βραχέως	1
Βρέφος	30
Βρέχω	32
Βροτὸς	3
Βροχὴ	32
Βρύχιος	Ik

Γ

	Vers.
Γαῖα, γαίη	32
Γαμήλιος, γάμος	98
Γάνυμαι	132
Γέσαα, γέσονα	35
Γενεὰ, γενεὴ	Ibid.
Γενέθλια, γενέθλιος, γενέθλη	31
Γένεσις, γενετὴρ, γενετὴς	Ib.
Γενέθλιος	59
Γένος	65
Γέρας	346
Γῆ, γήϊνος, γεώδης	32
Γίγνομαι	31
Γιγνώσκω	81
Γνήσιος	49
Γνώμη	81
Γυμνὸς, γυμνόω, γυμνάσιον	196
Γῦον	55
Γυνὴ, γυναικεῖος, γυναικεῖον	127

Δ

	Vers.
ΔΑεισόθεν	58
Δαιδάλλω, δαίδαλος, δαίδαλμα	38
Δαίμων, δαίω	Ib.
Δαμάω, δαμνάω	150
Δεῖ	87
Δεῖγμα, δεῖξις, δείκτης, δεικτικῶς, δείκνυμι	17
Δειλὸς, δειλία	41
Δεινὸς	132
Δεῖπνον	104
Δέμας	4
Δένδρος, δένδρον, δενδρήεις	34
Δεξιὰ, δεξιῶς	193
Δέρκομαι	325
Δεσπότης, δεσποτικὸς, δεσπόζω	131
Δεσμὸς, δέσμιος	196
Δέω	Ib.
Δῆλος	226
Διάγω	Inscript.
Διαῤῥήδην	73
Διαγατέω, διάσημα, διαγαδὴν	20
Δίδαγμα, διδάσκω, διδαχὴ	72
Διδάσκαλος, διδασκαλία	Ib.
Δίδακτον	Ib.
Δίζω, δίζομαι, διζήμων	273
Διημερεύω	218
Δίκαιος, δικαιόω, δίκη	82
Δίκην	340
Διοσὶ, διπτοὶ, δίξοὶ, δὶς	59
Δῖος	235
Διωθέω	164
Δόσμα	259
Δοκέω, δόξα	90
Δῶλος, δωλεία	133
Δοάω	72
Δωίαμαι, δωίαμις, δωίατος	47
Δύσνομος, δυσνομία	46
Δύσχεραίνω, δυσχερὴς	98
Δύω, δυάκις	59
Δώδεκα	251
Δῶμα	237
Δῶρον, δωρεὰν	79

Ἐβδομος

E

Vers.

Ἑ, ἑβδόμῳ 67
Ἑβραίῳ 66
Ἑάω 175
Ἕγω 169
Ἐγείρεθ', ἐγείρω 351
Ἐγὼ, ἔγωγε, ἐγὼν 1
Ἔγχημα 8
Ἐην 9
Ἐθέλω, ἐθελημὸς, ἐθηλημῶς 24
Ἔθεν 54
Ἐθίζω, ἔθ 11
Εἴασεν 175
Εἶδ, εἶδω, εἴδωλον 100
Εἴδω 7
Εἰκάζω 21
Εἰκὼν, εἴκω, ἐϊκὼς, ἐϊκότης Ib.
Εἶμαι 55
Εἰμὶ, εἶμι 5
Εἶν 19
Εἵνεκα 37
Εἶπον 3
Εἰτ' 31
Εἴργω, εἵργω, εἰρκτὴ 302
Εἰρήνη, εἰρηνικὸς 332
Εἷς 12
Εἶτα, εἶτεν 86
Εἴωθε 11
Ἑκὰς, ἑκάτερος 52
Ἐκβλητέ 298
Ἐκγεγάασι 35
Ἐκκλησία, ἐκκλησιάζω 8
Ἐκλέγω 14
Ἐκλυεν 9
Ἐκλύθω 4
Ἐκπίπω 336
Ἐκπλάπω 40
Ἐκφράζω 77
Ἔκχυ 286
Ἐλάπων 128
Ἐλέγχω, ἔλεγχος, ἐλεγκτικῶς 13
Ἔλλαβε 286
Ἔλλαχε 19
Ἐλπὶς, ἐλπίζω 115
Ἔλυσε 68
Ἔμμελεν 29
Ἔμμορεν 49
Ἐμπαιγμα, ἐμπαίζω 213
Ἔνα 17
Ἔνδοξε 90
Ἔνεκα 11
Ἔνθα, ἐνθάδε 359
Ἔνθεσμε 7
Ἐνὶ 19
Ἔνοχε 231
Ἐνόω, ἕνωσις, ἐνότης 12
Ἐντέλλω, ἔνταλμα, ἐντολὴ 362
Ἐνώπιον 63
Ἐξαπαλάω 183
Ἐξαιρέω, ἐξείλετο 377
Ἐξεπλάθη 40
Ἐξέπερσε· ἐκπέρθω 278
Ἐξομολογέω, ἐξομολόγησις 318
Ἔξοχον, ἐξόχως, ἐξοχὴ 81
Ἔξω, ἔξω 30
Ἔοργε 5
Ἐπαείδω, ἐπαοιδὴ, ἐπωδὴ 9
Ἔπαυε 131
Ἐπιθυμία 160
Ἐπιμάχυρε 53
Ἐπίορκε, ἐπόρκως 101
Ἐπισκοπέω 194
Ἐπαοιέω 149
Ἐπιτέλλομαι 129
Ἔπλεω 215
Ἐπώμοτε, ἐπωμοσία 101

Verſ.

Ἐπώνυμος 9
Ἐραω, ἔρος 355
Ἐργάτης, ἐργάζομαι, ἔργον 14
Ἐρσμαι 145
Ἐρυνάω, ἐρυνητὺς 268
Ἐρημος, ἐρημίτης 129
Ἐρώτησις, ἐρώτημα, ἐρωτάω Inſ.
Ἐσπερος 55
Ἐσω 355
Ἐστιν 139
Ἑταιρος 342
Ἕτερος 86
Εὖ, εὖς Inſcript.
Εὐδαιμονέω, εὐδαιμονία 38
Εὐδοκέω 200
Εὐδετέω, εὐδετίζω 46
Εὐλαβὴς, εὐλαβέομαι 174
Εὐμωνὴς 114
Εὔνομος 6
Εὐξαίμεθα 91
Εὗρεν, εὑρίσκω, εὕρημα 268
Εὐσεβὴς 8
Εὐρὺς, εὐρὺ 92
Εὖτε 246
Εὐχεσάμαι, εὔχομαι, εὐχὴ 87
Ἐφεσμὴ 18
Ἐφήμερος 177
Ἔχθος, Ἐχθεὸς 132
Ἑω 170
Ἑὼν 5
Ἕως 244

Σ

Verſ.

Ζάω 34
Ζεῦγος, ζεύγνυμι 63
Ζῆλος, ζηλόω 98
Ζήσομαι 356
Ζυγόω, ζύγος 63
Ζῶ, ζῶον, ζωὴ, ζωὸς, ζωϊκὸς 34

Η

Inſcript.

Ἡγέομαι, ἐγεμὼν 210
Ἡδονὴ, ἥδυς 184
Ἥλιος, ἠέλιος 22
Ἥμαρτ' 160
Ἡμέρα 172
Ἡμερδίω 218
Ἡμέρως, ἥμερος, ἡμερίς 294
Ἡμέτερος 12
Ἧρεν 317
Ἥρυλο 315
Ἥρως, ἡρωϊκὸς 327
Ἡυδοκησ' 200

Θάνα-

Θ

	Vers.
Θ Ἄναλος	49
Θάνε	324
Θάπτω	220
Θαῤῥέω, θάῤῥος	80
Θαρσαλέος, θαρσαλέως	96
Θεὰ, θεῖος	6
Θέλγω, θελκτήριον, θελκτήριος	195
Θέλω, θέλημα	24
Θέμις	153
Θεὸς	6
Θεόπνευστος	18
Θεοπρόπον	121
Θεόσδοτος	36
Θερμὸς, θερμῶς, θέρω	22
Θεράπων, θεραπεύω	67
Θεραπεία	254
Θεσμὸς	7
Θεσπέσιος, θέσπις, θεσπίζω	51
Θέσπισμα, θεσπεσίως	Ib.
Θεσπιεπεια, θέσπις	258
Θέσφατος	75
Θήγλυος	65
Θηλυτερὴς	8
Θηλύτοκος, θήλυτοκος	57
Θῆκε	68
Θνήσκω, θνητὸς	49
Θρησκεία, θρησκεύω	75
Θρηνὸς	241
Θρύπτω	130
Θυηλὴ	227
Θυμὸς	160
Θύρη, θύραζε, θυρόω	305

Ι

	Vers.
Ἰδία	87
Ἴδιος, ἰδιότης, ἰδίως	27
Ἰδιώτης	293
Ἴδρυμι, Ἵδρυμα	95
Ἱερὸς, ἱερεὺς, ἱερεία, ἱερεύω	1
Ἰησοῦς	65
Ἰθύτονος	175
Ἱκετεύω, ἱκέτευμα, ἱκέτης	93
Ἴκοιο	362
Ἱμείρω, ἵμερος	89
Ἰνδάλλομαι, ἴνδαλμα	288
Ἰὸς	136
Ἶς, ἶνις	24
Ἴσος, ἴσως, ἰσότης, ἰσόω, ἰσάκις	12
Ἶχος	333

Κ

	Vers.
Κ ΑΒβαλέμμαι	20
Καδδὲ	117
Καθαιρω, καθαρὸς, καθαρμα	7
Καθήκει	195
Καινὸς, καινῶς, καινόω	280
Κακὸς, κακόω	45
Καλέω	8
Καλὸς, καλλίων, κάλλιστος	171
Καμελάβολος	16
Κάμνω	206
Καρδία, καρδιογνώστης	182
Καρπὸς, καρπίζω	84
Καρτερὸς, κάρτιστος	26
Κατάγω	208
Καταλέγω	15

Κατα-

	Vers.
Καθαφθίω καθαφθιμός	351
Καΐδης	69
Κάφεσιν	94
Κεῖμαι, κείμηλον	220
Κείνε	71
Κέκλεϛ'	65
Κεκμηκῶς	206
Κελαινὸς	136
Κελεύω, κέλομαι	85
Κέρας, κεραΐζω, κεραϊστής	357
Κερανν ύω	132
Κεύθμων, κεύθω, κεύθος	220
Κεφαλαιόω, κεφάλαιον	73
Κεφαλὴ	Ib.
Κέχυϛ'	61
Κῆδος, κηδέω, κήδομαι	221
Κηλὶς, κηλιδόω, κηλιδωτὸς	312
Κήρυξ, κηρύσσω, κήρυγμα	6
Κικλήσκω	65
Κινέω, κινητὸς	314
Κλαίω	78
Κλέος	235
Κλέπτω, κλέπτος, κλέπτης	158
Κλήδην	211
Κλῆσις	8
Κλοπὴ	158
Κλύω, κλυτὸς	48
Κλύζω, κλύσμα, κλυσμὸς	4
Κοινὸς, κοινόω, κοινωνία	26
Κόϊλη	151
Κόκκος, κόκκινον	355
Κολάζω, κόλασις, κόλασμα	223
Κόλαφος	214
Κολυμβάω, κολυμβητὴς	340
Κομίζω, κομιδὴ	124
Κοσμὸς	5
Κοῦρη, κορείδης, κορέω	125
Κρῆμα, κρήσις	132
Κρατέω, κράτος	26
Κρίνω, κριτὴς	211
Κρόνος	26
Κρύβδην, κρύπτω, κρύψις	100
Κρύφιος, κρυπτὸς	181
Κτίζω, κτίσμα, κτίσις, κτίσης	32
Κύδος, κυδάνειρα	92
Κύπελις	146
Κυρίως	66
Κύειος, κυέω	260

Λ

Λαγχάνω	197
Λαλέω, λάλος, λαλέστερος αἰεί	14
Λαλία	174
Λαμβάνω, λαβὴ, λῆψις	75
Λαμπρὸς, λαμπρῶς, λαμπρότης	21
Λάμπω, λαμπὰς	Ib.
Λανθάνω	282
Λαχὼν	20
Λέγω, λόγος	14
Λείπω, λοιπὸς, λιμπάνω, λείψανον	154
Λείριον, λειριόεις	170
Λελαμπὼς	1
Λέχος, λέγομαι, λέκτρον	124
Λίασομαι, λιτὴ	104
Λύω, λυτὴρ	1
Λῦγρον	9
Λόφος	243
Λύπη, λυπηρὸς	222
Λωβὴ	227
Λωΐων, λωΐτερος	155

M

	Vers.
Μαθητὴς	329
Μαθὼν, μανθάνω, μαθητεύω	107
Μάκαρ, μακάρεσσι	57
Μάλα, μᾶλλον, μάλιστα	25
Μανία, μαίνομαι	213
Μάντις, μαντεία, μαντεύομαι	111
Μαρία	58
Μάστιξ, μάστρος	53
Μάτην, ματαίως, ματαιότης	102
Μάχλος, Μαχλοσύνη	145
Μέγας	119
Μέδω	47
Μείζων	252
Μελέδημα	172
Μέλω, μελετάω, μελέτη	29
Μέμνημαι	2
Μέμβλεσο	255
Μεμπτὸς, μέμφομαι	286
Μένω	114
Μέριμνα, μεριμνάω	329
Μέρος, μείρω	25
Μέσον	35
Μέσος	157
Μεσὸς, μεσόω	126
Μετὰ, μετ'	Inscript.
Μεταβολὴ, μεταβολαὶς	16
Μεταμέλεια	29
Μετανοέω, μετάνοια	16
Μεταφοάζω, μεταφορὰς	Inscr.
Μετέπειτα	86
Μετόπισθεν	153
Μέτρον	160
Μηχανάομαι, μηχανὴ	137
Μὴ	Inscript.
Μηδεῖς, μηδεμία, μηδὲν	30
Μήκιστος, μῆκος, μηκύνω	215
Μιαίνω	154
Μίγνυμι, μιγνύω	61
Μικρὸς	191
Μίμνω	114
Μινύθω, μίνυνθα, μινυνθάδιος	295
Μισθὸς, μισθόω, μισθωτὸς	114
Μνάομαι	2
Μνῆμεῖον	212
Μόχις	162
Μοῖρα	25
Μόλις	162
Μόρσιμος	231
Μοῦνος, μόνος, μόνως	30
Μυέω, μύσης, μυσταγωγία	Inscr.
Μυστήριον, μυστικὸς	3
Μύστις	6
Μυχάτατος, μυχὸς	264
Μωμεὺς	279

N

Ναὶ	40
Ναίω	237
Νᾶμα, νέως	304
Νεκρὸς, νεκρόω, νέκρωσις	70.
Νεκὼς	220
Νέμω	6
Νεῖκος	174
Νέος, νεὼς, νεαρὸς	106
Νεοσσὸς	305
Νέω, νεῦμα, νεῦσις	251
Νέφος	244

	Vers.
Νήφω, νῆψις, νηφάλιος	270
Νηστεία, νηστεύω, νῆστις	332
Νίσομαι	345
Νόμος, νομίζω, νόμισμα	6
Νοσέω, νόσος	196
Νοσέω, νόσος, νόσιμος	245
Νοῦς, νόεω, νόημα, νοήμων	16
Νῶϊ	262
Νύξ	218

Ξ

Ξενίζω, ξένος, ξενία	194
Ξύγαμος	98
Ξυγγνὼς, ξυγγινώσκω	138
Ξυγχώνη	311
Ξύσκοινος	26
Ξύμμορφος	328
Ξύμβολον	280
Ξωιάδω	108
Ξωιὲν	26
Ξωιείργω	302
Ξωϊῆ	87
Ξωίδημα	285
Ξωιόμβλεν	131
Ξωιωδὸς	108
Ξυσωματόω	292

O

Ὄγκος	164
Ὁδὸς	72
Ὀδυὴ, ὀδυάω	215
Οἰκεμβόη, οἰκεμβικὸς	276
Οἶκος, οἰκτίζω, οἰκτὸς	190
Οἶνος, οἰνοχαρὴς, οἰνόω	288
Οἶδα	1
Οἴσυλα	346
Ὄλβιος, ὄλβος	163
Ὄλεθρος, ὄλλυμι	185
Ὄλυμπος	237
Ὁμαρτέω, ὁμαρτῇ	131
Ὅμιλος, ὁμιλία	275
Ὄμμα	33
Ὅμοιος, ὁμόω, ὁμαδὸν	23
Ὁμόζυγος	63
Ὁμόω, ὄμνυμι	101
Ὁμιλογέω	318
Ὀνίνημι, ὄνημι, ὀνητὸς	71
Ὀπάζω	271
Ὀπηδέω	163
Ὀπίσω	153
Ὅπλον, ὁπλίζω	331
Ὀπωπὴ	63
Ὀπτομαι	33
Ὀρέγομαι, ὄρεξις	88
Ὀρθὸς, ὀρθῶς, ὀρθότης, ὀρθόω	16
Ὀρίζω, ὅρισμα	15
Ὅρκος, ὅρκιον, ὁρκίζω	101
Ὀρύσσω	216
Ὅς, ὅστις	Inscript.
Ὅσιος	154
Ὅσσε, ὄσσος	148
Ὀστᾶ, ὀστέον	345
Ὅτι, ὅπ, ὅπι	3
Οὐδενόθεν, ἐδεὶς	32
Οὐκέτι	265
Οὔνομα, ὄνομα	9
Οὐλείλας	362
Οὔπω	21
Οὖς	360
Οὐρανος, ἐρανός, ἐρανίδης	32
Οὔτω	18
Ὀφέλλω, ὄφελμα	119

	Vers.
Ὄχα	81
Ὄψις	33
Ὀψὲ, ὄψιος	176

Π

Παγκρατὴς	48
Πάθη, πάθος, πάσχω	316
Παῖς	49
Παῖς, παιδεύω, παίδευσις	Inscr.
Παλαιὸς	7
Παλιγγενὴς, παλιγγενεσία	327
Παλίζωος	339
Παλίμβιος	233
Παλινάγρετος	345
Παλινῳδία	323
Παμφαὴς	358
Παναγιος	10
Πανήγυεις	103
Πάνοπλος	331
Παντέχνων	21
Πάνυοθε, πάνυοθεν	276
Παντοκράτωρ	26
Πᾶς, πᾶσα, πᾶσαι	Inscr.
Παρέδρευσμα	17
Παρεμπίζω	120
Παρεδρακὼς	300
Παρῆε, πάρειμι	62
Παρθένος, παρθένιος, παρθενικὸς	56
Παρόμοιος	23
Πάρχεονος	26
Παρὼν	266
Πάσασθαι, πάω	287
Πατὴρ, πατὲρ	2
Παύω, παύομαι	355
Παχὺς, παχύω	162
Πειθαρχία, πειθαρχέω	122
Πειθώιον, πειθώιος	92
Πείθω, πεποίθησις	19
Πειναλέος, πεῖνα, πεινάω	190
Πέδον	218
Πέλω	3
Πένθος	190
Πενὴς, πένομαι, πενία	165
Πεπληγὼς	98
Πεπηκὼς	217
Πέρας, περατόω, περαίνω	20
Περάω	162
Περίπυος	83
Πεσὼν	322
Πέφνεν	17
Πέφυκε	41
Πηγὴ	1
Πήγνύω, πήγνυμι	216
Πίδαξ	1
Πικρὸς, πικρῶς, πικρότης	222
Πίστις, πείθω, πιθὼ, πιστὸς	19
Πιθθῆναι	Ib.
Πιστὸν	81
Πλάζω, πλαγία	41
Πλάσσω, πλάσμα, πλάσις	37
Πλειόνες	296
Πλέον	335
Πλῆτος	157
Πνεῦμα, Πνευματικὸς	10
Πνευματώσης	56
Ποθεῖν, πῆς	216
Πόθεν	41
Ποία, πόα, ποάειον, ποάζω	34
Ποιμὴν, ποιμαίνω	121
Ποινὴ	225
Ποῖος	35
Πόλεμος	330
Πολίτης, πόλις	210
Πολλάκις, πολλάκι	2
Πολυλόγως	96
Ποιέζω, πόημς	118

	Vers.
Πόσις, πόσμος	289
Πραχύτα, πράσσω, πρᾶγμα	78
Πρεῦς, πρέως, πρευνῶ	191
Πρέπω, πρέπει	121
Πειν	29
Πεφύκε, προῖπμι	48
Πεφίει	357
Πεὸς	Inscript.
Πεοσλοίζομαι	316
Πεοσπλύσις	214
Πεόσωπον	33
Πρῶτος, πρῶτον, πρωΐδιω	31
Πεθλοσόρος	42
Πεοφητὴς, προφηΐδιω	250
Πύλη, πύλων	161
Πῦρ, πυρὸς	252

Ρ

	Vers.
Ῥάδιος, ῥάων, ῥᾶσος	47
Ῥαπὶς, ῥαπίζω, ῥάπισμα	214
Ῥέα, ῥεῖα, ῥέζω, ῥέκτης	47
Ῥέδος	217
Ῥέω, ῥεῦμα, ῥοὴ, ῥοιὴ	4
Ῥῆσις, ῥῆμα	73
Ῥίζα	257
Ῥώμη, ῥωμαϊκὸς	210

Σ

	Vers.
Σ Ἄβαλον	281
Σάλπιγξ, σαλπίζω	344
Σάρξ, σάρκινος	184
Σαφὴς, σαφῶς	102
Σέβας	114
Σέβομαι, σεβάσμιος	11
Σείω, Σεισμὸς	218
Σελήνη	357
Σελὶς, Σελίδιον	106
Σημαῖνον, Σημαίνω	66
Σημεῖον, Σημφώδης, Σημφόω	13
Σθένος	293
Σιγάω, Σιγὴ	110
Σιωπὴ, Σιωπάω	179
Σκεπάζω, Σκέπασμα	168
Σκῆπτρον, Σκήπτω	62
Σκιὰ, Σκιερὸς	63
Σκώπτω, Σκῶμμα	175
Σοφὸς, Σοφῶς	46
Σόλυμοι	277
Σπείρω	42
Σποδὴ, σποδητὸς, σπόδος	56
Σπονδὴ, σπένδω	106
Σπυδὴ, σπεύδω	134
Σταυρὸς, σταυρόω	188
Σταυροπὴξ	216
Στεινὸς, στένος, στένω	162
Στέγη, στέγω	168
Στέργω, στοργὴ	114
Στίλβω, στίλβη	111
Στόμα	148
Στόνος	211
Στρατὸς, στρατεία	236
Στρέφω, στροφὴ	240
Στυγὸς	170

	Vers.
Συγέω, σύγ-Θ, σὺξ	100
Σύλλαβε	75
Συλλύω, σύλλυσις	302
Σύμφων-Θ	17
Συνώνυμ-Θ	9
Σφάλλομαι	321
Σφόδρα, Ϛφόδ-ρὸς	226
Σφηνίσατο, Ϛφεκ-ίζω	285
Σχολάζω, σχολὴ	150
Σῴζω	44
Σωτηρία, σωτὴρ	Ib.
Σῶμα, Ϛωματώδης	36

Τ

	Vers.
Τάγμα, τάπω, τάξις	279
Τάδε	76
Ταλάω	45
Ταπεινῶς, ταπεινὸς	96
Τάφ-Θ, ταφὶς, ταφὴ	220
Τάχισα, ταχὺ	306
Τε	3
Τέκε, τίκτω, τοκετὸς	56
Τεκμήριον, τέκμωρ	204
Τέκνον, τέκ-Θ	1
Τέκτων, τεύχω, τευκτὸς	21
Τελέω, τέλ-Θ	47
Τελέθω	189
Τέμνω, τομὴ	109
Τερπωλὴ	359
Τέρψις, τέρπω	176
Τετύχθω	138
Τετυχήκαμεν	313
Τῆλε, τηλοῦ, τηλόθι	243
Τητώμεν-Θ, τητάω, τῆτι	258
Τι, τίπ	45
Τιμὴ, τίμ-Θ	91
Τιμητὴς, τιμάω	176
Τίπτε	17
Τίς	3
Τίτθη, πτῆξις	31
Τιτάινω, τανύω, τείνω	175
Τλάω, τλῆσις	45
Τλήμων	230
Τοι	2
Τοιχίον	278
Τοκῆας	117
Τόλμη, τολμάω, τολμητὴς	45
Τόπ-Θ, τοπικὸς	7
Τόσος	5
Τοῦδε	63
Τοὐνδοξον	90
Τοὔνεκα	11
Τοιαῦτα, ταυτότης	18
Τοιοῦ, τῦφ-Θ	200
Τρεῖς, τρίτ-Θ, τρισσ-Θ	11
Τρέπω, τρόπ-Θ, τροπὴ	95
Τρέμω, τρόμ-Θ	218
Τρέφω, τροφὴ	94
Τρίβ-Θ, τρίβω, τρῖψις	84
Τρισσὸς, τρίτος	17
Τρυφὴ	130
Τυγχάνω, τυχὼν	12
Τύλος	31
Τύφ-Θ, τυφλῶν	184

Υ

	Vers.
Ὑβρις	139
Ὑγεία, ὑγιὴς	206
Ὕδωρ, ὕδατος	4
Ὑιὸς	10
Ὕλη, ὑλήεις, ὑλαῖ-Θ	33
Ὑμν-Θ, ὑμνέω	104
Ὑπέρ-α-Θ	6
Ὑπέχθο, ὑπισχνέομαι	309

Ὑπο-

	Verſ.
Ὑποβρύχιος	324
Ὑποκεισις, ὑποκειτὴς	134
Ὑψίλοφος	243
Ὑψιμέδων	46
Ὕψις	27

Φ

Φαίνω, φαντάζω, φάντασμα	18
Φάος, φῶς, φὼς	22
Φάλαγξ, φαλαγίτης	235
Φάνη	217
Φάρμακον, Φαρμακόεις	271
Φείδομαι	164
Φέρω, φόρος	43
Φλογὴ, φλέγω	254
Φθαρτικὸς, φθαρτὸς, φθείρω	352
Φθέω, φθοὴ, φθίσις	61
Φθόνος	136
Φθόγγος, φθέγγομαι	179
Φιλαργυρία	184
Φιλαυτέω, φίλαυτος	334
Φίλιω, φίλος, φιλία	124
Φιλήνωρ	230
Φιλοικτὸς	190
Φλὸξ, φλόμινος	136
Φλογερὸς	235
Φοβερὸς, φόβος	120
Φόνος, φονεύω	135
Φρονέω, Φρὴν	24
Φρέατι, Φρέσι	41
Φρενόθεν	323
Φυλάττω, ἄπω, Φύλαξ	39
Φὺς, Φύω	50
Φύσις, Φῦμα, Φυσικὸς	31
Φύτλη	51
Φωνὴ, Φωνέω, Φώνησις	17

X

	Verſ.
Χαλεπὸς	10
Χαλκὸς	269
Χαρὰ	350
Χαρακτὴς, χάραγμα	52
Χαείζομαι, χάεισμα	252
Χάειν	82
Χάρμα	350
Χατέω	265
Χὴρος	129
Χθὼν, χθόνιος	34
Χίτων	125
Χραίνω	203
Χρᾶσμη, χρασμέω, χρησμὸς, χρεία, χρείω	71
Χρεὼν	116
Χρησμὸς	108
Χειστὸς	67
Χειστόζυξ	342
Χθόνος, χθονίζω, χθονία	26
Χωεῖον, χῶρος	244

Ψ

	Vers.
Ψεῦδος, ψεῦμα, ψευδῶς	173
Ψευδώνυμος	9
Ψεχὴ	55

Ω

	Vers.
Ὦθέω	164
Ὦνθρωπος	60
Ὦψ	33

ΤΕΛΟΣ.

Obſervatiunculæ in Græcæ Metaphraſeos aliqua leviora ſubtilioraq; extra Grammaticam poſita.

VErſu 3°. Οἶ ἰδτα] Et initialis à Grammaticis cenſetur immutabilis. Secus eſt in hâc voce. Æquè enim mutatur in Εἶδω. quod facit Οἶδα, atq; in πείθω quod πέποιθα. Sic ab Εἴκω (ſyllabico augmento præfixo) fluit Ἔοικα.

4°. Ῥοιῆς[Verbale præteriti Medii à prima ſingulari, ut τέτ-ϑαφα ϑαφὴ. Rara ſunt horum in α deſinentium, & ab hoc tempore ortorum verbalium exempla quorum rationem Grammatici nobis tradiderunt. Ea quæ habemus ϱ præmittunt τῷ α. Contigit hoc quod illi exiſtimaverint Circumflexa deſtitui Præt. Med. ipſiuſq; formativo. Aor. 2. Activo cum prole ejus, Futuro ſecundo Activo putis. Falſi poſtulamus hunc Canonem ratiunculâ unâ alterâve.

I. Prima ratio ſit hæc ; A Præt. Med. puro in prima Conjugatione contractorum frequentia fluunt Verbalia quæ arguunt Præt. med. aut eſſe aut fuiſſe.

Πνέω· ἔπνευον· πέπνοα· πνοὰ & Poeticè πνοιά.
Πλέω· ἔπλευν· πέπλοα· πλοὰ & p. πλοιά.
Ῥέω· ἔῤῥευν· ἔῤῥοα· ϱοὰ & p. ϱοιά.
& πνόϑ- πλοῦς· atq; ῥοῦς.

II. Dantur præt. med. pura contractorum. In prima Conjugatione arbitror eſſe.

Εἰδέω· εἴδεον· εἴδεα. unde Εἰδώς.

In ſecunda Conjugatione frequentiſſima res.

Μάω· ἔμαον· μέμαα· unde μέμαως, μεμὼς.
Βάω· ἔβαον· βέβαα· unde βεβαὼς, βεβὼς.
Γάω· ἔγαον· γέγαα. unde γεγαὼς, γεγὼς.
Sic Ἐκγάω· ἐξέγαον· Ἐκγέγαα. Quod verbum videri poteſt V. 35. Item
Ἐσάω· ἔσαον, ἔσαα· unde ἐσαὼς, ἐσὼς.
Διεσάω, διέσαον, δίσσα· unde διεσαὼς, διεσὼς.

Recidi-

Reciditur hic iterum à Grammaticorum placitis. Cambdenus voces hujuſmodi præt. med. eſſe vult. Voſſius videtur inflectere quaſi præteriti Activi eſſent, quod in ἔσαα facit etiam Cambdenus. Uterq; tamen Ionicam Syncopen aſſeverat. Sed quid opus Ioniſmo? quid ſingulari exceptione? Placuit muros dividere & mœnia pandere cum bifores valvæ pateſcerent. Placuit nodum in ſcirpo quærere. Pendet hæc hallucinatio ab alia: ita error errorem trahit, & eſt abſurdorum vinculum. Nam formatio præt. med. non certò conſtituta eſt, niſi quod Voſſius cum 35 enumeraret modos, ultimum rectum nominet potiùs quàm ſtatuat, qui eſt ab Aor. 2. Act. deducendi modus ſimpliciſſimus, cùm idem obſervet trium temporum eſſe eandem figurativam.

5. Ἔοργε [Pauca ſunt Themata quæ incipiunt à vocali aut dipthongo, & nihilominus ſequuntur analogiam verborum à conſonanti incipientium. Grammatici hoc tribuunt anomaliæ Atticæ, Ἔολπα ab Ἔλπω· Ἔοργα ab ἔργω· Ἔοικα ab εἴκω. In quibus omnibus vocalis mutatur regulariter, & juſta ſyllaba præponitur incremento non Attico ſed communis præteriti formativo: quoad natura primæ literæ patiatur, ut in γράφω, ἔγραφα· ſic ἔοργω ἔοργα. Neq; enim poteſt repeti duplex conſonans propter nimiam aſperitatem, neq; vocalis propter nimiam mollitiem. Par ferè modus in ἔαγα ab ἄγω frango, in ἔαδα ab ἅδω. Item ἐώνημαι, ἔωσμαι· quæ omnia communia & regularia. [13. Σημεῖον] Figura denominativi in εῖον. 222. Σῆμα σημεῖον, & Μνῆμα μνημεῖον.

20. Διαγα[εῖ] Figura derivativorum verborum orta ex tertia ſingulari præteriti Paſſivi verbi 2 Conjug. in μι. Par ratio deriv. Ver. & 1 Conjug. in Εὐθετῶ quod ſequitur; atq; hic in Διαγατῶ.

2. Εἰκών] Verbale præſentis Activi in ων, differt à Participio præſ. quod & acuatur in fine & inflectatur per ονΘ, penacutum non ον/Θ antepenultimâ acutâ; eſt etiam hæc Verbalium figura, à 1 præt. paſſ. & à præt. med. ut Κλιθμών, Κλυδών, & inflectuntur per ῶνΘ penultimâ circumflexâ.

33 Πέφωπα] τὸ πέφωπον Figura Verbalis in ον Neutralis, orti ex præt. med. Sic 280 ξύμβολον quod ſequitur.

39. Θεσμὰ] Fit hoc Heterocliton Poëticum, à θέσμΘ dicitur θεσμοὶ, & poeticè θεσμά. Dicitur θύρΘ pluraliter θύρα in Epigrammatis

—θύρα λυαίω-

34. Αὐτο-

34. Αὐτομάτως] Simplex hujus vocis Ματῶς à Ματὸς primam radicem habere videtur Μᾶν: Nam hoc à μέμαα, unde & 102. Μάτλω· quæ omnia habuisse videntur significationem sponte & temere ruendi atq; sine lege, sine consilio.

51. Φύτλη] Figura Verbalium in λη 3. sing. præt. pass. oriundorum. γενέθλη eodem habet se modo, tantùm quod mutet tenuem ante paragogen in aspiratam: nec aliter Doricum φυσήθλα (unde *Caninio* fistula) facit. Fluit & hæc terminatio à præsenti, ut in 227, δυπλὴ, & 359 τερπωλή.

Eadem est & apud Latinos Figura, ut *Medeor Medela, Tutum Tutela.*

55. Ἀνδρομέλλω] Figura μεΘ ab Genitivo in Θ, denominativa vox cadit.

57. Οὔνομα [Verbale videtur Ὄνομα ex Ὄνομαι, Ὀνόσσομαι· F. M. Ὤνομαι Pr. passivum: idq; in deperdita significatione, quæ tamen videtur fuisse *compello* simplicitèr, licet jam in deteriorem partem tracta reprehensionem adjiciat.

60. Ἄμμιγα] Adverbium Verbo ortum in præteriti medii primâ sing. Μίγα. Gemina ratio in Ὄχα.

72. Χρισμεῖ] χρισμέω à χράω. Figura derivationis (quoad novi) solitaria.

87. Εὐχεσάασς] Εὐχετῶμαι, est Figura frequentativorum. Paria sunt Μέλφ Μελετᾶν, & Εὐχέας, Εὐχετάας. Est item Figura frequentativorum apud Latinos in *ito*, ut *Ago, Agito.*

228. Ταυδρὸς] Crasis committitur in Genitivis hisce α producta tantum. Ita in Dativis, ut ——

132. Ταγανῷ] Nominativis item cum Accusativis & singularibus & pluralibus Neutrius generis idem accidit.

137. Ἦν δ' ὑμέας τρέτερός τις ἀεικέα μηχανόῶτο] Μήδεας & Μηχανᾶας, & Δρᾶν apud Poëtas Accusativum & Rei & Personæ regunt.

146. Γαμηλίοι] Figura denomin. In ηλίΘ.

149. Ἐπασεῖν] Fit ὀπασεῖν ab ὄπι & ασέω inusitato. Aor. secundum ejus est ἔπεασον· unde Homerica ὀπίασση & ὀπασεῖν, & si fortè ὄπασών· & ut ἔασον non inveniatur, est tamen apud *Pindarum* ασέθαι. Infinitivum ab ἐασομίω· fit ασέω per παλινδρομίαν Temporis & Metathesin literarum ab ἔψω.

Ἔπω, Ἔχω, Σπέω.

Ἔχω, Ἔξω, Σχέω. Hinc 359. ὑσεχόμην.

Ἅπω, Ἅψω, Σπάω. Sensu etiam conveniunt, nam Ἅπτεας est manus admoliri, & Σπᾶν est manus inferre. Violentas adhibere manus.

Simili

Simili modo non planè gemino.

Ἔπω, Ἕψω, Ἴαπω, Ἴππω, ψω, Ἴοπω dicitur & à Σχῶ, Ἰχῶ ut patet per Ἐνίαπω, Ἐνίππω, ψω.

(Ἐνίαπω. Est etiam 159. Ἀπαχῶ)

Ὄππω, Ὄψω, Ὄοπω.

150 Ἀδμὴς] quasi Ἀδαμής. Figura Verbalis in ης à prima præt.med.& ἐυλαβής. Vossius tribuit Verbalia in ης Aor.2.Act ut Ἐλλιπής. Neque id solum, sed & in η, vel εα & Θ. Ego libens non appono multa huic tempori Verbalia. De reliquis facilè transeunt in præt. med. de hâc terminatione hæsito. Quædam cadere videntur à præsenti, ut Εὐτρεπὴς. 349. Ευσεβὴς & siqua alia.

Quædam æquè quadrant præ Medio, ut Εὐλαβής Ἀδμὴς,& siqua alia.

Quædam inclinant in Aorist. secundum, ut Ἐλλιπὴς, Ἐμμανὴς, siqua & alia : nisi alitèr salvari res possit : nisi antiquitùs præt. med. usa fuerint vocalibus penultimis Aor β : sicut utuntur Characteristicâ ejusdem.

151 Ὁμόζυγος] Ὁμόζυξ fieri arbitror per Syncopen rectè ὁμόζυγος, non verò γος fieri à Genitivo, τῦ ξ per παλινδρομίαν casuum.

161 Πυλῶνες] Denominativa in ων etiam sine significatione continentis, ut πλατανῶν, Οἰνών.

183 Βεβτὺς νόον ἐξαπατῶσαι] Syntaxis non differt ab Heñiodea : Ἔργα.

Μηδὲ γυνή σε νόον — ἐξαπατάσω.

187 Ἐφετμέων] Ἐφετμὴ puto ab Archaico Ἔφεσμαι (quod Ἐφεῖμαι nunc) σ abeunte Atticè in τ. Sic Ἀϋτμὴ ab Ἠϋσμαι Verbale primæ præt. Pass. sic in μος terminatis Ἄτμὸς videtur factum ab Ἧσμ.

190 ΠεινᾳλέΘ] ᾳλΘ penacuta paragoge Figura ex prima præsenti Activi.

Πινῶ	ΠεινᾳλέΘ
Διψῶ	ΔιψᾳλέΘ
Θαρσῶ	ΘαρσαλέΘ
Ἔργω	ἈργαλέΘ
Θήγω	ΘηγαλέΘ.

210 Ἠγεμὼν] Verbale in μων cum penult. brev. & acuitur ultimâ.

228 Λείψανα] Λείψανον Verbale in ανον ortum ex secunda præt. Pass. Puto Φάσγανον oriri ex Metathetico præsenti φάσγω pro

pro σφάγω, & quod σφάγω sit Æolicum derivativum ab ἔσφαγα.

260 Κύειον] Nunquam reperi vocem hanc nisi primâ longâ, & Κῦρος unde fluit. Sophocles producit: producit & Author Ecclesiasticus qui Calendarium scripsit. Apollinarius non habet per totos Psalmos ubi nihil frequentiùs LXX. interpretibus. Eadem ratio in 80 ἀκωρῶ.

245 Πδιναίχετος] Ἀγείρω, pro Ἐγείρω, & Ἀργαλέος ab Ἔργος pro Ἐργαλέος dici videntur εὐφυστομίᾳ vulgari.

Ib. Νίσετο] Puto Æolos pro Νέομαι dicere Νίομαι. Salmasius ait pro ποθέω proferre Κοφίω.

361 Οἷαν λάβοι μήτ' ὄμμα μήτ' ἶς, μήτε νῆς] Plutarchus ex Empedocle phrasin huic similem citat. Canit enim Siculus Philosophus de principiis, ut opinor, quod essent.

—μήσ' ἐπίδεκτά ποτ' ἀνδράσι, μήτ' ἐπάκουσα,
Μήτε νόῳ ψαῦσαι ———

362 Ἄρωγος] an Verbale primæ præt. med. Nam ut Vossius. Ῥήσω Ἐῤῥωγα Ῥῶξ (puto à ῥωγός) sic Ἀρέγω· Ἤρωγα. Ἄρωγος.

Neque veridissimile est, ut η abeat in ω, cum ε abeat in ο.

Apologia.

Hic pauca subnectenda censui, quæ ut digito monstrem, atque âlios quasi moneam, meâ maximè, interfuturum est. Erit fortasse qui vocem prudentèr procusam, qui ancipitia versûs, qui frequentem Crasin vitio daturus sit, sed meo sensu me involvo. Antiquorum monumenta prætendo & invidiæ oppono. Ausus sum verba quædam enovare: quæ ipsa res & est antiqua & per quodvis ævum traducta.

——— *Licuit semperque licebit.*

Si modestè, si aptè.

Specimini sin quæ subjiciuntur.

Οὐδενόδεν Σταυρόπηξ.

Δαβιδόδεν Φιλιώωρ.

Ξύτροιν Ξυατωματῶμαι datur n: σύατωμος & σωματῶμαι.

Περόσσυσις Χειρόζυξ.

Ἰσόμιδος.

Quod attinet ad ξωὲν puto συμμία reperiri in Synesio.

In metro sæpiusculè obsorpta particula Ἦ, videbitur apud Homerum quoque & alios antiquos. Ἡυδάκησ' ἐν τετοῖ,

Iambus

Iambûs eſt quam uſurpat pariter Ariſtophanes in fine verſus.

Securum illud & parum rotundum — βασιλῆς ὥς; reſpondet tamen Homerico — λύκοι ὣς, & Virgiliano — Lupi ceu. Item — πέλεκυς ὥς & — κύων ὥς.

Παγιγγυέϊ ἤρωϊ. Talis Ectaſis in Homerico

τεκεῖ ᾧ· & πόσει ᾧ.

I Craſib. frequentiſſ. eſt Sophocles, & certè Craſes particulas admittunt in carmen quæ verſum & complent & concinnant. Hæc mea eſſe duxi ut ſubmonerem; cætera ſunt Lectoris ut faveat.

FINIS.